

ΠΑΝΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Σχολικά Τραγούδια και Προβευχές

-73

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΤ. ΓΙΟΒΑ
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 1 - ΤΗΛ. 614.632 - ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΑΝΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Διδ(λ)λου τῆς Μαρασλείου Παιδαγ. Ἀκαδημίας

ΣΧΟΛΙΚΑ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΚΑΙ
ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ

(ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ - ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ -
ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑΤΑ - ΑΠΑΓΓΕΛΙΕΣ)

Α΄ Β΄ Γ΄ Δ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ
ΜΙΧ. ΑΝΤ. ΓΙΟΒΑ

Χαρ. Τρικούπη 1 — Ἀθήναι

Κάθε γνήσιο αντίτυπο φέρει την υπογραφή του συγγραφέα
και του εκδότη.

Μετριοπάτ

Εκδοτική

Παιδιά μου,

Μὲ τὰ φτερὰ τοῦ Πήγασου ἔλατε νὰ χαροῦμε τὴν ὁμορφιὰ τῆς ζωῆς.

Ἡ ψυχὴ σας θὰ μαγευθῆ ἀπ' τὸ ρυθμὸ τῶν τραγουδιῶν καὶ τῆ μουσικῆ τους. Θὰ σᾶς τέρψουν τὰ ναυουρίσματα καὶ θὰ σᾶς μεταφέρουν στὸν Παραδεισένιο παιδικὸ σας κόσμο — στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μαρούλας, ἀνάλαφρη σὰν πούπουλο, γεμάτη θαλαπωρὴ κι' ἀγάπη.

Οἱ προσευχῆς θὰ σᾶς ἀνεβάσουν ψηλὰ στὸ Δημιουργό μας, νὰ τοῦ ζητήσετε βοήθεια καὶ προστασία. Ἡ ψυχὴ σας θὰ ἐξαγνίζεται τότε!

Ἐέρετε; Ἡ ποίηση εἶναι τὸ ἀνώτερο ἀπόσταγμα τῆς εὐφορίας τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ. Γευθῆτε το! Θὰ αἰσθανθῆτε ἀπόλαυση κι' ἀγάπη πρὸς τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα.

Ἐχετε τὴ χάρη νὰ ζῆτε τὰ ἴδια μὲ τοὺς συνθέτες συναισθήματα: τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης, τοῦ θαύμασμοῦ καὶ τῆς λατρείας πρὸς τὸ συνάνθρωπο.

Τὸ βιβλίο μας αὐτὸ θὰ σᾶς χρειασθῆ καὶ σὰν βοήθημα γιὰ τὰ μαθήματά σας.

Σᾶς βλέπουμε τώρα νὰ ξεφυλλίζετε τὸ βιβλίο μας καὶ νὰ ζητᾶτε νὰ ξεδιψάσετε, σὰν τὸ ἐλάφι, στὴν δροσοπηγὴ τοῦ ὀλάνθιστου δάσους.

Χαιρόμαστε γι' αὐτό!

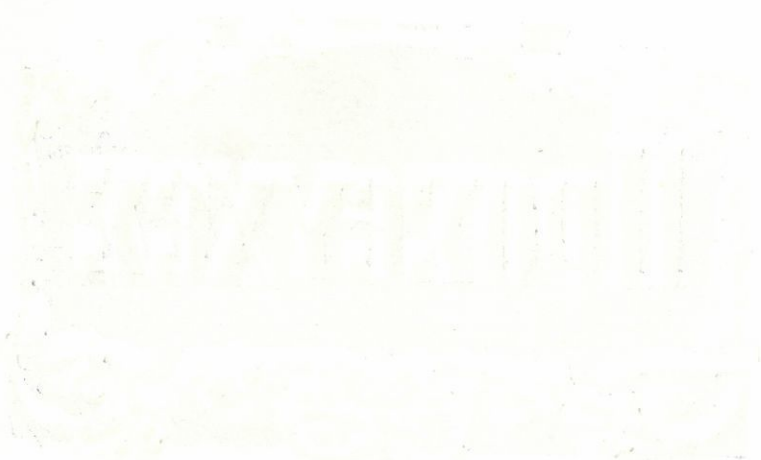
Πάνος Ἀντωνόπουλος

ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ

The title 'ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ' is rendered in a bold, white, serif font with a slight shadow effect, set against a dark blue background. This central element is enclosed within a decorative, hand-drawn frame of white floral and scrollwork patterns. The frame is irregular and ornate, with intricate details resembling leaves and vines.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

“Όταν μ’ εϋλάβεια τὸ παιδί
λέη τήν προσευχή του
τ’ ἀηδόνι κόβει τὴ φωνή
κι’ ἀγέρας τὴν ὄρμή του.

Καὶ τ’ ἀγγελούδια τοῦ οὐρανοῦ
βάζουν αὐτὶ κι’ ἀκοῦνε
τὰ λόγια τοῦ μικροῦ παιδιοῦ
πρὶν στὸ Θεὸ ἀνεβοῦνε.

Τ. Μωραΐτινης

Ἑσένα Θεέ

Ἑσένα Θεέ τὸ σύμπαν ὕμνεϊ,
γιὰ σὲ τὰ πουλιά λαλοῦν τὴν αὐγή.
Στὸν ἅγιο σου θρόνο πετάει ταπεινά
ἢ κάθε μας σκέψη, ὁ νοῦς κι' ἡ καρδιά.

Σὰν λείψη ἡ χαρὰ καὶ λύπες μᾶς βροῦν,
καὶ δάκρια πικρὰ μὲ πόνο κυλοῦν,
ἐσὺ εἶσαι μονάχα γιὰ μᾶς συντροφιά,
ἐσὺ μᾶς χαρίζεις ἐλπίδα γλυκειά.

G. Händel (μετ. Ἄ. Ἀργυροπούλου)

Στῆς ἐρημιᾶς τὰ μονοπάτια

Στῆς ἐρημιᾶς τὰ μονοπάτια
εἶδα τὸν ὄρθρο τὸ βαθειὸ
νὰ κελαηδοῦνε τὰ πουλάκια
ἐκεῖ στὸ γάργαρο νερό.

Θέλω ἓνα λαῦρο μεσημέρι
βαθειὰ στὸ δάσος νὰ βρεθῶ
νὰ μὲ φυσᾷ ἄβρὰ τ' ἀγέρι
καὶ τίποτα νὰ μὴ σκεφθῶ.

Θέλω κι' ἓνα βραδάκι ἀκόμα
σὰν ἀντικρύσω τὸ γιालό,
ὕμνο γλυκὸ σὲ Σὲ νὰ ψάλλω,
τὸν πλάστη καὶ δημιουργό.

(Ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο ποίημα} Γ. Ἀθάνια,
διασκευή Δώρας Παπακωνσταντίνου)

Ἡ προσευχή μου

Φύλαγε Θεέ μου τὴ μητέρα
καὶ τὴν καλή μου τὴ γιαγιά
καὶ τὸν παππού καὶ τὸν πατέρα
κι' ὅλου τοῦ κόσμου τὰ παιδιά.

Φῶς δὸς στὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ μας,
Ἐσύ ποὺ φώτισες τὴ μέρα.
Διῶξε τὸ δάκρυ ἀπ' τὴ ζωήμας
Μεγάλε σπλαχνικὲ πατέρα.

Π. Ἀντωνόπουλος

Πρωϊνὴ προσευχή

Ἀνεβαίνω στὸ βουνὸ
τὸ βουνὸ τ' ἀντικρυνό,
στὴν παλιὰ τὴν ἐκκλησιὰ
τὸ πρωί μετὴ τὴ δροσιὰ

Τὴ δροσούλα νὰ χαρῶ
νὰ φιλήσω τὸ σταυρό,
τὸ Χριστό, τὴν Παναγιὰ
μ' ὀλοκάθαρη καρδιά.

Γιὰ νὰ κάνω προσευχή,
μετὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ,
Θέ μου, Πλάστη μου νὰ πῶ.
Σὲ λατρεύω, Σ' ἀγαπῶ.

Ζ. Παπαντωνίου

Σὺ ποὺ κόσμους κυβερνᾷς

Σὺ ποὺ κόσμους κυβερνᾷς
καὶ ζωὴ παντοῦ σκορπᾷς,
ἄκου τούτη τὴ στιγμή
τῶν παιδιῶν σου τὴ φωνή.

Φώτιζέ μας τὴν ψυχὴ,
στὸ καλὸ στήν ἀρετή,
δίνε μας ἀπὸ ψηλὰ
θάρρος, δύναμη, χαρά.

Γιὰ νὰ ζοῦμ' ἐδῶ στή γῆ,
μὲ γαλήνη, μὲ τιμὴ,
καὶ νὰ ὑμνοῦμ' αἰῶνια σέ,
πάνσοφε δημιουργέ.

Bitter (μετ. Ἀ. Ἀργυροπούλου)

Ὁ Ἄρχηγός

Ὁ Χριστὸς ἀρχηγός μας καὶ στρατιῶτες ἡμεῖς,
στὴ μεγάλη του κλήση δὲν θὰ λείψη κανεὶς.
Ἄς ριχτοῦμε στὴν πάλη κι' ἄς μᾶς δένη, παιδιά,
ἕνας πόθος, μιὰ πίστη, μιὰ ψυχὴ, μιὰ καρδιά.

Ὅλη φλόγα ἡ ψυχὴ μας καὶ τὰ μπράτσα γερά
καὶ στὴν ὄψη ἄς λάμπη ἡ τρανὴ μας χαρά.
Ὁ Χριστὸς ἀρχηγός μας παλληκάρια τ' ἡμεῖς,
ἀπ' τὸν ἔνδοξ' ἀγῶνα δὲν θὰ λείψη κανεὶς.

Γ. Βερίτης

Εὐχή τῆς Μάννας

—Μητέρα, τὴν εὐχή σου,
πηγαίνω στὸ σχολεῖο
καὶ τὸ Θεὸ προστάτη
νὰ ἔχω κι' ὁδηγό.

—Παιδί μου, τὴν εὐχή μου.
πήγαινε στὸ καλὸ
καὶ στὴν καλὴ τὴν ὥρα
καὶ νὰ γεμίξη ὁ δρόμος σου
τριαντάφυλλα καὶ ρόδα.

Ὁ Θεὸς ἀπὸ ψηλά,
π' ἀγαπάει τὰ παιδιά,
ἔστειλε τὸν ἄγγελό σου
κι' εἶναι πάντα στὸ πλευρό σου
καὶ σ' ἀκολουθεῖ πιστά.

Ἔχε τοῦ Θεοῦ τὴ χάρη,
ὄμορφό μου παλληκάρι.
Τίποτα νὰ μὴν ξεχάσης
ὅ,τι ἀκούσεις στὸ σχολεῖο·
καὶ ποτὲ νὰ μὴν σκοντάψης.

Διάβασε κάθε βιβλίο.
Νὰ γινῆς καλὸ παιδί,
νᾶχης πάντα συντροφιά σου
τῆς μανούλας τὴν εὐχή!

Π. Ἀντωνόπουλος

Πρωινή Προσευχή

Πρωϊ - πρωϊ ξυπνῶ
τὰ χέρια μου σταυρώνω
τὸν Πλάστη ἀνυμνῶ
καὶ τὸ σταυρό μου κάνω :

Θέ μου, Μεγαλοδύναμε
δός μου χαρὰ καὶ ὑγεία
καὶ στείλε μιὰ εὐλογία
σὲ ὅλα τὰ παιδιά.

Νὰ λείψη ἀπ' τὰ χεῖλη τους
ἡ πίκρα καὶ τὸ δάκρυ·
νὰ λάμψη ἀπ' ἄκρη - σ' ἄκρη
τὸ γέλιο κι' ἡ χαρά.

Τὸν πόνο νὰ μὴ βλέπουμε
στ' ἀνθρώπινα τὰ στήθια,
στεῖλε Θεὲ βοήθεια
στὴν πονεμένη γῆ.

Θέ μου, κάνε νὰ σμίξουνε
τὰ πονεμένα χεῖλη,
σὰν ρόδα τοῦ Ἀπρίλη
μὲ γέλιο καὶ χαρά.

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

Προσευχή Μικροῦ

Εἶμ' ἓνα μικρὸ παιδάκι
ταπεινὸ καὶ σὲ ὕμνω.
Θεὲ μου, κάμε ἢ προσευχή μου
ν' ἀνεβῆ στὸν οὐρανὸ.

Στείλε μ' ἄγγελο προστάτη
ποῦ ἡ ψυχὴ μου λαχταρᾷ,
στείλε Θεὲ μου, νὰ μὲ βάλῃ
κάτω ἀπ' τ' ἄσπρα του φτερά.

Δείξε μου τὸν ἴσιο δρόμο
καὶ τὴ στράτα τὴν καλή,
κάμε ν' ἀγαπῶ τὸν κόσμο
κι' ἀπὸ μένα πιὸ πολὺ.

Στ. Σπεράντζας

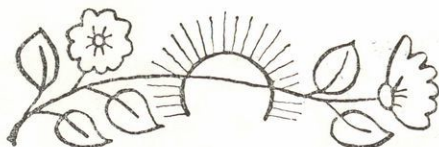
Ἐνοιξιότικη Προσευχή

Θεὲ ποῦ βλέπεις τὰ σπιτάκια
τὰ φτωχὰ σὰν τὸ δικό μου
στείλε στὸ παράθυρό μου
μιά φωλιά χελιδονάκια.

Θεὲ μου δώσε μου τὴ χάρη
νᾶχω δύο περιστέρια
νὰ τοὺς δίνω ἐδῶ στὰ χέρια
τὸ νερὸ καὶ τὸ σιτάρι.

Θεὲ μου, ποῦ ἔχεις ὅλα τ' ἄσπρα,
Θεὲ μου, ποῦ ἔχεις τ' ἄγγελούδια
κάμε τὴ φτωχὴ μου ἴγλαστρα,
νὰ γεμίση ἀπὸ λουλούδια.

Ζ. Παπαντωνίου

Τὸ πρωῖ πού ξυπνῶ

Τὸ πρωῖ, πού ξυπνῶ
στρέφω στὸν οὐρανὸ
τὰ ματάκια, μὰ καὶ τὴν ψυχὴ μου,
καὶ στὸ Δημιουργό,
στὸ Θεό μας κι' ἐγὼ
ταπεινὴ στέλνω τὴν προσευχή μου.

Καὶ τὸν παρακαλῶ,
σὰν παιδάκι καλὸ,
τοὺς γονεῖς μου γεροὺς νὰ φυλάη,
τὸν παπποῦ, τὴν γιαγιά
κι' ὅπως στ' ἄλλα παιδιά,
νὰ μοῦ στέκεται πάντα στὸ πλάι.

Λ. Παπαδήμας

Στὸν οὐράνιο Πατέρα

Θεέ μου, οὐράνιε Πατέρα
σὲ δοξάζω νύχτα μέρα
κι' ἄνυμνῶ,
Ἦ, τὸ Θεῖο ὄνομά σου
Καὶ τὰ ἔργα τὰ λαμπρά σου
προσκυνῶ.

Τῆς ἀλήθειας σὺ ὁ φάρος
φωτίζε μας δίνε θάρρος
στὴν καρδιά.
Δύναμη· χαρὰ καὶ υγεία
καὶ τὴ θεία σου εὐλογία
στὴ δουλειά.

Λ. Παπαδήμας

Ὑμνος στὸ Θεό

Φεύγει τὸ σκοτάδι
κι' ἔρχεται ἡ ἀγῆ
καὶ ὁ ἥλιος πάλι
φώτισε τὴ γῆ.

Τὰ πουλιὰ λαλοῦνε
πάνω στὰ κλαδιὰ
καὶ μοσκοβολοῦνε
τ' ἄνθη ἀπὸ δροσιά.

Χαίρεται ὁ κόσμος
Χαίρουμαι κι' ἐγώ,
τὸ Θεὸ ἀπ' ἀγάπη
Τὸν ὑμνολογῶ.

Π. Ἀντωνόπουλος

Ἕμουν ἄθῶο κι' ἀνήξερο

Ἕμουν ἄθῶο κι' ἀνήξερο
κι' ἤμουν βυζαρούδι,
κι' ἤμουν λιγώτερο ἄνθρωπος
καὶ πιὸ πολὺ λουλούδι.

Τώρα τὰ χρόνια πλάκωσαν   Κι' ὅτι ἤμουν πρῶτα ἀκάτεχος
κι' ἐπέταξαν τὰ μύρα   βοήθα νὰ ξαναγίνω.
Ἱερὴ Σοφία, δέξου με   Τώρα ἐσὺ πάλι κάνεμε
στοῦ ναοῦ σου τὴ θύρα.   σὰν παιδί καὶ σὰν κρίνο.

Κ. Παλαμᾶς

Ἡ προσευχὴ τοῦ παιδιοῦ

Σταύρωσε τὰ χεράκια σου
στὸν Πλάστη ταπεινὸ,
σήκωσε τὰ ματάκια σου
ψηλὰ στὸν οὐρανό,
κι' ἄς ποῦν τ' ἄθῶα χεῖλη σου
ἄθῶα προσευχή.

Οἱ ἄγγελοι θὰ παίξουνε,
μὲ τ' ἄσπρα τους φτερά
καὶ χαρωποὶ θὰ τρέξουνε
σιμὰ σου τρυφερά,
τὰ χεῖλη νὰ φιλήσουνε
ποὺ λέν τὴν προσευχή.

Κι' ὁ πλάστης ἀπ' τὸν θρόνο του
θὰ δῆ τὴν προσευχὴ σου
κι' ἔν ἄγγελούδι, μόνο του,
θὰ ρθῆ, μὲ τὴν ψυχὴ σου
νὰ κατοικῆ σὰν φύλακας
ποὺ στέλν' ἡ Προσευχή.

Στ. Μόρφης (Ἀπὸ τὸ «Προσευχητάριο τοῦ Παιδιοῦ»)

Ἡ Ψυχούλα

Ὡσάν γλυκόπνοο
δρυσάτο ἀεράκι
μέσα σ' ἀνότοπο
κειὸ τὸ παιδάκι
τὴν ὕστερη ἔβγαλε
ἀναπνοή.

Καὶ ἡ ψυχούλα του,
εἰς τὸν ἀέρα,
γρήγορα ἀνέβαινε
πρὸς τὸν αἰθέρα,
σάν λιανοτρέμουλη
σπίθα μικρή.

Ὅλα τὴν ἔκραζαν,
Ὅλα τ' ἀστέρια,
κι' ἐκείνη ἐξάπλωνε
δειλὴ τὰ χέρια,
γιατὶ δὲν ἤξερε
σὲ ποιὸν νὰ μπῆ.

Ἄλλὰ, νά, τοῦ ἔδωσε
ἓνα ἀγγελάκι
τό φιλι ἀθάνατο
στὸ μαγουλάκι,
ποῦ ἔξαφνα ἔλαμψε
σάν τὴν αὐγή.

Διον. Σολωμός

Πῶς θὰ μεταλάβω

Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω
πῶς θὰ πάω νὰ μεταλάβω
τοῦ Χριστοῦ ἀνήμερα
ἀφοῦ τράβηξα λιγάκι
τὴν οὐρά καὶ τὸ μουσάκι
τῆς γατούλας σήμερα!

Κι' ἀφοῦ χθὲς δὲν εἶχα γνώση
κι' εἶχα μιὰ σταλιά θυμώσει
μὲ τὰ ζῶα τὰ ἡμερα,
δὲν μπορῶ νὰ ἐννοήσω
πῶς θὰ πάω νὰ κοινωνήσω
τοῦ Χριστοῦ ἀνήμερα!

Ψί, ψί, ψί, καλὴ ψιψίνα...
ἔχει δίψα; ἔχει πείνα;
ἔλα στήν ποδίτσα μου
φίλοι, φίλοι! καλοφίλοι
καί μὲ σένα καὶ τὴ Μπίλη,
τὴν καλὴ ἴσκυλίτσα μου!

Γιάννα Βέρα

Ὡ Παναγιὰ Παρθένα

Μπρὸς στὸ παλιό Σου εἰκονοστάσι,
— ὦ Παναγιὰ μου πονολύτρα,
ποτὲ ἢ ψυχὴ δὲν θὰ ξεχάσῃ—,
ἦρθα χωρὶς σμύρνα καὶ λύτρα,
μὲ πόδια ἦρθα ματωμένα
νὰ προσκυνήσω μόνος, Σένα,

Βρῆκα βουβὴ τὴν ἐκκλησιά Σου.
Σβησμένα ἦταν τὰ καντήλια.
Μὲ πονεμένη τὴν καρδιά,
μὲ σφαλισμένα χεῖλια
Σοῦ μίλησε ἢ ψυχὴ μου,
— ὦ Παναγιὰ παρηγορήτρα—.
Κι' ἦσουν ἢ μόνη ἀπαντοχὴ μου.
Τὴν πίστη κύτταξες—
κι' ὄχι τὰ λύτρα

Τὸ θεϊκό Σου χέρι ἀπλώνεις,
κι' ἀπὸ τὸν πόνο μὲ λυτρώνης.
Ἐξαγνισμὸς τὸ δάκρυ μου πού χύνω
καὶ τὴν ψυχὴ θυσία, δίνω,
μ' ἀγάπη, καὶ μὲ σεβασμό!

Γονατιστός, σὰν βγῆκα ἀπ' τὸ ξωκλήσι
προσεύχομαι μὲ μάτια βουρκωμένα:
— ὦ Παναγιὰ, μητέρα μας, παρθένα,
τὸ σπλαχνικό Σου χέρι ἄς ἐλεήσῃ
κάθε φτωχό, ὅπως καὶ μένα.

Π. Ἀντωνόπουλος

Πρὶν τὰ βλέφαρά μου κλείσω
πρέπει νὰ προσευχηθῶ.
Τὴ μανούλα νὰ φιλήσω
κι' ὕστερα νὰ κοιμηθῶ.
Ἐναν ἄγγελο προστάτη
θὰ μοῦ στείλῃ ὁ Θεὸς
καὶ κοντὰ μου στὸ κρεβάτι
θᾶναι ἀκοίμητος φρουρὸς
τὸ πρωῒ θὰ μὲ ξυπνήσῃ
μὲ χαμόγελο γλυκό.

(Ἄγνωστ. Προσασμ.)

Πάνσοφε Δημιουργέ

Πάνσοφε καλὲ Πατέρα
Σὲ προσκυνοῦμε,
τὴν εἰκόνα Σου φιλοῦμε
νύκτα - μέρα.
Τοῦ κόσμου κτίστη!

Φτερουγίζει ἡ καρδιά μας
ἀπὸ σεβασμὸ κι' ἀγάπη·
σβῦσ' τ' ἀνθρώπινα τὰ πάθη.
Ἄκου τὴ μικρὴ λαλιά μας,
ποῦ θερμαίνει ἀπὸ πίστη.

Δόξα καὶ τιμὴ σὲ Σέ.
Φώτισε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους
ζοῦν μὲ ἰδρώτα καὶ μὲ κόπους,
Πάνσοφε Δημιουργέ,
θὰ σ' εὐγνωμονοῦν αἰώνια!

Ρίξε σπλαχνικὸ τὸ μάτι.
Δεῖξτους πάντα τὴν ἀλήθεια
—νάχουν τό Θεὸ βοήθεια—,
δίχως πόνο, χωρὶς δάκρυ·
νὰ μὴν ζοῦν στὴν καταφρόνια...

Πάνος Ἀντωνόπουλος

ΤΟ ΕΡΗΜΟΚΚΛΗΣΙ

Εἰς τὸ βουνὸ ψηλὰ ἐκεῖ
εἶν' ἐκκλησιὰ ἐρημική.
Τὸ σήμαντρό της δὲν χτυπᾶ,
δὲν ἔχει ψάλτη, οὐδέ παπᾶ.

Ἔνα καντήλι λαμπερὸ
καὶ ἓνα πέτρινο σταυρὸ
ἔχει στολίδι μοναχὸ
τὸ ἐκκλησάκι τὸ φτωχό.

Ἄλλ' ὁ διαβάτης σὰν περνᾶ
στέκεται καὶ τὸν προσκυνᾶ
καὶ μ' εὐλάβεια πολλή
τὸν ἄσπρο του σταυρὸ φιλεῖ.

Ἐπάνω στὸ σταυρὸ ἐκεῖ
εἶναι εἰκόνα μυστική·
μ' αἷμα τὴν ἔγραψ' ὁ Θεὸς
καὶ τὴν λατρεύει ὁ λαός.

Ἄγγ. Βλάχος

ΩΣΑΝΝΑ

Θεέ μου, σὺ μᾶς φύλαξες,
τὰ βήματά μας κοίταξες
καὶ τούτη τὴν ἡμέρα.

Μά καὶ τὸ νοῦ μας φώτισες
τὴν εὐλογία δώρισες,
εὐσπλαχνικὲ Πατέρα.

Φύλα μας τούτη τῆ βραδυά,
σ' εὐχαριστοῦμε ἀπὸ καρδιά
μὲ σεβασμὸ κι' ἀγάπη.

Ὁδήγησέ μας στὸ καλὸ·
στεῖλε μας ἄγγελο ὁδηγό,
μεγάλε μας προστάτη.

Δῶσε στὸν κόσμον εἰρήνην
κι' ἀγάπη σου νὰ μείνη
στὴ γῆ παντοτεινά.

Πλάστη νὰ σὲ ὑμνοῦμε,
νὰ σὲ δοξολογοῦμε,
σὰν πρῶτα : «ὠσαννά !»

Γάμος Ἀντωνόπουλος

Δόξα στὸν ἅγιο Θεό μας

Δόξα, Δόξα στὸν Ἅγιο Θεό μας
ψάλλουν οὐράνιες Ἀγγέλων φωνές.
Πόσο γλυκὰ τ' ὄνομά Σου ἀντηχεῖ
Ψάλλει γιὰ Σέ καθ' ἀνθρώπου ψυχῆ.
Δόξα στὸν Ἅγιο Θεό μας
λέμε κι' ἔμεις μὲ φωνές ταπεινές.

F. Schubert

Ἔλα καὶ πάλι

Ἔλα καὶ πάλι νὰ φέρης τὴ χαρά.
Κύριε, τὰ δεσμά μας κόψε, δώσε φτερά.
Ἡ ψυχὴ μας λαχταράει τὸ δικό Σου φῶς.
Σκῦψε, φώτισε τὰ χάη, γίνε μας ὁδηγός!

Σὲ περιμένει μιὰ βασανισμένη γῆ,
ματωμένη, σταυρωμένη, μὲ βαθεῖα πληγή.
Χρόνο μὲ χρόνο ζῆσε μέσα μας Ἐσύ.
Κύριε, σβῦσε μας τὸν πόνο, Κύριε δόξα Σοι!

Ἄκου τὴν προσευχὴ μας
Κύριε τ' οὐρανοῦ.
Ὡ ἐλπίδα, δύναμή μας,
Σὺ μεθ' ἡμῶν γενοῦ!

G. F. Händel (μετ. I. Κυπριανοῦ)

Θεὲ τὴν Προσευχὴ μας

Θεὲ τὴν προσευχὴ μας
τώρα τὴν πρωϊνὴ,
πού μέσα ἀπ' τὴν ψυχὴ μας
μ' εὐλαβικὴ φωνῆ

Σοῦ στέλλουμε ἐπάνω
στὸν οὐρανὸ ψηλά,
ἄκου παρακαλοῦμε,
καὶ ἔχε μας καλά.

Καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα
μὴν παύσης ἀγαθέ,
νὰ μᾶς βοηθᾷς Πατέρα,
τοῦ κόσμου βοηθέ,

γιατὶ χωρὶς ἐσένα
κανένας δὲν μπορεῖ
νὰ ζῆ ἀναπαυμένα,
τὸν κόσμον νὰ χαρῆ.

A. Ἀργυρόπουλος

Εὐλογημένη ἡμέρα

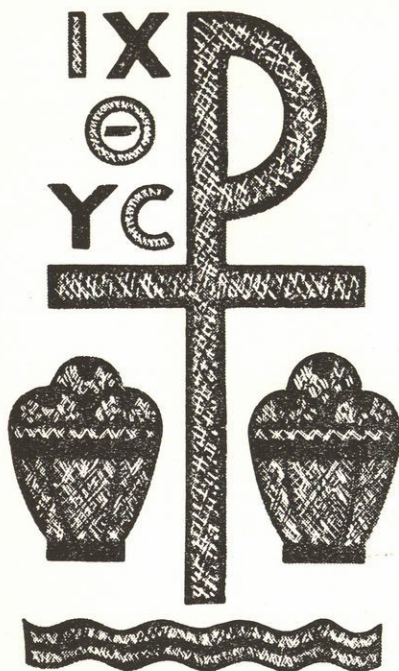
Εὐλογημένη μέρα ἡ Κυριακή.
Χτυποῦν χαρμόсуна οἱ καμπάνες.
Τὰ γιορτινὰ φοροῦν οἱ χωρικοὶ
καὶ πᾶν στὴν ἐκκλησιὰ παιδιὰ καὶ μάνες.

Κινοῦν οἱ γέροι καὶ οἱ γριῆς
τὴν Παναγιά νὰ προσκυνήσουν·
κρατοῦν οἱ νιῆς τὶς προσφορὲς
κι' οἱ ἱερεῖς θὲ νὰ τὶς λειτουργήσουν.

Ὁ παπα—Φώτης βγαίνει κι' εὐλογᾷ
καὶ τὸ Θεὸ παρακαλάει
κι' ὁ χριστιανὸς τὸ χέρι του φιλά,
στὴ φαμελιά του μὲ χαρὰ γυρνάει.

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Κυριακή Προσευχή

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου,
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
γεννηθήτω τὸ θέλημά σου·
ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον
δός ἡμῖν σήμερον·
καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ
Ἄμην

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν,
Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός, ἐλέησον
καὶ σῶσον ἡμᾶς, Ἄμην

Πρωινή Προσευχή

Πρωὶ ἀρχίζω, Κύριε, τὴν προσευχή νά κάνω,
δέξου τὴν σὰν θυμίαμα ἀπ' τὰ οὐράνια ἐπάνω.
Ὁδήγησε τὰ βήματα καὶ τούτῃ τὴν ἡμέρα
καὶ φώτισε τὴ σκέψη μας, εὐσπλαχνικὲ Πατέρα.

Εὐλόγα τὰ Ἑλληνόπουλα, Χριστέ, νὰ σὲ δοξάζουν,
νὰ ζοῦν μ' ἀγάπη, εἰρηνικὰ καὶ πίστη· νὰ θαυμάζουν
τὴν πλάση πού τοὺς χάρισε, τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα·
κὰν' τὴ ζωὴ μας ἀνοιξη, σὰν τ' ἀυθὴ μου στὴ γλάστρα.

Βοήθησε τὸ ὄρφανό, δός στο φτωχὸ ψωμί.
Δυνάμωσε τὸν ἄρρωστο, τὸ γέρο πού πονεῖ
Φύλαξε τὸ ναυτόπουλο πού βρίσκεται στὰ ξένα
καὶ σμίξε ὅλα τὰ παιδιὰ νὰ ζοῦν ἀδελφωμένα.

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

Ὦ Παναγιά, λυπήσου, ποῦμαι μόνο
καὶ σῶσε ἀπὸ τὸ χάρο τὴ μαμά μου!
Σὺ! ποῦ μπορεῖς νὰ γιάνης κάθε πόνου.

Θὲ νὰ μοιράσω στὰ φτωχόπαιδα ὅ,τι κλείνω
στὸ βῆθος τοῦ πηλίνου κουμπάρᾶ μου!
καὶ τὸ ψωμί τοῦ δειλινοῦ μου θὰ τοὺς δίνω!

Γιὰ Σέ, ποῦναι μεγάλο τῶνομά Σου!
τοῦ κάμπου θὰ μαζεύω τὰ λουλούδια
καὶ θὰ τὰ φέρνω στὴ γιορτὴ στὸ εἰκόνημά Σου!

Σὺ, Παναγιά μου, ζῆς μὲ τὴ γαλήνη
τριγυρισμένη ἀπ' ὅλα τ' ἀγγελούδια
Μὰ ἐγὼ εἶμαι μόνο κι' ἔχω μόνο ἐκείνη.

(Ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ Modesta Bodini, διασκ. Ρ. Μπούμη)

βραδυνὴ προσευχή

Σὰν πηγαίνω στὸ Κρεββάτι
τὸ μικρὸ νὰ κοιμηθῶ
κάνω πάντα προσευχούλα,
τὸ Θεὸ παρακαλῶ.

Νὰ φυλάη τὸν πατέρα
ποῦ πολὺ τὸν ἀγαπῶ
τὴν καλή μου τὴν μητέρα,
τὸ μικρὸ μου ἀδελφό.

Καὶ τοῦ λέω καληνύκτα
καὶ τότε παρακαλῶ
νὰ μοῦ στείλῃ ἀγγελούδι
νὰ τὸ ἔχω στὸ πλευρό

Ἄντων. Μιχ. Γιοβάς

Ἡ προσευχή τοῦ καλοῦ κοριτσιοῦ

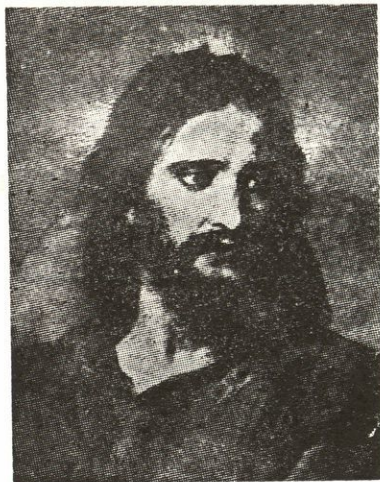
Ἡ Ἀννούλα στάθηκε ὀρθή μπροστά στό καντηλέρι
πού φέγγει τὰ εἰκονίσματα μέσα στήν κάμαρή της,
κι' εὐλαβικά πιό ὕστερα σηκώνει τὸνα χέρι
νὰ κάμει τὸ σταυρούλη της, νὰ πεί τὴν προσευχή της.

«Θεέ μου» λέει «φύλαξε τὴ μάνα, τὸν πατέρα
ποτὲ μὴν πάθουνε κακὸ καὶ ν' ἀγαποῦν καὶ μένα,
φύλαξε τὴ γιαγιάκα μου μὴ φύγει καμμιά μέρα
ὅπως ἐχάθηκ' ὁ παπποῦς στ' ἀγύριστα τὰ ξένα».

«Φύλαξε καὶ τὸ σκύλο μας κανέναν μὴ δαγκώνει,
μὰ καὶ τὸ καναρίνι μας γλυκὰ νὰ κελαηδαίει,
φύλαξε καὶ τὸν κῆπό μας μοσκοβολιές ν' ἀπλώνει
σ' ὅποιον διαβάτη ἀπ' τὸ σπίτι μας τυχαίνει νὰ περνάει».

«Μὰ πιό πολύ, Θεούλη μου, θὰ θέλω νὰ μοῦ τάξεις
ἐσὺ πού ἔχεις μιὰ καρδιά ἀπέραντη κι' ἀγία,
ἀπ' ὅλους περισσότερο στὸν κόσμο θὰ φυλάξεις
ὅποιο παιδὶ μοῦ φέρθηκε μὲ μῖσος καὶ κακία...»

Τάκης Δόξας

Ἡ σκέψη μου

Ἡ σκέψη μου πετάει κοντά σου
στο θρόνο σου στοὺς οὐρανοὺς,
μερонуχτις δοξάζει τ' ὄνομά σου,
Θεέ μου, ὁ ταπεινός μου νοῦς.

Τὴν προστασία σου γυρεύει
πάντα, καὶ τώρα πιὸ πολὺ,
ὁ δοῦλος σου, ποὺ κινδυνεύει
ἀπ' τὴν κακία τῆ θολῆ.

Κ. Παπαπαναγιώτου

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Πρὶν πέσω νὰ πλαγιαίσω,
Θεέ μου σὲ παρακαλῶ,
νὰ δώσης νὰ περάσω
ὅλη τὴ νύχτα μὲ καλό.

Τὸν ἄγγελό σου στείλει
νὰ μὲ φυλάξῃ ἀπ' τὸ κακό.
— ὦ ἄγγελέ μου, φίλε,
φύλαγ' ἐμένα τὸ μικρό-.

Κάνε τὸν ὕπνο μου ἐλαφρὸ
καὶ ἤσυχα νὰ ξυπνήσω
καὶ τὸ πρωὶ σὰν σηκωθῶ
νὰ σὲ εὐχαριστήσω.

Πάνος Ἀντωνόπουλος

Π Ρ Ο Σ Ε Υ Χ Η

Θεέ τήν προσευχή μας
τώρα τήν πρωϊνή
πού μέσα άπ' τήν ψυχή μας
μ' εύλαβική φωνή,
Σοῦ στέλνουμε έπάνω
στον ούρανò ψηλά,
άκου παρακαλοῦμε
καί ἔχε μας καλά.

Καί ὅλη τήν ἡμέρα
μή παύσης Ἄγαθὲ
νά μᾶς βοηθᾶς πατέρα
τοῦ κόσμου βοηθέ.
Γιατί χωρίς Ἐσένα
κανέννας δέν μπορεῖ
νά ζῆ εύτυχισμένα
τόν κόσμο νά χαρῆ.

Ἄ. Παναυλῆς

Π Ρ Ο Σ Ε Υ Χ Η

Σε Σένα, Πλάστη και Θεέ, έτούτη τή στιγμή
ύψώνω, με καρδιά και νοῦ, παράκληση θερμή.

Πατέρα, ρίξε σπλαχνικά
στά πλάσματά σου μιὰ ματιὰ
και φῶς σάν οὐράνια χαραυγή,
σκορπᾶ στό θρόνο σου στή γῆ.

Μήν αποτρέψης ἀπό μᾶς τήν ἄγια σου θωριά.
Μή μᾶς ἀφίνης μοναχούς, χωρίς παρηγοριά,
Κι' ὀδήγησέ μας τήν ψυχή τό δρόμο σου ν' ἀκολουθῆ
τῶν ἀδυνάτων βοηθέ,
μεγάλε πλάστη κι' ἀγαθέ.

(Μετάφραση Α. Ἀργυροπούλου)

Π Ρ Ο Σ Ε Υ Χ Η

Μόλις πρωῖ ξυπνήσω
ἐσένα θά ὑμνήσω
Θεέ μου και πατέρα
και σε παρακαλῶ
πάλι νά με φωτίσης
και νά με βοηθήσης
και τούτη τήν ἡμέρα
νάμαι παιδί καλό.

(Ἀπό τό Ἄλφαβ. «Ἡ χαραυγή»)

Ήσυχά σ' αποκοίμησε τῶν ἀστεριῶν τὸ χάδι
 κι' ἡ μάνα σου σὲ τύλιξε ζεστὰ μὴν τῆς κρυώσεις.
 Κι' ἔγινες τόσο ξένοιαστο, ἀγόρι μου, στὸ βράδυ
 πού τὴν ἀσχήμια τῆς ζωῆς καθόλου δὲ θὰ νιώσεις.

Γλυκὰ θὰ ρθοῦν τὰ ὄνειρα γιὰ νὰ σὲ ταξιδέψουν
 σὲ κόσμους ἄλλους, μακρινοὺς πού θάναί φῶς ντυμένοι,
 κι' ὅσα ὁ νοῦς σου καὶ ἡ καρδιά θελήσουν καὶ χορέψουν,
 θὰ σοῦ τὰ δόσουν ἄγγελοι ἀπ' τὸ θεὸ σταλμένοι.

Ἀπὸ πουλιὰ παράξενα θ' ἀφουγκρασθεῖς τραγούδια
 καὶ μονοπάτια θὰ περνᾷς μὲ δίχως ἀγκαθάκια,
 ἄλλοτινὰ τριγύρω σου θ' ἀνθίζουνε λουλούδια,
 θ' ἀνοίγουν σὰ χαμόγελα στὰ δυὸ σου τὰ χειλάκια.

ΤΑΚΗΣ ΔΟΞΑΣ

Θ ε έ μ ο υ

Φύλαγε, Θεέ μου, τή μανούλα,
τήν αδελφή μου τή μικρή
καί τόν πατέρα, τή γιαγιούλα
καί τήν Άννούλα τήν καλή.

*Αγαπημένοι μεϊς νά ζοῦμε,
ὄλοι μέ γέλια καί χαρές,
Θεέ μου νά σέ ὕμνολογοῦμε
σάν τὰ πουλάκια στίς φωλιές.

Πᾶνος *Αντωνόπουλος

Τὸ ἀηδόνι

*Εκεῖ γλυκά νά κελαῖδοῦν
ἀκούω τὰ πουλάκια,
μέ χάρη παίζουν καί πηδοῦν
στά πράσινα δενδράκια.

Καί τ' ἀηδονάκι ἀρχινᾷ
γλυκά τή μουσική του.
Σωπάτε δάση καί βουνά
ν' ἀκούσω τή φωνή του.

Τί μελωδία θαυμαστή!
Τί στόμα ζηλεμένο!
Πολύ, πολύ μ' εὐχαριστεῖ
ν' ἀκούω δέν χορταίνω.

Τὸ δάσος ἔχει γιά νὰ
καί κάνει λειτουργία
καί ἀναπέμπει στό Θεὸ
χαρᾶς δοξολογία.

*Αηδόνι μου θέλω κι' ἐγώ
μέ σέ νά τραγουδήσω
τόν πλάστη νά δοξολογῶ
στόν κόσμον ὅσο ζήσω.

*Α. Κατακουζηνός

Στὴν Παναγία

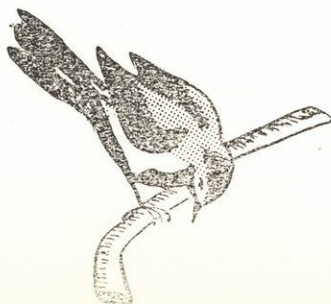
Γλυκὸ τοῦ κόσμου στήριγμα, καλή μου Παναγία,
ποὺ ἀκοῦς τὴ δέηση τῶν παιδιῶν, ἀθάνατη Μαρία.
Ἄκου καὶ μᾶς ποὺ ὑψώνουμε σ' ἐσέ τὴν Προσευχὴ μας,
ποὺ ἀπ' τὴν πιστὴ ψυχὴ μας
βγαίνει γιὰ Σὲ θερμῆ.

Ἔχε, Κυρά, στὴ σκέπη Σου τὴν πικραμένη χήρα,
στὸν πεινασμένο ἄνοιξε, Σὺ, σπλαχνικὰ τὴ θύρα,
δῶσε τοῦ σκλάβου, Δέσποινα, ἐλεύθερη Πατρίδα,
τοῦ ναύτη τὴν ἐλπίδα,
ποὺ πλέει στὴν ξενιτειά.

Εὐλόγησε τὰ ὄνειρα τοῦ βρέφους, ποὺ κοιμᾶται,
ὀδήγησε τὰ βήματα τῆς κόρης ποὺ φοβάται.
Στείλε δροσιὰ κι' ἀνάπαψη στ' ἀρρώστου τὸ κλινάρι.
Ἔχε στὴ Θεία σου χάρη
τὰ μαῦρα, τὰ φτωχὰ,

Τὴ μάνα παρηγόρησε, ποῦχει παιδί στα ξένα,
καὶ χύσε μιὰν ἀχτίνα Σου γιὰ τὸν τυφλό, Παρθένα.
Κράτα τὸ γάλα ἀμίαντο τοῦ βρέφους, ποὺ βυζαίνει,
στρέψε στὴν οἰκουμένη
τὸ βλέμμα σπλαχνικό.

Ἄν. Μαρτζώκης

Νανουριέματα

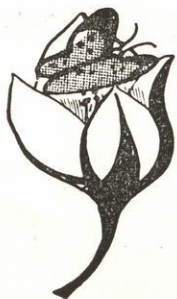
ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

—Νάνι — νάνι νάνα του
ὄσο νᾶρθ' ἢ μάννα του
ἀπ' τὸ δαφνοπόταμο
νὰ τοῦ φέρη λούλουδα,
λούλουδα τριαντάφυλλα
καὶ μοσχογαρύφαλλα.
Νὰ τοῦ φέρη πέντε ἀυγά,
πέντε μῆλα κόκκινα,
σὰν τὰ μαγουλάκια του.

—Νάνι τὸ παιδάκι μου
καὶ τὸ λιονταράκι μου,
νὰ κοιμᾶται νὰ ἡμερώνη,
νὰ ξυπνᾷ νὰ μεγαλώνη.

—Νάνι — νάνι. Νάνι — νάνι
κι' ὄ,τι τὸ πονεῖ νὰ γειάνη.

Δημοτικὸ

ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Κοιμούνται τὰ λουλούδια
στοῦ φεγγαριοῦ τὸ φῶς
καὶ γέρνει τὸ κεφάλι
μὲ χάρι καθ' ἄνθος,
βουίζει, σειέται ἤσυχα
τοῦ δένδρου ἢ φυλλωσιά,
ὑπνε κοίμησε τὰ παιδάκια,
κοίμησε.

Καὶ τὰ πουλάκια τρέχουν
στὴν ὁμορφὴ φωνῆ
π' ὀλημερίς πετοῦσαν
μὲ πρόσχαρη λαλιά,
ὄνειρατα, στὸν ὕπνο τους
θὰ δοῦν ἀγγελικά,
ὑπνε, κοίμησε τὰ παιδάκια,
κοίμησε.

W. Zuccalmaglio
(μετ. Ἀθ. Ἀργυροπούλου)

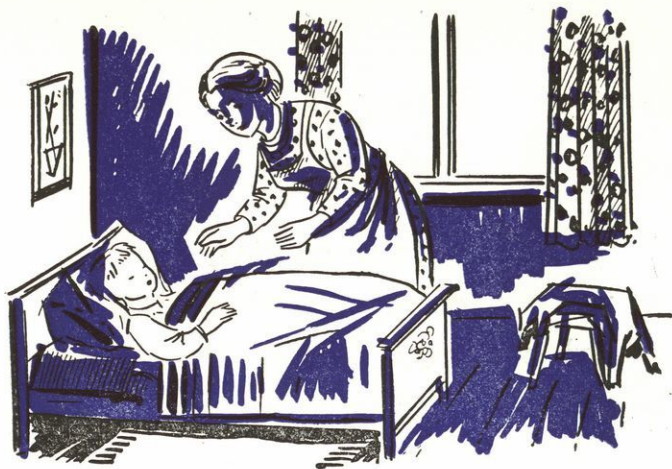
Ν Α Ν Ι

Νάνι, μωρό μου, πλάγιασε
μὲ χάδια, μὲ φιλιά,
στῆς μάνας σου τὴν ἀγκαλιά,
νὰ κάνης νάνι - νάνι,

★ ● ★

Κι' ὅλα τ' ἀγγελοῦδια
θὲ νὰ σοῦ ποῦν τραγούδια.
Ἕπνωσε, μπέμπη μου, γλυκὰ
καὶ κάνε νάνι - νάνι.

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος.

ΑΓΓΕΛΟΥΔΙ ΜΟΥ

Μωρό μου, ἀγγελούδι μου,
ἄκουσε τὸ τραγούδι μου,
στὸν ὕπνο πὸ κοιμᾶσαι
κανένα μὴ φοβᾶσαι.

Πούπουλο εἶν' τὸ στῤῥαμα σου,
ροδόσταμο τὸ στόμα σου·
λεμονανθὸς μυρίζει
ἢ κούνια πὸ γυρίζει
τὸν κανακάρη γυιόκα μου.

Ἔλα ὕπνε συριάνισε
ἓνα μωρὸ πὸ ἄργησε
σήμερα νὰ ξυπνήση,
σὲ κάμπους, σ' ἀκρογιάλια,
σ' ἀνατολὴ καὶ δύση.
Σιγὰ νὰ μὴν ξυπνήση
καὶ κλάψη τὸ μικρὸ μου.

Μεγάλωσέ το, δός μου το
ῶριμο παλληκᾶρι
νὰ περπατᾶη στὴ ζωὴ
μὲ ἥλιο μὲ φεγγάρι,
νὰ γίνῃ τὸ καμᾶρι
τοῦ κόσμου ὁ δουλευτής.

Πάνος Ἀντανόπουλος

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Νάνι, νάνι
τό παιδάκι μου.

Έλα, ύπνε, πού σε θέλει
καί κοίμισ' το, πού τ' αγαπῶ,
καί φέρ' του τ' ἄνθη, τὸν καρπό,
τῆς μέλισσας τὸ μέλι.

Νάνι, νάνι
τό παιδάκι μου,

Κι' ἂν τύχη καί πλαγιάση
θὰν τ' ἀνεβάσω στὴ μηλιά
νὰ κυνηγήση τὰ πουλιά,
τὰ μῆλα της νὰ μάση.

Νάνι, νάνι
τό παιδάκι μου.

Κι' ὁ ὕπνος ἂν τό πάρη,
θὰν τ' ἀνεβάσω στὸ βουνὸ
νὰ φτάση τὸν αὐγερινὸ
τὴν πούλια, τὸ φεγγάρι.

Z. Παπαντωνίου

Γλυκό μου άγγελούδι
στην κούνια σου κοιμήσου,
σαν όμορφο λουλούδι
μοσχοβολά ή πνοή σου.

Μή κλαίς χρυσό μωρό μου
τό δάκρυ σέ μαραίνει
τό γέλιο σ' όμορφαίνει
κοιμήσου άκριβό μου.

Ό ύπνος τά φτερά του
έβαλε κά' άπ' τό στρώμα
και σούκλεισε τά μάτια
μέ γελαστό τό στόμα.

"Υπνε μου, πάρ' τό γυιό μου
και νά τον νανουρίσης
γλυκά νά τον ξυπνήσης,
σαν θάρθη ή αύγή.

Πάνος Άντωνόπουλος

Ν Α Ν Ο Υ Ρ Ι Σ Μ Α

Νάνι, νάνι, νάνι τό παιδάκι,
έλα ύπνε, κοίμηστο γλυκά,
φέρτο πέρα στα περβόλια,
πού λουλούδια βγαίνουν μαγικά.

Νάνι, νάνι, νάνι κι' ή μανούλα
μέ τραγούδια πάνω σ' άγρυπνᾶ.
Άγγελούδια στ' όνειρό σου
νά διαβαίνουν μπρός σου χαρωπά.

Schubert (μετ. ΆΑ. Άργυρόπούλου)

ΕΛΑ ΥΠΝΕ

Έλα ύπνε από τή Χιό
κι' αποκοίμα μου τὸ γιό·
Έλα ύπνε ύπνωσέ το
καί γλυκὰ αποκοίμησέ το
Έλα ύπνε από τήν Πάτρα
κι' αποκοίμα μου τήν πάπια
για νὰ κάνη νάνι - νάνι
κι' ὅ,τι τὸ πονεῖ νὰ γιάνη.

Δημοτικὸ

ΝΑΝΙ

Νάνι—τραγουδίστε του,
βγάλτε το συριανίστε το.
Σύρτε το στ' ἀγὰ τ' ἀμπέλι,
στῆς κυρᾶς τὸ περιβόλι.
Νὰ τοῦ δίνη ὁ ἀγᾶς σταφύλι
κι' ἡ κυρὰ τὸ καρυοφύλλι.

Δημοτικὸ

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Κάμποι ἀνθόσπαρτοι, βουνά,
κι' ἤρεμα πλάγια,
φέρτε τὰ λούλουδα ξανά,
φέρτε τὰ βᾶγια
νὰ κάνω γιὰ τὸ γιούκα μου μου ἓνα στεφάνι
πού κάνει τώρα ἤσυχος τὸ νάνι νάνι.
Βγάλτε ρόδα ντροπαλά
γαρυφυλλάκια,
τά γιασεμιά τὰ ἀπαλά
καί τὰ ζαμπάκια
νᾶχουν τὰ χρώματα ἑφτά σάν τὸ δοξάρι
καί τὸ καθένα καί μαζί κοινούργια χάρη.
Βιολέτες καί βασιλικά,
βγάλτε ζουμπούλια,
σὰ μόσχος νᾶν μυριστικά,
καί σάν τήν πούλια
νᾶναι ὀμορφα, σὰ βασιλιάς γιὰ νὰ τὰ βάνη,
πού κάνει τώρα ἤσυχος τὸ νάνι - νάνι.

Κ. Γούναρης

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Ύπνε πού παίρνεις τὰ μικρά, ἔλα πάρε καί τοῦτο,
μικρὸ - μικρὸ σοῦ τόδωσα, μεγάλο φέρε μού το,
μεγάλο σάν ψηλὸ βουνό, ἴσιο σάν κυπαρίσσι,
Κι' οἱ κλώνοι του ν' ἀπλώνωνται σ' ἀνατολή καί δύση.

Δημοτικὸ

ΔΕΝΔΡΟ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Ήλθαν τὰ Χριστούγεννα,
έορτή μεγάλη
καὶ τὸ δένδρο τοῦ Χριστοῦ
ἦλθε, ἦλθε πάλι.

Δένδρο μὲ χρυσὰ στολιδία
μὲ κουφέτα καὶ παιγνίδια
Δώρα πάρετε παιδιὰ,
ἀπ' τοῦ δένδρου τὰ κλαδιὰ,
Μ. Ἐδελστάιν

ΑΓΙΑ ΝΥΧΤΑ

Ἄγια νύχτα, σὲ προσμένουν
μὲ ἄρα οἱ χριστιανοὶ
καὶ μὲ πίστη ἀνυμνοῦμε,
τὸ Θεὸ δοξολογοῦμε,
μ' ἓνα στόμα μιὰ φωνή,
ναί, μὲ μιὰ φωνή.

Ἡ ψυχὴ μας φτερουγίζει
πέρα στ' ἅγια τὰ βουνά,
ὅπου ψέλνουν οἱ ἄγγελοι
ἀπ' τὰ οὐράνια θεία μέλη,
στὸ Σωτῆρα «Ἔσαννά»,
ναὶ «Ἔσαννά»!

Στῆς Βηθλεὲμ ἔλατε ὄλοι
τὰ βουνά τὰ ἱερά.
καὶ μ' εὐλάβεια μεγάλη,
κεῖ ποὺ ἅγιο φῶς προβάλλει
προσκυνῆστε μὲ χαρά,
ναὶ μὲ χαρά.

F. Gruber (μετ. Κ. Παπαδημητρίου)

ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΗΣ

Ὁ Ἄη—Βασίλης στὸ μυαλό μου
μέρες τώρα ἔχει θρονιάσει,
σὰ τί δῶρα θὰ μοῦ φέρει;
φέτος λὲς νὰ μὲ ξεχάση;

Ἄ πά, πά, δὲν τὸ πιστεύω·
μὰ τὸν ἔχω τόση ἔννοια
τὸν καλὸ τὸν Ἄη—Βασίλη
μὲ τὰ ἄσπρα του τὰ γένεια...

Θά μοῦ φέρη τὰχα τότε
καραμούζα, Φασουλῆ;
φτάνει μόνο μὴν ξεχάση
καὶ τ' ἀντικρυνὸ παιδί.

Ποῦ δὲν ἔχει οὔτ' ἓνα τόπι
καὶ τό συμπονᾶω τόσο, ...
Ἄη-Βασίλη ἂν τὸ ξεχάσης,
τὸ δικὸ μου θὰ τοῦ δώσω!

Ἄλκης Τροπαϊάτης

ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

Σήμερα τὰ Φῶτα καὶ ὁ φωτισμὸς
καὶ χαρὰ μεγάλη καὶ ἁγιασμὸς.
Εἰς τὸν Ἰορδάνη τὸν ποταμὸ
ἔρχεται ἡ κυρά μας ἡ Δέσποινα
—Ἄγιε μου Γιάννη καὶ Βαπτιστῆ
δύνασαι βαπτίσης Θεοῦ παιδί;
—Δύναμαι καὶ θέλω καὶ προσκυνῶ
καὶ τὸν Κύριό μου παρακαλῶ

(Δαιτὸ)

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΑΓΟΙ ΜΕ ΤΑ ΔΩΡΑ

ΟΛΟΙ: Είμαστ' οί τρεῖς μάγοι ἔμεῖς,
τῆς βαθειᾶς Ἀνατολῆς!
Τὸ Χριστὸ ζητοῦμε τώρα
γέροι βασιλιάδες τρεῖς.

Χρυσαστέρι λαμπερό,
ἄστρο θεῖο, μαγικό.
Δεῖξε μας γοργὰ τὸ δρόμο!
Σέναν ἔχουμ' ὄδηγό.

Α΄ ΜΑΓΟΣ: Ἄστρο ὠδήγησέ μας ἐκεῖ
ποῦ τὸ βρέφος κατοικεῖ!
Νὰ χρυσὸ γιὰ νὰ τὸ στέψω,
τὶ τιμὴ βασιλική!

Β΄ ΜΑΓΟΣ: Τὸ στερνὸ ἀνθρώπινο μύρο,
σμύρνα τοῦ προσφέρω ἐγώ!
Πῶς εἶναι θνητὸς θυμίζει
στὸ μέγαν Ἀρχηγό.

ΟΛΟΙ: Εἵμαστε τρεῖς μάγοι ἔμεῖς
τῆς βαθειᾶς Ἀνατολῆς!
Τὸ Χριστὸ ζητοῦμε τώρα,
γέροι βασιλιάδες τρεῖς.

Γ΄ ΜΑΓΟΣ: Στὸ μέγαν βασιλιά μου,
τὸν πανάγιον ὄδηγὸ
τὴν θεότητα θυμίζει
τὸ λιβάνι, ποῦ ἔχω ἐγώ.

Ο Λ Ο Ι: Εἵμαστ' οί τρεῖς μάγοι ἔμεῖς,
τῆς βαθειᾶς Ἀνατολῆς!
Τὸ Χριστὸ ζητοῦμε τώρα,
γέροι βασιλιάδες τρεῖς.

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ

ΠΑΙΔΙ: Μύρια ἀγγελούδια τοῦρανοῦ
γιὰ ποῦ τραβᾶτε στὴ νυχτιά,
καὶ χύνετε μαγευτικὴ,
τὴ μουσικὴ σας τὴ γλυκειά;

ΑΓΓΕΛΟΙ: Ὁ λατρευτὸς μας βασιληᾶς
γεννιέται ἀπόψε σὰν παιδί!
Κι' ἀπ' ὄλα τ' ἄστρα τοῦρανοῦ
κάνει πατρίδα του τὴ γῆ!

ΠΑΙΔΙ: Εἶναι πρωτάκουστη χαρά.
Νὰ τὴν κρατήσω δὲν μπορῶ
Ἄγγελοι μου, θὰν ὁ Θεὸς
Μαζί μας ὄλο τὸν καιρό;

ΑΓΓΕΛΟΙ: Πάντα! Καὶ βράδυ καὶ πρωί,
κι' ὄλες τὶς ὥρες ποῦ περνοῦν.
Γιατὶ ἀπὸ τώρα πιά, ἡ γῆ
εἶναι μετόχι τοῦρανοῦ!

ΠΑΙΔΙ: Τὸ μήνυμά σας δὲν μπορῶ
νὰ τὸ κρατήσω μυστικὸ.
Δώστε μ', ἀγγέλοι μου λαλιά
σ' ὄλο τὸν κόσμο νὰ τὸ πῶ,

«Χαρήτε, ξένοι καὶ δικοί,
στὴ γῆ ὁ Θεὸς μας κατοικεῖ!».

Χλόη Ἀχαϊκοῦ (Λουλούδια τοῦ Θεοῦ)

Χριστούγεννα

Χτυπᾶ ἡ καμπάνα!
Ξυπᾶ ἡ μάνα τὰ παιδιὰ
καὶ μὲ χαρούμενη καρδιά
πᾶνε στὴν ἐκκλησία.

Μὲ τ' ἀναμμένα φαναράκια
μὲ τὴν καινούργια φορεσιά
περνοῦνε στὰ σοκάκια.
Καὶ στὸ σκοτάδι τὸ βαθὺ
ἔρχετ' ἀπ' τὴν ἀνατολή
τῶν Μάγων ἡ λατρεία!...

Μυρίζει τὸ λιβάνι
στῆς ἐκκλησιάς τὴν πόρτα.
Τρανὴ λαμπάδα ἡ μάνα βᾶνει.
Φεγγοβολᾷ ὁ τόπος ἀπ' τὰ φῶτα
«Χριστὸς γεννᾶται!» ἀκοῦμε
ἀπ' τὸν παπᾶ σὰν μποῦμε.
Σκυρτοῦν καρδιές, λάμπουνε ὄλοι·
γεννιέται ὁ Θεὸς στῆς Βηθλεὲμ
τὴν πόλη.

Ἔλα, Χριστέ, στὸ σπίτι μας
καίει ἡ φωτιά στὸ τζάκι..
Μὲ τὴ μεγάλη πίστη μας
νὰ φᾶς κι' ἐσὺ λιγάκι
ἀπ' τὴ φτωχὴ τὴν πίττα μας!

Σὲ καρτερεῖ ὁ παππούς.

Ἔλα, Χριστέ μου, τὸν ἀκοῦς;

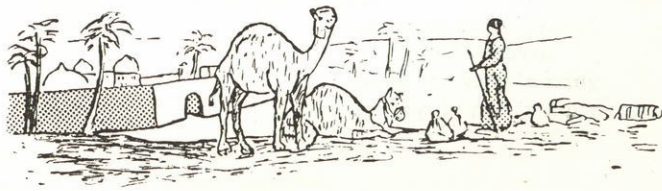
Στὴν ἐκκλησιά σου γιὰ νάρθῃ

νὰ προσκυνήση δὲν μπορεῖ.

Τοῦ πῆρ' ὁ χρόνος τὰ φτερά...

Ἔλα καὶ δὸς του τὴ χαρὰ!

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

Τ' Α Σ Τ Ε Ρ Ι

—Κοίτα τ' άστέρι αυτό, μανούλα,
πού περπατάει στόν ουρανό...

—Είμαι παιδάκι μου, τ' άστέρι
πού πρωτοεΐδε τό Χριστό!

—Πώς τόν πρωτόδε;

—Μέ τὰ μάτια...

—Έχουν τ' άστέρια μάτια;

—Πώς

δέν έχουν.

—Μέσα σέ παλάτια θεά νά γεννή-
θηκε ό Χριστός...

—Όχι σέ στάβλο, μά τ' άστέρι τόν
φώτιζε σάν φώς αύγής...

—Μανούλα πιάστο μέ τό χέρι...

—Είμαι ώρα πιά νά κοιμηθής;
μά κάνε πριν την προσευχή σου.
Νάχης τό άστέρι αυτό όδηγό...

—Αυτό, μανούλα, πού πρωτόδε...

—Ναι πού πρωτόδε τό Χριστό!

“Αλκης Τροπαιάτης

Χ Ρ Ι Σ Τ Ο Υ Γ Ε Ν Ν Α

Χριστούγεννα σιμώνουν
μεγάλη έορτή,
χαρά σ' όλον τόν κόσμο,
χαρά σ' όλη τή γή.

Στό δέντρο του Χριστού μας
όλόχαρα παιδιά
έμπρός άς τραγουδάμε
μ' άγάπη στην καρδιά.

Ι. Πολέμης

ΟΙ ΠΟΙΜΕΝΕΣ ΓΟΝΑΤΙΖΟΥΝ

Οί ποιμένες γονατίζουν
ταπεινά καί προσκυνοῦν
κι' οἱ Ἄγγελοι φτερουγίζουν
μέ χαρὰ καί τραγουδοῦν.

Ἔσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις!
Τ' οὐρανοῦ καὶ γῆς ὁ κτίστης
ἐγεννήθηκε στή γῆ
μεσ' στής νύχτας τῆ σιγῆ.
Ἄς χαρῆ κάθε πιστός
ἐγεννήθη ὁ Χριστός!

F. Mendelssohn

ΑΓΙΑ ΝΥΧΤΑ...

Χειμώνας, Δεκέμβρης, γυμνά τὰ κλαριά,
τὰ φύλλα στὸ χῶμα... ἄχ, τί παγωνιά!
Μικρά μου πουλάκια, πῶς τρέμετε τόσο;
Ἐλάτε κοντά μου τροφή νὰ σᾶς δώσω!

Χειμώνας, Δεκέμβρης... Ἐν ἄστρο ἐκεῖ,
τὸ θεῖο τὸ Βρέφος γλυκὰ καρτερεῖ.
Τὸ κάτασπρο ἢ φύση χαλί της ἀπλώνει,
πού τὸχει φτιαγμένο μὲ μπόλικο χιόνι.

Χειμώνας, Δεκέμβρης... Μὰ μὲς στὴν καρδιά
ἀνθίζουν λουλούδια καὶ ψάλλουν πουλιά.
Τὸ θαῦμα γεννιέται σὲ κάθε πιστὸ
πού τρέχει μ' εὐλάβεια κοντὰ στὸ Χριστό.

Χειμώνας, Δεκέμβρης κι' ἂν εἶναι τί τάχα;
Ἐμᾶς μᾶς θερμαίνει ἡ πίστη μονάχα!
Στὴ φάτνη, σὰν τότε καὶ τώρα ξανά,
ἡ σκέψη ἄς πετάξῃ, νὰ ψάλλῃ «Ὡσαννά!»

Σ. Ρόδης

Όλο τὸ Σαραντάμερο
 παρὰς στὸ Ρημονήσι
 παραμονὴ Χριστούγεννα
 καὶ πρέπει νὰ γυρίση.

Χρονιάρια μέρα ἀντρόγυνο
 νὰ μένη χωρισμένο ;
 φουβρός χωρίς Χριστόψωμο
 τὸ σπίτι σφαλισμένο.

Μεσάνυχτα — στὴν βάρκα του
 παλεύει μέσ' στὸν ἄδη :
 Χαμένος μέσ' στὸ πέλαιο
 τυφλὸς μέσ' στὸ σκοτάδι.

Ξάφνου ἓνα φῶς στὸ δρόμο του
 φέγγει ψηλὰ ἀπ' τὸ Κάστρο
 Κάνει σταυρὸ — Χριστούγεννα !
 Νάτο τῶν Μάγων τ' ἄστρο !

Γ. Δροσίνης

Τ Ο Μ Α Γ Ο Φ Ω Σ

Ἡ καμπάνα χριστούγεννα χτυπάει
 καὶ μοῦ φτερώνει τὴν ψυχὴ
 κι' ἀνοίγεται ἡ καρδιά μου καὶ
 [σκορπᾶει
 θυμίαμα τὴν προσευχή.

Ἄγιες ἀγάπες τρισευλογημένες,
 ποὺ τὶς καρδιὲς ὑψώνετε παρθένες
 τῶν πρώτων, τῶν ἀρχαίων
 [χριστιανῶν
 στ' ὄνειρο τὸ τρανὸ τῶν οὐρανῶν.

Ἄγάπες μεγαλόδωρες περισσῖα,
 κάτω ἀπ' τὴ σκέπη τὴ δική σας
 [ἴσια
 ζοῦσαν μικροί, τρανοί, πλούσιοι,
 [φτωχοί
 κ' ἔδενε τοὺς ἀνθρώπους μιὰ ψυχὴ !

Ἄγάπες, ὦ ! φανήτε πάλι ἐμπρὸς
 [μου,
 αὐγὲς τῆς πίστεως, χρυσαυγὲς τοῦ
 [κόσμου !
 Κι' ἄς βλέπη μὲ τὸ μάγο σας τὸ φῶς
 ὁ ἄνθρωπος τὸν ἄνθρωπο, ἀδελφός !

Ἄγάπες, κ' ἔδῶ μέσα ποὺ σᾶς
 [βρίσκω,
 παρακαλῶ σας : κάμετέ τη δίσκο
 τὴ λύρα μου γιὰ κάθε δυστυχὴ
 καὶ κάμετε τοῦ κόσμου τὴν ψυχὴ,
 κάθε ἄνθρωπο, νὰ λήη πὼς ἐδῶ
 [κάτου
 τὰ βάσανα τὰ ξένα εἶναι δικά του·
 νὰ μὴν ξεχνᾷ πὼς εἶναι στὴ ζωὴ
 μόνο γιὰ ν' ἀγαπᾷ καὶ νὰ ἐλεῇ !

Κωστῆς Παλαμᾶς

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Μαῦρος ὁ οὐρανὸς κάτασπρη ἡ γῆ
χαρούμενα ἡ καμπάνα σοῦ χτυπᾷ.
Γεννήθηκε ὁ Χριστός! Ἡ Παναγία
γυρμένη πάνωθὲ του τὸν κοιτᾷ.

Νὰ τὸ φυλάξουν ἀπ' τὴν παγωνιά
σκεπάσματα δὲν ἔχει τὸ μωρὸ
καὶ μόνο ἀπ' τὰ δοκάρια τῆς σκεπῆς
κρέμουντ' ἀράχνες γύρω του σωρὸ.

Τὸ χιόνι τὴν καλύβα τριγυρνᾷ
μέ στη σκεπὴ ἀνοίγει ὁ οὐρανὸς
καὶ κάτασπρα ἀγγελούδια τραγουδοῦν.
Γεννήθηκε ὁ χριστός μας! ὁ Χριστός!

Μυρτιώτισσα

Τ Α Κ Α Λ Α Ν Τ Α

Χριστούγεννα, παραμονή.
Φυσά βοριάς πού μᾶς παγώνει.
Ὁ Γιάννης μὲ τὸν Κωνσταντὴ
μονάχοι πᾶνε μὲς στὸ χιόνι.

Πᾶνε τὰ κάλαντα νὰ ποῦν
σὲ κάθε γνώριμο σπιτάκι.
Τὸνα βαστᾶ τὸν κουμπαρᾶ,
τρίγωνο τ' ἄλλο τὸ παιδάκι.

Ὅπου πατήσουν κι' ὅπου μποῦν
τοὺς λένε: «Μείνετε, ποῦ πᾶτε;»
Μ' αὐτοὶ κι' ἄλλοῦ πᾶνε νὰ ποῦν:
«Σήμερον ὁ Χριστὸς γεννᾶται!»

Ὁ πῆλινός τους κουμπαρᾶς
ὄλο γεμίζει ὦρα τὴν ὦρα,
καὶ εἶναι τόσα τὰ λεφτά,
πού δὲν χωράει κι' ἄλλα τῶρα.

Πρὶν νὰ τελειώσουν, σταματοῦν
σ' ἓνα καλύβι ρημαγμένο
καὶ τοὺς ἀνοίγει ἓνα φτωχὸ
κορίτσι, καταλυπημένο.

Εἶναι ὁ πατέρας ἀνεργός
κι' ἄρρωστη ἡ μάνα μου καὶ πόσο
λυπᾶμαι, μὲς' ἀπ' τὴν καρδιά!
Δὲν ἔχω τίποτα νὰ δώσω.

Μ' αὐτοὶ πονέσαν τὴ μικρὴ
καί, πρὶν καλὰ τὴν πόρτα γεῖρη,
βάζουν κρυφὰ τὸν κουμπαρᾶ
μὲς στὸ σπασμένο παραθύρι.

Κι' εὐθύς, χαρούμενα κινοῦν.
—Φυσά βοριάς, κρὺο φαρμάκι.—
Τὸνα τὸ τρίγωνο βαστᾶ,
τίποτα τ' ἄλλο τὸ παιδάκι.

Κι' ὅπως χτυποῦνε τὰ παιδιὰ,
τῶρα τὴ θύρα τὴ δική τους
ὁ Γιάννης μὲ τὸν Κωνσταντὴ,
νὰ κι' ὁ Χριστὸς μπαίνει μαζί τους!

Κρέστοβιτς

Χ Ρ Ι Σ Τ Ο Υ Γ Ε Ν Ν Α

Τριῶν χρονῶν καὶ πέντε. Ἡ μεγάλη
ἀπὸ βραδὺς μὲ ξέπλεκα μαλλιά,
γδυτὴ στὸ κρὺο τζάκι εἶχε βάλει
δύο παπουτσάκια κόκκινα παλιά.

Ἦρθε ἡ αὐγούλα κι' ἄσπρα ἀγγελάκια
στέλνει ὁ Χριστὸς στὰ σπῆττα νυχτωπᾶ,
στὸ στόμα νὰ φιλήσουν τὰ παιδάκια,
νὰ σηκωθοῦν γιὰ δῶρο χαρωπᾶ.

Πηδοῦν ἀπ' τὰ μικρὰ τους κρεββατάκια
καὶ τρέμοντας γυμνά, γυμνά τὰ κορι-
τσάκια

καθένα στὸ παπούτσι του ὀρμᾶ...

Ἄχ, τὰ μικρὰ παπούτσια τὰ σκισμένα
εἶναι ἀκόμη ἄδεια, παγωμένα...

—Τὴ νύχτα ἐξεψύχησε ἡ μαμὰ.

A. Piedagel (μετ. Ν. Χατζηδάκη)

Χριστὸς Ἀνέστη

1

Φορέσετε Λαμπριάτικα παιδιά,
καὶ μὲ τὰ κόκκινα τ' αὐγά,
μὲ τὶς λευκὲς λαμπάδες
πᾶμε γοργά στὴν ἐκκλησιά,
ποὺ φέλλουν οἱ παπάδες:
Δεῦτε λάβετε τὸ φῶς!

3

Κι' ὅταν θὰ σμίξετε μαζί
καὶ τῆς ἀγάπης τὸ φιλι
τ' ἀπόγιομα θὰ δώσετε,
ῥωρίς τραπέζι στρώσετε.

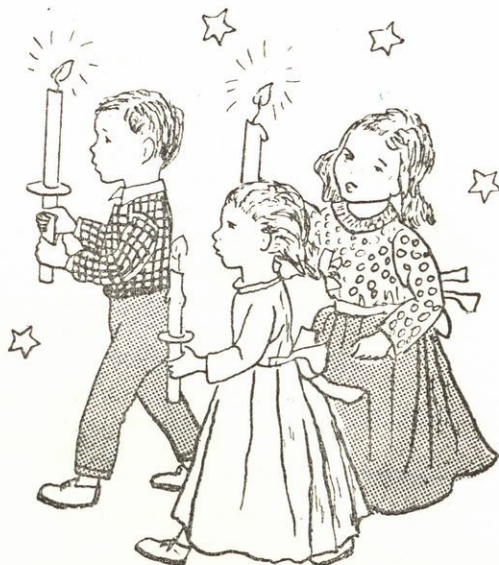
2

Χριστὸς Ἀνέστη! Ἄς ποῦμε
γέλοια, χαρὲς ν' ἀκοῦμε
ἀπὸ θλιμμένα χεῖλη.
Κι' ἕνα χορὸ γιὰ στήσετε
μεσ' στὴ δροσιά τ' Ἀπρίλη
τὴ φύση ν' ἀναστήσετε.
Ἐχθροὶ γινηθε φίλοι!...

4

Μέσ' στοῦ Χριστοῦ τὴν ἀγκαλιά
ἀλλάξτ' ἀδέλφια τὰ φιλιὰ!
«Χρόνια πολλὰ» μὲ μιὰν εὐχή!
«Χαρήτε φίλοι κι' ἔχθροι!»

Πάνος Ἀντωνόπουλος

Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΔΑΜΠΡΗΣ

Στοῦ σπιτιοῦ μας τὴν ἀυλὴ
—ποῦναι τοῦ χωριοῦ τ' ἀλώνι-
ῆλθαν ὄλη τὴ Λαμπρῆ,
ξένοι καὶ γειτόνοι.

Βάλανε μαντήλια οἱ νιές,
γιοῦρντες φόρεσαν οἱ γριές,
ντύθηκε μεταξωτά
τὸ κορίτσι τοῦ παπᾶ.

Κι' ὄλες μπῆκαν στὸ χορό.
—σῦρτε τον νὰ σᾶς χαρῶ—
μὲ χομόγελο στὰ χεῖλια,
σὰν τὰ ρόδα τὴν ἀυγὴ,
σὰν τὰ χαμομήλια.

Στὸ λειβάδι τ' ἀνθηρὸ
ἔστησαν κι' οἱ νιοὶ χορό.
Φόρεσαν τὶς φουστανέλλες
νὰ ζηλεύουν οἱ κοπέλλες....

Παρ' ἐκεῖ οἱ πρεσβυτέροι,
ποῦμιαζαν καλύτεροι
νὰ εἶσαντε στὰ νιάτα τους,
πὶναν τὴν κανάτα τους...
τραγουδοῦν πὸν γέρασαν
τόσα χρόνια πέρασαν!...

- Ρῆνα μας, κέρνα τὸ κρασί.
- Εὐλόγα το παπᾶ κι' ἐσὺ!
- Χριστὸς Ἄνέστη, ὀρὲ παιδιᾶ.
Χορευτε ὄλοι μὲ χαρὰ
ξένοι, δικοί, γειτόνοι.
Χριστὸς Ἄνέστη, Χριστιανοί,
περνοῦν γοργὰ οἱ χρόνοι...

- Κόφτε μεζέ ἀπὸ τ' ἀρνί.
- Τοῦ πόνου ἄς λειψη ἡ φωνή.
- Κρασί φέρτε νὰ πιοῦμε.
- Χριστὸς Ἄνέστη, ἄς ποῦμε!

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

Ραβι ἄθναατε

Ἡ γῆ ἐσκίρτησε ξανά κι' ὄλος ὁ τόπος λάμπει·
ἔπεσε ἡ ταφόπλακα. Ριγοῦν βουὰ καὶ κάμποι.
Ἡ κουστωδία σάστισε· χαίροντ' οἱ οὐρανοί.
Ἐνίκησε τὸν θάνατο. Χαρήτε Χριστιανοί!

Κι' οἱ Μυροφόρες ἔρχονται μ' ἀρώματα ν' ἀλείψουν
τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Τὸ μνήμα πῶς ν' ἀνοίξουν;
Μὰ νὰ! Ἐμπρός ὀλόλευκος ὁ Ἄγγελος προβάλλει,
σὰν τὴν ἀναταύγεια τὸ πρωὶ στῆς ἀνοιξῆς τὰ κάλλη.

—«Σκιρτήσετε ἀπὸ χαρὰ! Τὸ μνήμα εἶναι κενὸ...
Ἄ Κύριος ἀναστήθηκε. Δὲν θὰ τὸν βρῆτε ἐδῶ.
Στῆ Γαλιλαία βάδισε νὰ ἰδῆ τοὺς Μαθητῆς του.
Ἄκολουθήστε μὲ χαρὰ Μαθήτριες δικῆς του!»

Πάσχα τερπνὸ, σεβάσμιο, μυρώνει' ἡ ψυχὴ μας
Ἰησοῦ, Ραβι ἄθναατε, γλυκέ, ὄραϊε!
Λυτρώνει' ἀπ' τὰ βάσανα, τοὺς κόπους, ἡ ζωὴ μας,
σὰν ἀναστένεται κι' αὐτὴ μαζί σου Ναζωραῖε!

Π. Ἀντωνόπουλος

Πρωϊνὸ 1

Θέλω ν' ανέβω στό βουνό,
νά φτάσω τόν Αὔγερινό,
τήν πούλια, τὸ φεγγάρι.
Νά ἰδῶ τόν ἥλιο τὸ πρῶτ',
πού βγαίνει στήν ἀνατολή
κι' ὅλη τῆ γῆ φωτᾶει.

Νά βγῶ στήν κορυφή ψηλά,
μέ τὸ ξεφτέρι πού πετᾷ
καὶ φτάνει στά οὐράνια·
νά ἰδῶ τὸ μάτι τοῦ ἀητοῦ,
τήν ὀμορφιά τοῦ ἔλαφιου,
ζαρκάδια στά ρουμάνια.

Στό ρημοκκλήσι, στό βουνό,
ἀκῶ ἕναν ἦχο ὀρθρινό
καὶ τὸ βοσκὸ νά τραγουδᾷ,
μέ τῆ φλογέρα θλιβερά.
'Ακῶ ἡ καμπάνα μέ καλεῖ
σὰν τότε ποῦμουνα παιδί!..

Πάνος Ἀντωνόπουλος

1. Στις τελευταίες σελίδες ὑπάρχει ἡ μουσικὴ του.

Τὸ τραγούδι τοῦ Ἥλιου

Ἥλιε μου,

Ἔβγα, Ἥλιε μου,
ποὺ κάνεις τὸ χωράφι
καὶ γεμίζει ἀπὸ χρυσάφι.

Δῶσε μας,

Ἥλιε, Ἥλιε μου,
τὸ ρόδο καὶ τ' ἀγκάθι,
φέξε ὡς τοῦ γιαλοῦ τὰ βάθη.

Τὸ νερὸ,

φέξε, Ἥλιε μου,
νὰ τρέχη καὶ νὰ λάμπη,
νὰ μοσκοβολοῦνε οἱ κάμποι.

Στρῶσε μας,

χρυσοήλιε μου,
τῆ γῆς μὲ χαμομήλι,
δός μας τὸ γλυκὸ σταφύλι.

Τὸν καρπὸ,

Ἥλιε, Ἥλιε μου,
τὸ θέρο χάρισέ μας,
σὰν τὸ δένδρο ἀνάστησέ μας.

Ζαχ. Παπαντωνίου.

ΦΕΓΓΑΡΑΚΙ ΜΟΥ

Φεγγαράκι μου λαμπρό
φέγγε μου νά περπατῶ,
νά πηγαίνω στὸ σχολειό,
νά μαθαίνω γράμματα,
γράμματα σπουδάγματα
τοῦ Θεοῦ τὰ πράγματα.

Φεγγαράκι μου λαμπρό
τὸ σπαθὶ μου τ' ἄλαφρὸ
δός μου το νά τὸ κρατῶ
σάν τὸ τόπι μου κι' αὐτό
στὴν Πατρίδα τὴ χαρά
νά χαρίσω λευτεριά.

Πρώτη μέρα στο σχολείο

—Τόση βιάση και σπουδή;
Γιά ποῦ πᾶς καλὸ παιδί;
Κίνησες νωρίς - νωρίς
καὶ τρεχάτος προχωρεῖς

—Νὰ σταθῶ; δὲν εὐκαιρῶ,
γιατὶ πᾶω στὸ φτερό.
Καὶ ποῦ πᾶω; Νὰ στὸ πῶ;
Στὸ σχολεῖό μου π' ἀγαπῶ!

—Εἶσαι βλέπω μαθητῆς.
Μὰ στὸν ὄμο τι κρατεῖς,
ποῦ μὲ τὴν ματιὰ τὴν πρώτην
σ' ἔκανα γιὰ στρατιώτη;

Στάσου νὰ διασκεδάσης
μὲ τὶς ὁμορφιὲς τῆς πλάσης!
Πάρ' ἀπὸ τὰ περιβόλια πάλι
τοῦ φθινόπωρου τὰ κάλλη!

—Ἄνοιξε γιὰ πρώτη μέρα
βλέπεις τὰ παιδιὰ ἐκεῖ πέρα;
ἔχουν μόνα τους ταιριάξει
χωριστὰ σὲ κάθε τάξη.

Εἶναι τ' ἄρματα μου αὐτὰ
τ' ἀκριβὰ, τ' ἀγαπητά:
τὸ κοντύλι μου κι' ἡ πλάκα
τὸ βιβλίό μου στὴ σάκκα.

Κι' ἔλα πιά νὰ σὲ χαρῶ
μὲ ρωτᾶς - κι' ἀργοπορῶ
εἶν' ἡ ὥρα περασμένη.
Ἄκου, ὁ κώδωνας σημαίνει.

Τ. Ἄγρας

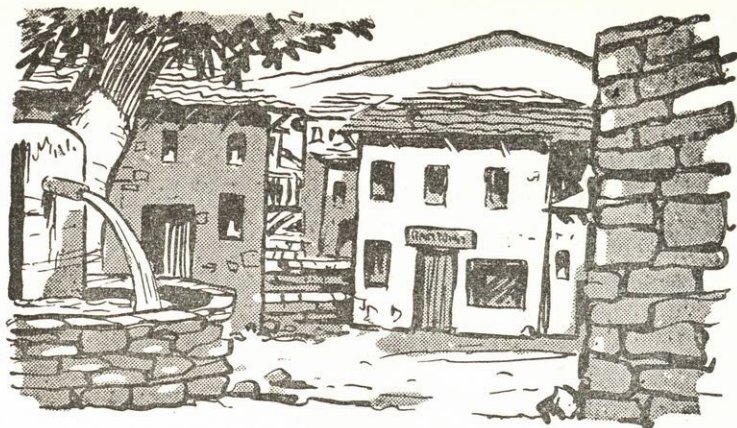
Στὸ σχολεῖο

Μόλις βγαίνω ἀπὸ τὸ σπίτι,
νὰ τὰ δένδρα, τὰ πουλιά,
—Καλημέρα, κύρ - σπουργίτη,
καλημέρα ἀμυγδαλιά...

Ἔγὼ πηγαίνω στὸ σχολεῖο
κι' ἐσηκώθηκα νωρίς,
Ἔχω σάκκα καὶ βιβλίο
καὶ μπογιὲς λογιῆς - λογιῆς.

Π. Γρανίτης

ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Χαρῆς τραγούδι θέ νά εἰπῶ,
γιὰ τὴν πατρίδα π' ἀγαπῶ.
γιὰ τ' ὄμορφο χωριό μου.

Κι' ἔχω ἓναν πόνο μυστικό,
τι ξενητεύτηκα μικρό,
μακριὰ ἀπ' τὸ χωριό μου.

Κι' ἀντί γιὰ γέλοια στεναγμοί.
πόνοι καὶ πίκρες καὶ λυγμοί,
μου πνίγουνε τὰ στήθεια.

Νοστάλγησα τὰ πλάγια σου
τὰ ὄμορφα τὰ βράδυα σου
ζωὴ ὄλο ἀλήθεια!

Τὰ σπίτια καὶ τὰ δάση σου.
πού' ναι ἤρεμη ἡ πλάση σου
γεμάτη καλωσύνη.

Χωριό μου ἀγαπημένο
νά'ρθῶ πίσω προσμένω
νά βρῶ τὴ λησμονιά

τοῦ πόνου καὶ τῆς θλίψης.

Τίποτα μὴ μου κρύψης

ἀπὸ τὴν πρώτη σου ὀμορφιά!

ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΛΟΓΡΙΑ

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

Σὰν δὲν εἶχε τι νά φάη
μιὰ ἀλεπού πονηρεμένη.
ἀποφάσισε νά πάη
καὶ καλόγρια νά γένη
Τρεῖς κοκκόροι, πού δὲν ἔχουν
στὸ κεφάλι λίγη γνώση,
τὴν πιστεύουνε καὶ τρέχουν
τὴν εὐχή της νά τοὺς δώση.

Μπαίνουν μέσα στὸ κελί της
τοὺς ξομολογᾷ ἐκεῖνη
καὶ κουνᾷ τὴν κεφαλή της
καὶ συχῶρεση τοὺς δίνει.

Καὶ χωρὶς νά χάση ὥρα
καθὼς ἦταν πεινασμένη
τοὺς ἀρπάζει, κ' εἶναι τώρα
καὶ οἱ τρεῖς συχωρεμένοι

Δ. Γρ. Καμπουρόγλου

ΞΕΝΗΤΕΙΑ

Χειμώνιασε, μανούλα μου, κι' ἡ ξενητεία ἔχει χιόνια·
ἔξω θερίζει ἡ παγωνιά.

Ἄχ, πῶς λαχτάρισα νὰ δῶ ξανὰ τὰ ψηλ' ἄλώνια
καὶ τοῦ σπιτιοῦ μου τὴν δλόξεστη γωνιά.

Ἐδῶ ποῦ μ' ἔστειλες μικρὸν νὰ ρθῶ γιὰ νὰ δουλέψω,
στὴν πολιτεία τὴν τρανὴ,

μάννα, μὴ βασανίζεσαι, καλὰ θὰ τὴν πορέψω
μέ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆ δικιά σου τὴν εὐχή!

Τ' ἀφεντικό μου εἶναι καλὸ μὲ ντύνει, μὲ ποδένει·

—μ' ἔχει νὰ φαντασθῆς σὰν ψυχογυιό—

κι' ἅμα τελειώσω τὴ δουλειά μονάχος του μὲ στέλνει
τὰ βράδουα στὸ σχολειό.

Ἐδῶ ποῦ μ' ἔστειλες μικρὸν νὰ ῥθω γιὰ νὰ δουλέψω
οἰκονομῶ ποῦ λὲς καὶ τὴ δραχμὴ.

Κι' ἅμα σοῦ ρθῶ μὲ τὸ καλὸ ἐγὼ θὰ τὴ παντρέψω
τὴν ἀδελφούλα μου τὴ Στυλιανή.

Ἄλκης Τροπαιάτης

Η ΠΗΓΗ ΜΑΣ

Τοῦ χωριοῦ μας ἡ πηγὴ,
ποῦχει ξάστερο νερό,
ἀναβλύζει ἀπὸ τὴ γῆ
κι' εἶναι κρύο, δροσερό.

Πᾶνε οἱ υἱοὶ γιὰ νὰ γεμίσουν
καὶ τὴ χαραυγὴ οἱ κοπέλλες
τὰ κοπάδια νὰ ποτίσουν
νὰ γεμίσουν τὶς βαρέλλες.

Στὰ πλατάνια μας πιὸ πάντο
κελαηδοῦνε τὰ πουλιά.
Γιὰ ἰδές τε τὸν τσοπάνο
στὴ πηγὴ μας ροβολᾷ.

Πλένεται, νεράκι πιάνει
καὶ τὰ πρόβατα ποτίζει,
μὰ τὴν προσευχὴ του κάνει
καὶ γιὰ τὸ μαντρί γυρίζει.

Πάνος Ἀντωνόπουλος

Ὁ Μάης

Μᾶς ἦρθ' ὁ Μάης με δροσιές,
μᾶς ἦρθε με λουλουδία,
με κρίνα, με τριαντάφυλλα,
με πρόσχαρα τραγοῦδια.

Χειμῶνα δὲ φοβόμαστε,
μηδὲ βοριά καὶ χιόνια.
«Καλῶς τα πάλι τὰ πουλιά,
καλῶς τὰ χελιδόνια».

Τὸ Μάη ἄς γιορτάσωμε,
παιδιά ἀγαπημένα.
Ἐμπρὸς στεφάνια ἄς πλέξωμε
μὲ ἄνθη μυρωμένα.

Ν. Κόκκινος

Ὁ ἄρρωστος

Ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι
δὲν μπορεῖ νὰ κλείσῃ μάτι
ἀπὸ τὸν βαθὺ τὸν πόνο.
Νοιώθει στὸ κορμί του μόνο
σὰν νὰ τὸν κεντοῦν βελόνια*
καὶ τὸν ἔχουνε τυλίξει
μὲ κατάλευκα σεντόνια,
καὶ αἰσθάνεται μιὰ πλήξη...

Καὶ ἡ Παναγιά στὸ πλάϊ,
λές, τὸν νιδ παραφυλάει.
Τρεμοσβύνει τὸ καντήλι
νύχτα-μέρα καὶ τὸ δεῖλι.
Ἐαγρυπνοῦνε κι οἱ ἄγγελοι.
Καὶ τὸ θεῖο τὸ χέρι
τὸν ἀρρωστημένο σώζει.

Κάνε, Παναγιά, τῆ χάρη:
ἄνθρωπος νὰ μὴ πονέσῃ.
Καὶ στ' ἄρρωστον τὸ κλινάρι
ἁγιασμός ὁ ἰδρὼς νὰ πέσῃ,
μὴν ἀπὸ ἀναστεναγμό.
Δώστε τους τὸ λυτρωμό!

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

Μαθητικὸς Ὕμνος

Μᾶς τρέφουνε τὰ γράμματα,
φωτίζουν τὴ ζωντάνεια,
ξανοίγουν μπρὸς μας θάματα
στὴ σκέψη μεσουράνια.

Τὸ φῶς γιὰ μᾶς ἡ δύναμη
ποὺ τρώει τὰ σκοτάδια
καὶ δίνει γνώσης χάδια
στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά.

Διαμάντια μας τὰ σχολικὰ τὰ νιάτα,
γιὰ μᾶς, παιδιά, τῆς προκοπῆς τὴ στράτα.

Ἄπ' τὸ σχολειό, μιὰ πίστη, μιὰ ἐλπίδα,
γιὰ λεύτερη Πατρίδα στοῦ κόσμου τίς κορφές.

Χαρούμενοι στὴν τάξη μας
μὲ γέλια προχωράμε,
τραγούδια κι ἄνθια γύρω μας,
ἀνθίζουν κι εὐωδιάνε.

Γιὰ τὴν Εἰρήνην ὀρθώνουμε
στὰ στήθια μας παλάτια,
καὶ στῆς ψυχῆς τὰ μάτια
λαμπρὴ χαράς ἢ αὐγή.

Ἄντ. Μαρμαρινός

Ἡ φλαμουριά

Στὴ βρύση τὴ βουνίσια σιμὰ εἶν' ἡ φλαμουριά.
Στὸν ἴσκιο τῆς καθόμουν νὰ ὄνειρευτῶ συχνά.
ἢ χάραζα στὴ φλούδα ὀνόματα ἱερά
καὶ πάντα κεῖ γυρνοῦσα σὲ λύπες, σὲ χαρά.

Μιὰ μέρα ταξιδεύω σὲ μέρη μακρυνά.
Περνώ νὰ χαιρετήσω γλυκὰ τὴ φλαμουριά.
Βουίζουν τὰ κλαριά της, σὰν νὰ μοῦ κράζαν! «ὦ!
Κοντὰ μου πάντα μείνε, νὰ βρῆς γαλήνη ἐδῶ».

Μακριὰ τώρα στὰ ξένα δὲν ἔχω τὴ χαρά,
πού ἔνοιωθα κεῖ πάνω κοντὰ στὴ φλαμουριά.
Στὸ νοῦ μου πάντα μένει τ' ὀλόχαρο χωριό,
στ' αὐτιά μ' ἀκούω πάντα «θὰ βρῆς γαλήνη ἐδῶ».

F. Schubert (μετ. Α. Ἀργυροπούλου)

‘Ο άργαλειός

Στ’ άργαλειό της καθισμένη
τή σαίτα της πετᾶ
τὸ ξυλόχτενο χιτυᾶ
μιὰ δουλεύτρα παινεμένη

Κι’ αὐγατίζει, κι’ αὐγατίζει
ἄσπρα κάτασπρα πανιά
καὶ μὲ ἄνθη μὲ κλωνιά
καὶ μὲ τέχνη τὰ πλουμπίζει.

Κι’ ὅλο δός του κι’ αὐγατίζει
ἄσπρα, κάτασπρα πανιά
γιὰ νὰ φτιάξουμε μ’ αὐτὰ
μιὰ σημαία δοξασμένη.

Στὸ χωριὸ τὴν ξέρον ὄλοι
τὴν ὑφάντρα τὴ καλή,
ποὺ τὴν Πίνδο στὸ χαλί
ξώμπλιαζε ὅταν εἶχε σγόλη.

(Άγνώστου Προσαρμ.)

‘Ο Μάϊος

‘Ο Μάϊος μᾶς ἔφθασε·
ἔμπρὸς βῆμα ταχύ,
νὰ τὸν προϋπαντήσωμε,
παιδιὰ στὴν ἐξοχή.

Δῶρα στὰ χέρια του πολλὰ
καὶ ἔμορφα κρατεῖ
καὶ τὰ μοιράζει γελαστός
σὲ ὅποιον τοῦ ζητεῖ.

Φέρνει τραγούδια καὶ χαρές,
λουλούδια καὶ δροσιά
καὶ μυρωδάτη φόρεσε
ὠραία φορεσιά.

Πᾶμε κι ἐμεῖς νὰ πάρωμε,
μὴ χάνωμε καιρὸ,
μᾶς φθάνει ἓνα τριαντάφυλλο
ἓνα κλαδι χλωρὸ.

“Άγγελος Βλάχος

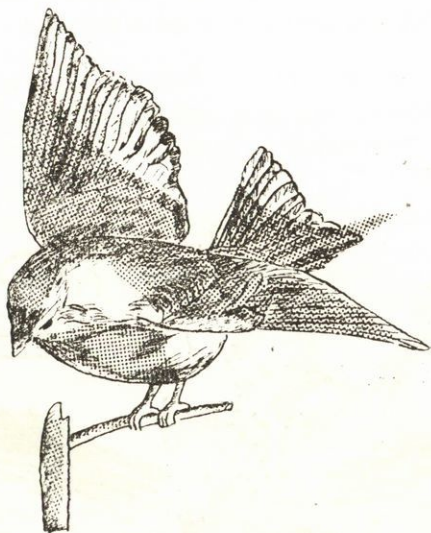

Ὁ φύτρος

Κοιμάται ἡ πλάση. Μὰ βαθειὰ
στά μαύρα χώματά της,
ξύπνια κι' ἀθάνατα στοιχειά,
γονεύουν τὰ σπαρτά της.

Πάψε, ἀηδονάκι τῆς φραγῆς
καὶ τῆς λυγιᾶς τριζόνι,
ν' ἀκούσω ὁ σπόρος μέσ' στή γῆς
πῶς σκάει καὶ πῶς ριζώνει!

Γ. Ἀθάνας

Ὁ σπίνος

Σὲ φουντωμένου δέντρου κλωνάρι
κάθεται σπίνος καὶ κελαϊδεῖ.
Τόσην ἀκούει τέχνη καὶ χάρη
καὶ πλησιάζει ἓνα παιδί.

—Σπίνε, μ'ἀρέσει τὸ ψάλσιμό σου,
ὄλα τὰ λέγεις πολὺ καλά.
Πές μου ποιὸς εἶναι ὁ δάσκαλός σου
ποὺ σὲ μαθαίνει τὰ μουσικά;

—Μάθε, παιδάκι, ὁ δάσκαλός μου
ποὺ μὲ μαθαίνει τῇ μουσικῇ
εἶναι ὁ Πλάστης ὄλου τοῦ κόσμου
ἢ εὐνοιά του ἢ πατρικῇ.

Ὁ πεῦκος

*Ἐνα πεῦκος μὲς στὸν κάμπο
γέρασε ὁ φτωχὸς
Στέκει ἐκεῖ πρωὶ καὶ βράδυ
μοναχός.

*Ἐχασε μεγάλους κλώνους,
ἔμαθε πολλά.
Ζῆ διακόσια τόσα χρόνια
στρογγυλά.

*Ἀκουσε τὰ καρνοφύλλια,
εἶδε ἀρματωλοὺς
πέρασε πολέμους, μπόρες,
κεραυνούς.

Μὰ βαστάει σὰν παλληκάρι,
ὅσο κι' ἂν γερνᾷ,
κι' ἀγναντεύει πέρα ὡς πέρα
τὰ βουνά.

Ζ. Παπαντωνίου

Χειμώνας

Χειμώνα μου, μὴν ἔρχεσαι στὶς φτωχικὲς τὶς γειτονιὲς
σὰν πολεμάρχος μὲ βροχὲς καὶ μ' ἄγριο ξεροβόρι,
γιατὶ εἶν' ἐδῶ χωρὶς φωτιὰ τὰ τζάκια κι' ἄδειες οἱ γωνιὲς
καὶ ποῦ καὶ ποῦ κανεὶς φορεῖ τριμμένο πανωφόρι.

Εἶν' οἱ μυτοῦλες τῶν παιδιῶν συμμαζωμένες, μελανὲς
κ' ἔχουν τὰ πεδιλάκια τους ξεκάρφωτα καὶ τρύπια.
Κ' εἶναι τὰ σπίτια παλαιϊκά, μὲ ξέφτιους τοίχους κι' ἀγκωνῆς
κι' ἂν μᾶς ἰδῆς τὴ γειτονιά, θαρρεῖς κυττᾶς ἐρείπια.

Νὰ ρθῆς σὰ χάδι τοῦ Θεοῦ κι' ὄχι μὲ μάνητα κι' ὀρμή·
Σὰν τὸ Χινόπωρο νὰ ρθῆς, νὰ ρθῆς γλυκὸς σὰ χάδι.
Καὶ νᾶν' ὁ ἥλιος σου ζεστός γιὰ νὰ μᾶς ντύνη τὸ κορμί
νᾶχης τὴ μέρα θαλπερὴ καὶ νᾶχη θερμὸ τὸ βράδυ.

Νᾶναι προσήλιο ὅπου σταθεῖς κι' ἀπάγγειο νᾶναι στὶς αὐλὲς
καὶ νὰ παραμυθολογοῦν οἱ γριουλὲς μπρὸς στὰ σπίτια.
Καὶ τὰ παιδάκια νὰ μποροῦν νὰ παίξουν ὅπως τὶς καλὲς
ἡμέρες, δίχως νὰ ριγοῦν σὰν τ' ἄμοιρα σπουργίτια.

Τάσης Σ. Παπαδόπουλος

Τὰ μάτια

Κι' ἂν δὲν εἶχε ἡ ζωὴ χίλια χρώματα,
χίλια σχήματα, πρόσωπα, κάλλη,
κι' ἂν δὲν ἔλαμπε κι' ἔτσι ἡ ζωὴ,
στὴ ζωὴ θεία λαμπάδα, θεία κάλλη
τὰ δικά σας θὰ χύνανε χρώματα,
ἡ δική σας, ὦ μάτια, ζωὴ
Μάτια τρίσβαθα, μάτια ἡλιογέννητα,
διαλαεῖτε τοῦ ἡλίου τὴ δόξα
μὲ τὴ γλῶσσα τὴν ἀλλαλὴ ἔσεῖς,
ἔσεῖς εἶστε τ' ἀνθρώπου κι' ἡ δόξα,
μάτια τρίσβαθα, μάτια ἡλιογέννητα,
τὰ πετράδια τ' ἀτίμητα ἔσεῖς.

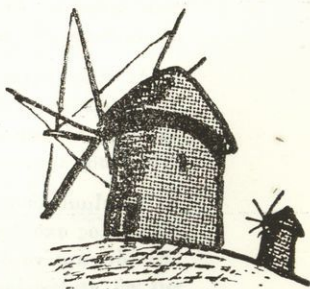
(Ἡ πολιτεία καὶ ἡ μοναξιά).

Κ. Παλαμῶς

Τὸ ποταμάκι

- «Ἀπὸ ποῦ εἶσαι ποταμάκι;»
- «Ἀπὸ κεῖνο τὸ βουνό».
- «Πῶς τὸν λέγαν τὸν παππού σου;»
- «Σύννεφο στὸν οὐρανό».
- «Ποιὰ ἴναι ἡ μάνα σου;» — «Ἡ μτέρα».
- «Πῶς κατέβηκες στὴ χώρα;»
- «Τὰ χωράφια νὰ ποτίσω
καὶ τοὺς μύλους νὰ γυρίσω».
- «Στάσου νὰ σὲ ἰδοῦμε λίγο,
ποταμάκι μου καλό».
- «Βιάζομαι πολὺ νὰ φύγω
νὰ ἀνταμῶσω τὸ γαϊδὸ».

Ζ. Παπαντωνίου

Χτίστε τὰ σχολειὰ

«Στὸν τόπο ἀπάνω, ὄχι πολέμων Κάστρα,
Τὰ σχολειὰ χτίστε.

Λιτὰ χτίστε τα, ἀπλόχωρα, μεγάλα
γερὰ θεμελιωμένα, μακρὰ ἀπ' τὰ
ἀνήλιαγα σοκάκια. Τὰ σχολειὰ χτίστε.

Ὅπου ἀπλωσιὰ, ὅπου ψήλωμα, ὅπου
ὕψεια, σχολειὰ χτίστε. Καὶ τὰ
πορτοπαράθυρα τῶν τοίχων περίσσια
ἀνοίχτε, νᾶρχεται ὁ Κύρ Ἕλιος,
διαφεντευτής, νὰ χύνεται νὰ φέγγη.
Σχολειὰ χτίστε.

Γιομίζοντάς τα, νὰ τὰ ζωντανεύουν
μαϊστράλια καὶ βοριάδες καὶ
μελτέμια, στὰ πελάγη ν' ἀγναντεύουν τὰ
καράβια καὶ τοὺς ἀστροὺς νὰ λαχταροῦν
καὶ τ' ἄστρα, στὰ οὐράνια πλάτια.

Κι' ὁ δάσκαλος Ποιητής,
βιβλία νὰ εἶναι σὰν κρίνα.

Στὴ γῆ τῆς ὁμορφιάς, ἀρματωμένη
τὴν Ἐπιστήμη, ἢ Ὁμορφιά, χαρὰ τῆς.

Ἄρχῃ σοφίας. Χτίστε τὰ σχολειὰ. Ἐψῶστε τα Παλάτια».

(Ἄποσπασμα) Κ. Παλαμῶς

Ὁ μικρὸς μαθητὴς

Μὴ μὲ λοξοκοιτάζετε μὲ γέλοια
καὶ λέτε τὶ «μικρούλης! τὶ κοντός!
χαριτωμένο κι' ὁμορφο παιδάκι,
μὰ μαθητὴς δὲν φαίνεται σωστός»!

Κι' ἂν εἶμαι τόσος δά, σὰν τὶ πειράζει;
Τὰ γράμματα τὰ ξέρω στὸ νερὸ
καὶ ξέρω καὶ παιγνίδια καὶ τραγούδια,
γὰ νὰ σᾶς τραγουδήσω ἕνα σωρὸ.

Κι' ἂν εἶμαι τόσος δά, θὰ μεγαλώσω
καὶ κύριος σπουδαῖος θὰ γενῶ.

Ἐ! τότε πιά νὰ δῆτε κορδωμένος
καὶ γώ, καθὼς ἐσεῖς, πῶς θὰ περνῶ.

Κ. Παλῆη

Δ Ε Λ Φ Ο Ι

Χρυσοήλιε! Τ' Ἀπόλλωνα τ' ἄρμα ὀδηγεῖς.
Τὶς Φαιδριάδες φωτίζεις ἀπ' ἄλλου πῶ νωρίς.
Βασιλιά τ' οὐρανοῦ νὰ μὲ πᾶς στὴν Κασταλλία,
γιὰ νὰ ἰδῶ τὸ πρωὶ ποῦ θὰ ρθῆ ἡ Πυθία
νὰ νιφθῆ στὰ νερά της!

Κι' ὃ Πυθία, ἐσὺ Φημονόη,
Χρυσὸ πέπλο σου φέρων ραντισμένο μ' ἄλσῃ,
μὲ ὑακίνθους καὶ μύρα.
Νὰ τὰ δοῦτύκια καὶ κύκνους, ποῦ γύρα
νὰ τὰ μάσω στὶς πόλεις σου βγῆκα,
μὲ τοῦ Φοίβου τὴ λύρα!

Κι' οἱ πιστοὶ τοῦ Θεοῦ σου μὲ χορὸ μὲ δεχτήκαν,
μὲ φλογέρες, μὲ λύρες, σὲ γιορτὲς ξανοιχτήκαν
σὰν τοὺς εἶπα: «Ἰκέτης τοῦ Φοίβου θὰ ρθῶ,
γιὰ τὸ μέλλον τ' ἀνθρώπου νὰ ζητήσω χρησμό...»

Ἴερεῖς κι' ὑπερέτες τὸ παιδί τῆς Λητώσ καὶ τοῦ Δία
τὶς εὐχὲς σας ἐνώστε μαζί μου
καὶ ζητεῖστε ἰκεσία,
νὰ σωθῆ ἡ ψυχὴ μου,
γιὰ νὰ βρῆ ἡρεμία
ἀπ' τοῦ κόσμου τὰ πάθη.

Μῆτε Σύβιλλα, οὔτε Πυθία στὸ ναὸ σου ὑπάρχει!
Δὲν εὐρῆκα Καλύβα καὶ ἡ Δάφνη σ' ἐχάθη...
Τὸ νερὸ τῆς πηγῆς σου δὲ λαλεῖ μαντικά.
Στὸ χρησμὸ ποῦ ζητοῦσα δὲν ἐπῆρα-μιλιά!
Ὁ ναὸς σου, ὦ Φοῖβε, εἶναι πιά 'ρειπωμένος...
Τῶν Ἑλλήνων ἐγίνη ὁ Χριστὸς λατρεμένος
Θεὸς καὶ Πατέρας!

Δὲν ὑπάρχει ὁ δράκος, τὸ σκοτάδι, τὸ τέρας.
Ὅλα ἐδῶ γκρεμιστήκαν ἀπ' τῶν Μάγων τὸ φῶς,
τῶν ἐθνῶν τὸν Πατέρα
τὸ ἀνέσπερο Φῶς!

Πάνος Ἀντωνόπουλος

Σχολάει τὸ σχολεῖο

Κουρασμένα τὰ παιδάκια
ἀπ' τῆς μέρα τῆ δουλειᾶ
πεταχτῆκαν σὰν πουλάκια
μέσ' ἀπ' τὴν κλωσσοφωλιά.

Κι ἡ γιαγίτσα καθισμένη
στοῦ σπιτιοῦ της τὴν ἀλλή
τὸ ἕγγονάκι περιμένει
τὸ ἕγγονάκι καρτερεῖ.

Νάτο, ἔρχεται τρεχάτο,
χαρῶπὸ καὶ γελαστό,
βρὲ καλῶς το τὸ παιδί μου
ποῦ μυρίζει ἀπὸ σχολεῖο.

Χρ. Κριμπᾶς

Τὰ παιδάκια

Τὰ παιδάκια ἦρθαν
στὸ σχολεῖο καὶ πάλι
γράμματα νὰ μάθουν
νὰ γενοῦν μεγάλοι.

Ἄλφα, βῆτα, γάμα, δέλτα,
ὄλα τὰ βιβλία φέρτα
καὶ μολύβι καὶ χαρτί,
γιὰ νὰ γράφω κάθε τι.

Δημοτικὸ

Ὁ ψαρᾶς

Βγαίνει ἡ βαρκούλα τοῦ ψαρᾶ
ἀπὸ τὸ περιγιαλί
κι' ἀπλώνει ὁ ναύτης μὲ χαρὰ
τὰ δίχτυα του καὶ πάλι.

Τὸ φεγγαράκι τὸ γιαλὸ
τὸν κάνει σὰν καθρέπτη,
καὶ κάθε ψάρι παχουλὸ
μέσα στὰ δίχτυα πέφτει.

Τράβα τὸ δίχτυ σου ψαρᾶ,
κι' ἀγάλια νὰ μὴ σπάση.
Θαρρῶ πὼς τούτη τὴ φορὰ
χιλιᾶδες ἔχει πιάσει.

Πολὺν κουράστηκες ψαρᾶ,
τὰ ψάρια εἶναι δικά σου
καὶ πούλα τα στὴν ἀγορὰ
νὰ θρέψης τὰ παιδιὰ σου.

I. Πολέμης

Τὸ δειλινό

Τὸ δειλινὸ ξαπλώνεται στῆς γῆς τὴν ἀγκαλιά
καὶ τὰ πουλάκια πέταξαν δειλὰ μέσ' στὴ φωλιά.
Κάποια γαλήνη μαγικὴ στὴν πλάση ὅλη κρατᾶ,
Κι' ἡ νυχτερίδα βιαστικὴ ἐδῶ κι' ἐκεῖ πετᾶ.

Ὁ γκιώνης ἀπὸ μακρὰ μονότονα λαλεῖ,
καὶ μέσ' ἀπ' τὰ φυλλώματα τὴ νύχτα προσκαλεῖ.
Τὸ φῶς σὲ λίγο σβύνεται τὸ σκότος ἀρχινᾶ
καὶ μέσ' στὴν ἥσυχη νυχτιά ὁ γούλος τραγουδᾶ.

(Ἀπὸ τὸ Βιβλίο Α. Ἀργυροπούλου)

Ὁ γεροβοσκός

Πόσα χρόνια πέρασα
κι' ἄσπρισα και γέρασα
πάνω στὰ ψηλάματα
βόσκοντας τὰ πρόβατα!

Τὶς κορφές ἐπάτησα
και νυχτοπερπάτησα
και σὲ δέντρα γέρικα
εἶδα κι' εἶδα ἀγεργιά.

Σὲ ψηλές ἀνηφοριές
σὰν κοτσύφι ἐχύθηκα,
κι' ἔπεσα σὲ ρεματιές
και λαγοκοιμήθηκα.

Πάνω στὴν καπότα μου
—φορεσιά και στρώμα μου
εἶδα δνεῖρατα, γυρτός,
ξυπνητός και κοιμητός.

Σ' αἰτοροράχη ἐσκάλωσα,
μὲ τὸ λύκο ἐμάλωσα
κι' ἄναψα τρανές φωτιές
σὲ τετραψηλες κορφές.

Εἶδα τ' ἄστρι σὸ βουνὸ
ποῦ τὸ λένε ἀγγερινό,
και στὴν καθαρή βραδιά
χόρτασα τὴν ξαστεριά.

Μύρμηγκα δὲ ζήμωσα
κι' ἀνθρωπο δὲ θύμωσα.
Πῆρα τὰ μικρὰ τ' ἀρνιά
σὰν παιδιὰ στὴν ἀγκαλιά.

Μιά ζῶην ἐπέρασα
—κι' εἶπ' ὁ Θεὸς και γέρασα,
και τὸ χιόνι τὸ πολὺ
μοῦπεσε στὴν κεφαλή.

Χαίντε προβατάκια μου,
περτατάτε ἀρνάκια μου,
πάμετε σιγὰ σιγὰ
και μᾶς πῆρεν ἡ βραδιά.

Ζ. Παπαντωνίου

Πέρδικα κι' ἀητὸς

Βγήκα τὸ Μάη στὴν πλαγιά
λουλούδια νὰ μαζέψω·
κι' ἀκῶ τῆς πέρδικας λαλιά,
τ' ἀηδόνια, τὰ τριγόνια.
Κι' ὥσότου ν' ἀγναντέψω
τ' ἄχασα ἀπὸ τὰ μάτια μου.

Τὶ ἕνας περήφανος ἀητὸς
πέρασε ἀπὸ πάνω,
συνέφιασε ὁ οὐρανὸς
τὴν πέρδικα τὴ χάνω·
τὴν ἄρπαξε στὰ νύχια του.

Ψηλά στὰ νέφη πάει...
Κρώζουν τοῦ δάσους τὰ πουλιά.
Κρύφτηκαν μέσα στὴ φωλιά
μικρὰ ξεπεταρόνια!...

Λούφαξαν πονεμένα,
τὶ ἔχασαν τὰ καυμένα
ἀπ' τὰ μικρὰ τους χρόνια
τὴν πιὸ γλυκεῖα μανούλα!

Πάνος Ἀντωνόπουλος

Τοῦ σκύλου ἡ οὐρά

Ἔχω ἀκούσει χίλια λόγια
χαρωπά, λυπητερά,
μὰ ποτὲ καμμιά φορὰ
δὲ μιλήσανε τὰ λόγια
σὰν τοῦ σκύλου τὴν οὐρά.

Ἀνταμώθηκαν ἀνθρώποι,
κι' ἔχουν κλάψει ἀπὸ χαρὰ,
μὰ κανεῖς, καμμιά φορὰ,
«Καλωσῶρισε» δὲν εἶπε
σὰν τοῦ σκύλου τὴν οὐρά.

Καὶ σὲ φίλους καὶ σὲ ξένους
ἔχω δώσει τὴ χαρὰ.
Μὲ ξεχάσαν μιὰ φορὰ...
Μὰ πιστὸς μοῦ μένει ὁ σκύλος
καὶ σαλεύει τὴν οὐρά.

Ζ. Παπαντωνίου

Πηγαίνω στο σχολειό

Πηγαίνω στο σχολειό,
μέ γέλοια μέ χαρά
καί μ' ὄμορφο βιβλίο,
τετράδια καθαρά.

Πηγαίνω μέ τήν ὥρα
κι' ἄς εἶμαι καί μικρό
καί μέ τήν σάκκα τώρα
πηγαίνω καθαρό.

Στό μάθημα προσέχω,
τό Δάσκαλο ἀγαπῶ
καί γράψη πάντοτ' ἔχω
καί μάθημα θά εἰπῶ.

Μά κι ὅταν παίζω πέρα,
μέ τ' ἄλλα τὰ παιδιά,
δέν παίζω ὅλη μέρα
δέν παίζω ἐγώ τρελλά.

Ἰωτ. Καλαντζόπουλος

Ἐντυπώσεις ἀπ' τὸ ταξίδι μου

Ἡ θάλασσα ζαφείρινη κι' ὁ οὐρανὸς προβάλλει
νὰ φλέγεται στὸν ἄνεμο σὰ ζεσταμένο ὀπάλι·
ἔχουμε ὑψώσει τὰ πανιά· πρῖμο φυσάει τ' ἀγέρι
νὰ πᾶμε στῆς Ἀνατολῆς τὰ γαλανὰ τὰ μέρη.

Ἀπ' τὴν ψηλὴ τὴν πλώρη μας τὸ βλέμμα μου θὰ φτάσει
στὴ Ζάκυνθο, καὶ στὴν κορφή τοῦ Λύκαιου χιονισμένη·
νά! τῆς Ἰθάκης ὁ γκρεμὸς, μικρὰ ἐλιοδέντρων δάση,
οἱ κόρφοι, οἱ λόφ' οἱ ἀρκαδικοὶ μὲ λούλουδα σπαρμένοι.

Κανένας ἦχος! Μοναχὰ τὸ χτύπημα ποῦ δίνει
ἔπα στοῦ κατάρτι τὸ πανί, τὸ κύμα πλάι ποῦ σκάζει,
τὸ γέλιο τὸ χαρούμενο τῶν κοριτσιῶν στὴν πρῶμνη,

Κι' ὅταν ὁ ἥλιος ἄρχιζε νὰ καίη πανώρια δύση
καὶ πορφυρὸς μιὰ θάλασσα γαλήνια νὰ σκεπάζη,
τέλος κ' ἐγὼ στὸ ἐλληνικὸ τό χῶμα εἶχα πατήσει!

Ὁσκαρ Οὐάιλδ

Κατάκωλο 1877

(Μετ. Στεφ. Τσατσούλα)

Ἡ Δέηση τοῦ τυφλοῦ

«Μοῦπαν, Κύριε, βγαίνει ὁ ἥλιος στὸ Θαβώρ
καὶ στοῦ Καρμήλου πᾶσι καὶ πέφτει τὶς κορφές
καὶ λούζεται ἡ Τιβεριάδα ἀπὸ τὸ φέγγος
καὶ λάμπει ἡ Νεκρὴ θάλασσα βαθειά...»

Μοῦπαν, Κύριε, μὰ ποτέ μου δὲν τὸν εἶδα,
γιατ' οἱ πηγές ἔχουνε κλείσει τῶν ματιῶν μου·
κι' ἂν προσμένω, λαχταρῶντας, κάποια λάμψη,
τὸ σκοτάδι μοῦ ἀπαντᾷ τὸ ζοφερό...

Γυρῶ ζητιάνος, ὁ φτωχός, στὴν Ἱεριχὼ
καὶ μὲ βαρέθησαν οἱ δρόμοι ποῦ διαβαίνω·
δὲν γλύφουν πιά κι' οἱ σκύλοι τὶς πλιγές μου
καὶ μοιάζουνε κι' αὐτοὶ νὰ μὲ συχάθησαν...

Τὰ μάτια μου, τὸ ξέρεις, πόσο ἐκλάπανε
κι' ἔτσι τυφλά, κι' ἔτσι βουβά, κι' ἔτσι κλεισμένα,
γιὰ μιὰ στερνὴ φορὰ, Κύριε, σοῦ δέονται:
δὸς τους ἀπὸ τὸ φῶς σου λίγο φῶς...

Ὅμως, ἂν εἶν' γραφτὸ τυφλὸς νὰ μείνω,
μιὰ χάρη σοῦ γυρῶ—ὦ, ἄκουσέ με:
γιὰ μιὰ στιγμή νὰ ἰδῶ τὸ φῶς, τὸ φῶς σου,
κι' ὕστερα ἅς τυφλωθῶ παντοτείνά...»

©. Ζύδης

Τὸ ψαράκι

Ψαράκι, π' ὄ,τι νὰ βρεθῆ,
ὁφέγεται νὰ τὸ γευτῆ
καὶ μέσ' στὸ ρέμα τὸ βαθὺ
κυνηγητὸ τοῦ κάνει,
ὅσο γιὰ νὰ προφυλαχτῆ,
μιὰ μέρα θὲ νὰ γελαστῆ,
ἀπὸ τ' ἀγκίστρι νὰ πιαστῆ
καὶ θάμπη στὸ τηγάκι.

Γ. Βικυηνός

Ὁ χρυσαυτός

Ἐνας ἀητός, χρυσὸς ἀητός, στὸ βράχο ἐκεῖ ψηλά,
ἀκόνιζε τὰ νύχια του κι' ἔλιαζε τὰ φτερά.
Μὰ τὴ φωλιά του κοίταζε καὶ στ' ἀητοπούλια λέει :
— Πουλιά μου, μὴν ἀφίνετε τοῦτα δικά μας μέρη.
Τὴν ἡλιαυγὴ νὰ φτάσετε στὰ γαλανὰ τὰ οὐράνια.
Νὰ χαιρετῆστε τὰ βουνά, τὸ βασιλιὰ τὸν ἥλιο.
Περάστε ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο, τὸν Κίσαβο, τὸ Πήλιο,
στὰ δοξασμένα τ' Ἄγραφα, στὴν Γκιώνα, στὸ Χελμό.
Πετάξτε ἀπ' τὸν Ταύγετο στοῦ Δία τὸν Ψηλορείτη
κι' ἴδες τε καὶ τὸν Τρόοδο τῆς Κύπρου τὸ βουνό.
Ὅλη ἡ Ἑλλάδα ἀθάνατη εἶναι δικό σας σπίτι!..

Θ' ἀναγαλλιάζουν τὰ βουνά, θ' ἀνθίζουνε οἱ κάμποι,
σὰν φτερουγίζετε ψηλά, σὰν ἡ ματιά σας λάμπει.
Θὰ κρώζουνε τ' ἄγρια πουλιά. Θὰ φεύγουνε οἱ λύκοι...
Ὁ τόπος νᾶναι λεύτερος, γιατί σὲ σᾶς ἀνήκει.
Καὶ στίς ψηλὲς βουνοκορφὲς φτιάξετε τίς φωλιές σας.
Μὴ σᾶς φοβίζει ἡ βροχὴ, χαλάζι, τραμουντάνα.
Ζῆστε στὰ δέντρα τὰ δασιά, μαζὶ κι' οἱ συντροφίεις σας
νὰ φχαριστῆστε τὸ θεό, ποῦχετε τέτοια μάλαι..

Καὶ τ' ἀητοπούλια πέταξαν στὸν ἥλιο πὼς ψηλά
κι' ἔλεγαν τὸ τραγούδι τους, ποῦλεγε ἡ κλεφτουργιά:
— Χίλιες φορὲς ὁ θάνατος καὶ μιὰ ἡ Λευτεριά!
Γιὰ τὴν Πατρίδα τὴ γλυκειά, τὸ γαλανὸ οὐρανὸ της,
τὰ ἱερὰ της χώματα μὲ σέβας θὰ πατάμε·
τὰ στήθια θὰ προτάξουμε μπροστὰ σὲ κάθε ἐχθρὸ της
καὶ πίσω θὰ γυρίσουμε στὰ ξένα κι' ἂν θὰ πᾶμε.

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

ΚΑΛΗΝΥΧΤΑ

Πίσω ἀπ' τ' ἄσπρα βουνά
σκεπασμένα μὲ χιόνι,
φεύγει ὁ ἥλιος ξανὰ
κι ἀρχινᾷ νὰ νυχτώνη.

Στὴ ζεστή τους φωλιά
ἕνα-ἕνα κουρνιάζουν
καὶ σιγοῦν τὰ πουλιά
γιατὶ τώρα νυστάζουν.

Τὸ φεγγάρι χλωμά
προχωρεῖ στὸν αἰθέρα.
—Καληνύχτα, μαμά,
καληνύχτα, πατέρα,

Νά, κι ἡ πούλια κρυφῆ
προσπαθεῖ ν' ἀνατείλῃ.
—Καληνύχτα, ἀδερφοί,
ἀδερφές μου καὶ φίλοι.

Γ. Βιζυηνός

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΜΟΥ ΚΟΚΚΙΝΗ

Τριανταφυλλιά μου κόκκινη
καὶ ποῦ νὰ σὲ φυτέψω,
Νὰ σὲ φυτέψω στὸ βουνὸ
φοβοῦμαι μὴν παγώσης.

Νὰ σὲ φυτέψω στὸ γιαλό;
Φοβοῦμαι ἀπὸ τὸ κῦμα
θὰ σὲ φυτέψω σ' ἐκκλησιά,
σ' ὄμορφο μοναστήρι,
ἀνάμεσα σὲ δυὸ μηλιές
σὲ δυὸ νεραντζοποῦλες.

Δημοτικὸ

Κ Υ Κ Λ Α Δ Ε Σ

Ήταν αὐγή, ξεκάθαρος κι' ὀλάνοιχτος ὀρίζοντας
|| τὸ φῶς παντοῦ χαρίζοντας,
κι' ὁ Πλάστης ὁ Πανάγαθος σηκώνοντας τὰ χέρια
χάρισε στ' ἄψυχα ζωὴ
γύρω σου σκόρπισε πνοή,
καὶ τὸ φεγγάρι ἀσήμωσε μαζὺ μ' ὅλα τ' ἀστέρια.

Ἄρμονικά, πανέμορφα, καθένα μὲ τὸ νόμο του
ξάνοιγε πειὰ τὸ δρόμο του,
στεριῆς πρασινοστόλιστες μὲ φουντωμένα κλώνια,
γαληνεμένες θαλασσιῆς
μ' ἀσπρογαλάζιες φορεσιῆς,
βουνά καὶ κάμπους ἄμετρος νᾶχουν ζωὴ αἰώνια.

Λίγα πετράδια ποῦμειναν, ποῦ στὴ γωνιά τὰ χώρισε,
στὰ κάλλη τους ἀπόρησε
πειὸ ζηλευτά, πειὸ ὁμορφα ἀπ' τὰ στολίδια τᾶλλα,
τὰ κράτησε στὸν οὐρανὸ
μέσα στὸ φῶς τὸ γαλανὸ
νὰ τᾶχη, νὰ τὰ χαίρεται στοῦ θρόνου του τὴ σκάλα.

Στὰ χεῖλη του χαμόγελο χαρούμενο ξεχάραξε
τὸν κόσμον πειὰ τὸν χάραξε,
ἀπ' τὸν οὐράνιο θρόνον του, τὸ θεϊκὸ παλάτι,
κύτταξε σ' ὅλες τῆς μεριῆς
μὲ μιὰ λαχτάρα στὶς στεριῆς,
καὶ μὲ καμᾶρι μέτρησε τὰ θαλασσένια πλάτη.

Μουντή, βαμμέν' ἢ θάλασσα, πειὸ σκούρα μέσ' τὰ βάθη της
σφορὸς τὸ κατακάθι της,
πειὸ πράσινη στά ξώρηχα, γαλάζια πειὸ παρέκει,
κι' ὅπως κυττοῦσε στὴ σιγῇ
μιὰ τὰ νερὰ καὶ μιὰ τὴ γῆ,
γυρτός σ' ἔν' ἀσπρογάλανο νεροκαθρέφτη στέκει.

Δειλὸ τὸ κῦμα διάβαινε, μὲ τὴ γραμμὴ ποῦ χάραξε
τὸν πόντο σιγοτάραξε
κι' ἀπλώνοντας ὀλόνοιχτη τὴν ἄμετρη ἀγκαλιά του
ποῦ τ' ἀγεράκι τ' ἀλαφρὸ
γυρλάντες σκάρωνε μ' ἀφρὸ
μιὰ ξέρα ναῦρη γύρευε νὰ δώση τὰ φιλιὰ του.

Ἔγειρ' ὁ Πλάστης ἄθελα καὶ πέρνει τὰ πετράδια του,
τὰ ντύνει μὲ τὰ χάρδια του
κι' ἓνα μὲ τᾶλλο τᾶρριξε στὸ γαλανὸ τὸ κῦμα.
Βράχια, πετρώματα, βουνὰ
νησάκια ὄμορφα, τρανά,
κι' ὁ πόντος τὰ τραγούδησε μὲ τὴν δική του ρίμα.

Σκόρπια στά θαλασσόνερα τοῦ Αἰγαίου τώρα στέκονταν
σὰν νειόνυφες ποῦ ντρέπονται,
καὶ σὰν νὰ μὴν τοὺς ἔφτανε ἡ θεϊκὴ τους χάρη,
μὲ τοῦ νεροῦ τὴ συντροφιά,
ξέχωρη 'κι' ἄλλη ὄμορφιὰ
στοῦ πόντου τ' ἀσπρογάλανο τὸ φόντο ἔχουν πάρει.

Α. Καπάτος

ΧΕΛΙΔΟΝΙ ΜΟΥ

Μέσ' στ' Ἀπρίλη τὰ λούλουδα,
στοῦ Μαγιοῦ τι δροσιές,
τὰ πουλιά ξαναχτίζουνε
τις καινούργιες φωλιές.

Ἄπ' τὸ Νεῖλο γυρίσανε
κουρασμένα τ' ἀηδόνια·
τὰ οὐράνια σπαθίζουνε
φτερωτὰ χελιδόνια.

Μὰ δὲν εἶδα! Δὲ φάνηκες
τοῦ σπιτιοῦ χελιδόνι
τῆ φωλιά νὰ ξανάφτιαχνες
στο δικό μας μπαλκόνι.

Σὲ ποιὸ κῦμα νὰ χάθηκες;
Ποιά νὰ σ' ἔπνιξε μπόρα;
Γιὰ ἀλλοῦ μήπως πέταξες
στῶν ὀνείρων τῆ χώρα;

Τὸ φτωχὸ τὸ σπιτάκι μας
εἶναι τώρα μονάχο.
Σὲ προσμένω νὰ γύριζες,
ἄλλον πόνο δὲ θᾶχω!

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

(Μάρτης 1964)

ΚΛΗΜΑΤΑΡΙΑ

Τὰ παλιά σου τὰ κλαριά
πρασινάδα κρύβει,
δροσερὴ κληματαριά,
ζωντανὸ καλύβι.

Τὸ βασίλεμα τοῦ ἡλιοῦ,
κόκκινο σὰν φλόγα,
κάθε μιὰ τοῦ σταφυλιοῦ
χρυσοβάφει ρόγα.

Α. Μαβίλης

Ο ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ

Πού είσαι τάχα ἐδῶ κοντά μου,
τζιτζικά μου, τζιτζικά μου,
πού είσαι τάχα σκλαβωμένος,
καὶ λαλεῖς εὐτυχισμένος;

Τὶ χαρούμενος πού θᾶσαι!
Μὲς στὴν πράσινη μουριά μου·
τραγουδεῖς κι' ἀποκοιμᾶσαι,
τζιτζικά μου, τζιτζικά μου!

Τραγουδεῖς τὸ μεσημέρι,
τζιτζικά μου, τζιτζικά μου,
τραγουδεῖς τὸ καλοκαίρι
πὸ στὸ δέντρο σ' ἔχει φέρει.

Τραγουδεῖς πολὺ κοντά μου.
Στὸν κορμό, στὸν κλάδο νᾶσαι;
Δὲ σὲ πιάνω μὴ φοβᾶσαι
τζιτζικά μου, τζιτζικά μου!

Ζ. Παπαντωνίου

ΑΠΟΒΡΟΧΟ

Τὸ χόρτο πὸν μυρίζει
βρεμένο ἀπὸ βροχὴ
μεθ' αὐτὸ ἀποκοιμίζει
τοῦ ἀνθρώπου τὴν ψυχὴ.

Μὲ μιὰ οὐράνια χάρη
σκορπιέται ἢ συννεφιά
καὶ δείχνει τὸ φεγγάρι
ὀνείρων ζωγραφιά.

Γ. Δροσίνης

Η ΠΛΟΥΜΙΣΤΗ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Πῶς πετᾶς νὰ πέταγα,
πεταλούδα λαμπερή,
πῶς ἀγγίζεις νᾶγγιζα
τὸ χορτάρι, τὸ κλαρί.

Νᾶχα τὰ στολίδια σου
καὶ τὰ τζοβαῖρια σου,
νᾶχα στὸ φουστάνι αὐτὸ
τὸ μεταξοκεντητό.

Τοῦτα τὰ διαμαντικά
ποὺ φορεῖς στὴν κεφαλή
νᾶναι ἀπὸ τὴ Βενετιά
κι' ἀπὸ τὴν Ἀνατολή;

Στ' ἀσημένια ντένεσαι
στὰ χρυσὰ ποδένεσαι
σὰν ἀρραβωνιαστικιά
ποῦχει ἀμέτρητα προικιά.

Χάνεσαι καὶ φαίνεσαι
μὲ τὰ πλουμιστὰ φτερά—
καὶ στὰ πράσινα κλαριά
λουλουδάκι γένεσαι.

Ζ. Παπαντωνίου

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Ἦρθε ἡ πρωτομαγιά,
παιδιά στοὺς κάμπους σκορπισθήτε
μέσ' στὴ δροσούλα κι' εὐωδιά,
πετάξετε, χαρήτε.

Λουλούδια κόφτε δροσερά,
φτιάστε ὄμορφο στεφάνι,
καὶ τραγουδήστε ζωηρά.
Ὁ Μᾶης, νάτος, φθάνει.

Α. Ἀργυρόπουλος

ΣΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΩΝ ΜΗΤΕΡΩΝ

ὦ Σύ, τοῦ μητρικοῦ οὐρανοῦ τὸ πειὸ λαμπρὸ του ἀστέρη,
Μητέρα τῶν Μητέρων! Σύ, ποῦ φαρμακερὸ
μεσ' στήν καρδιά σου πέρασε τὸ δίκαιο μαχαίρι,
κρεμάμενο ὅταν εἶδες τὸ Γυιὸ σου στὸ Σταυρό!
Πόσα μαχαίρια δίκαια, πόσων μητέρων σπλάχνα
δὲν πέρασαν ὡς πέρα—ὦ τοῦ καῦμοῦ καῦμέ!
Κι οὔτε μικρὸ παράπονο, κι οὔτε λαλιά κι οὔτε ἄχνα,
γιατ' ἦταν γιὰ μιὰν ἄλλη Μητέρα μας! Ὁϊμέ!
Μὰ ὁ πόνος ὅσο ἀμίλητος, τόσο καὶ πειὸ μεγάλος
τὸ ρέμα τὸ φραγμένο στὸ φράκτη του ξεσπᾷ.
Σὰν τοῦ παιδιοῦ τὴ στέρηση δὲν εἶναι πόνος ἄλλος...
Σφόγγισε Σύ, Παρθένα, τὰ μάτια τὰ νοπά.
Ἄν τέτοιοι πόνου ἐγένηκαν χιλιάδων σκλάβων λύτρα,
ἂν ἔσπασαν κομμάτια τὰ σίδερα βαρειά,
ἄνοιξε τίς ἀγκάλες σου κι' ἔλα παρηγορήτρα,
Σύ, τοῦ πικροῦ θανάτου γλυκεῖα παρηγοριά.

Ι. Πολέμης

Μ Α Ν Ν Ε Σ

Μάννες τοῦ ἀνθρώπου, πῶς σᾶς νοιώθω ἐντός μου!
Μακαρισμένα πλάσματα ἱερά,
ὄλη τὴ θλίψη κρύβετε τοῦ κόσμου,
κι' ὄλου τοῦ κόσμου εἴσατε ἡ χαρά.
Ἄπ' τὴν Ἐκάβη κι ὠς τὴν Παναγία,
οἱ δοξασμένες σεῖς κ' οἱ ταπεινές,
μιὰ προσευχὴ σ' ἔσᾶς σὺν εὐωδία,
κι ὅλες οἱ σκέψεις νᾶναι μας ἀγνές.
Μπρὸς σας θυμιάμα κι' ἡ ψυχὴ ἴν' ἀνέβη!
Ἕνας Θεὸς σᾶς κατοικεῖ κρυφός.
μακρὰ ἀπὸ σᾶς, καλές, ὅλα εἶναι χλεῦη,
κ' εἶστε ὁ πηλός, ποῦ πάει νὰ γίνη φῶς.
Μιὰ Μάννα στοὺς ρυθμούς σου, Μοῦσα πλάσε
καὶ κάνε ἄπ' τὰ τραγούδια σου νὰ βγῆ
νὰ φτερουγίσῃ τῶνειρο ψηλάθε,
καὶ νὰ γενῆ οὐρανός ἐδῶ στὴ γῆ.

Α. Σημηριώτης

ΨΥΧΕΣ ΧΕΡΟΥΒΙΚΕΣ...

Στις ἄψυχες τῶν θρανίων τὶς σειρὲς
ψυχὲς χερουβικὲς προσμένουν στὴν ἀράδα
— ἡ ἴδια μ' ὄλο τὸ σφρίγος τῆς Ἑλλάδα
καὶ στὴν ὀλότητα
ἀτόφια ἢ ἀνθρωπότητα —
στῆς γνώσης τὶς πηγές, τὶς καθαρές,
νὰ βαφτισθοῦν, νὰ λάμπουν σὰν ἀχτίδες
μιᾶς αὔριο καλύτερης ἐλπίδων χρυσαλλίδες.

Θεοῖα χαριτωμένα, θελκτικοὶ δαιμόνοι,
ποῦ μέσα τὸ ἐγὼ τους θάλασσα φουσκώνει
μ' ὅλες τὶς τρέλλες, τὶς ὀρμές, τὶς ἀταξίες,
καὶ τὶς θαμμένες μέσα τους ἀξίες,
δίχως μέτρο, δίχως γνώμη, πείρα, τρόπους
νὰ τὰ κάμη τὸ σχολεῖο πρέπει ἀνθρώπους.

Φτερὰ γαλάζια, ἀνάσες κρίνων, ρόδων μύρα,
ἀνοιξιὰτικων ὄνειρων πλημμύρα,
μὲ τὸ παράδειγμα, τὸ λόγο, τὸ βιβλίον
πασχίζει ὀλημερις τὸ σπῆτι, τὸ σχολεῖο
μ' ἀγάπη νὰ τὰ μπάση καὶ μὲ τάξη
στῆς ζωῆς τὸ στίβο, στὴ σωστὴ τὴν πράξη.

Ἰσόθεος ὁ Δάσκαλος ποῦ θὰ τὰ στήση
στ' ἀλώνι τῆς τιμῆς, ὅπου ἀχτιδοβρούση
ψηλώνει ἢ σκέψη ἢ φίλλαλη κι' ἡ δίκχη κρίση
κι' ἀστράφτει ἢ ἀρετὴ ψηλὰ σὲ θρόνο
μὲ πλάγι τῆς τὸν μόχθο καὶ τὸν πόνο

Ὅμως ἄς ξέρη: Τὸ παιδί πὼς δὲν θ' ἀνέβη
ἂν ὡς αὐτὸ ἐκεῖνος δὲν κατέβη
κι' ἀκόμα ἄς μάθη: πὼς ποτὲ δὲν σώνει
ὄλου τοῦ κόσμου ἢ σοφία μόνη

νὰ πλάση ἕναν ἄνθρωπον ὠραῖο
κι' ἀληθινό. κοντὰ στὸ Ναζωραῖο,
ἄν τὴν ἀγάπη ἐντὸς τοῦ δὲν μπορέση
ἄσπιλη, πεντακάθαρη ν' ἀπλώση
—αἰσθημα ποτισμένο μὲ τὴ γνώση
κι' ὠκεανὸς λαχτάρας γαλανὸς—
τέτοια ποῦ γῆς καὶ οὐρανὸς
ἐντὸς τοῦ νὰ χωρέση.

Κώστας Παπαπαναγιώτου

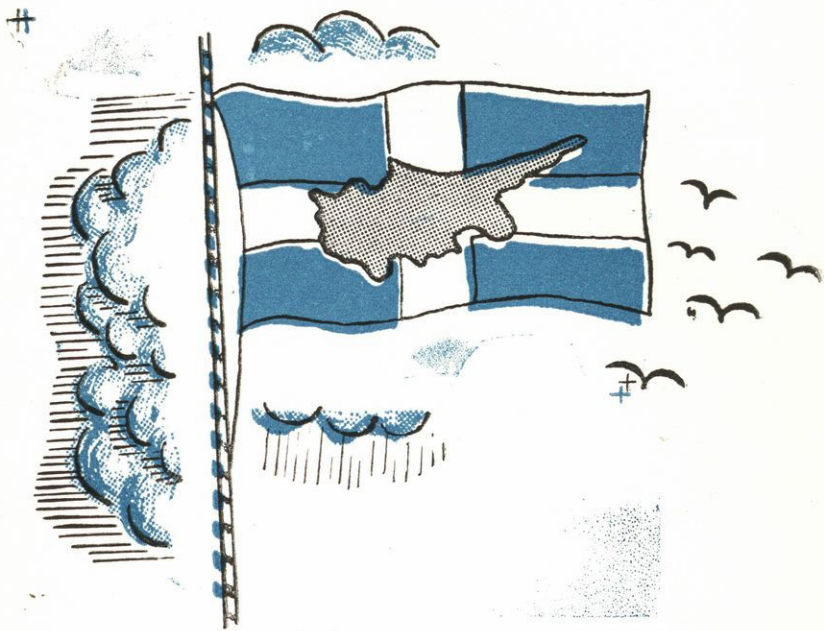
Γεν. Ἐπιθεωρητῆς Μ. Ἑκπ.

ΣΚΕΠΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ΠΑΝΑΓΙΑ!

...Ἐένε, ἡ Παλλάδα σου διωγμένη ἀπὸ μιὰ δέσποινα' ἄλλη,
χωρὶς κοντάρι καὶ σκουτάρι, οὐδὲ γοργόνειο σκιάχτρο
μ' ἕνα παιδί στὴν ἀγκαλιά, τὸ χέρι στὴν καρδιά τῆς
μιὰ σιταράτη, μιὰ γλυκειά, μιὰ ταπεινή, σὰ χήρα,
μηδὲ κοντή, μηδὲ ψηλή, μὰ σὰ νὰ βρίσκεται ὄλο
σὲ ψήλωμα, ποῦ ξετυλιέται ἀγάλια ἀγάλια θᾶμα.
Καὶ γαληνὸς καὶ σάμπως πιὸ κι ἀπὸ τὴ θείαινα θεῖος,
"Ἀνθρώπε, λόγια μέσα σου βρῆκες βαθιά' τῆς εἶπες :
—Κυρὰ τὸ σπίτι μου ἔτοιμο πάντα γιὰ σέ' κι ἀκόμα,
κι ἀχάλαστο κι ἀσύγκριτο σπίτι ἄλλο' νὰ ἦ ψυχὴ μου.
Καὶ θὰ σὲ κλείσω μέσα μου θὰ ζῆς, ἀθάνατη εἶσαι,
μὰ κι ἡ ψυχὴ μου ἀθάνατη πνοοῦλα τῆς πνοῆς σου.
Ἐσὺ τοῦ τ ὤ ρ α Δέσποινα, μπορεῖ τοῦ πάντα ἀφέντρα!
Βασίλισσα στὰ Χερουβεῖμ, φωτοβολὶς τοῦ κόσμου
λιμάνι εἰς' τοῦ ἁμαρτωλοῦ, χαρὰ τοῦ κόσμου ὑπάρχεις.
Σκέπη τοῦ κόσμου πιὸ πλατεῖα ἀπ' τὸν κόσμο, στὸ σκοτάδι
πύρινε στυλε ὀδηγητή, καὶ τῆς ψυχῆς λιμάνι,
Κυρὰ Χρυσοδαφνιώτισσα, μεγάλη σου εἶν' ἡ χάρις!...

(ἀπὸ τὴ φλογέρα τοῦ βασιλιᾶ)

Κ. Παλαμᾶς

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΣΤΗΝ ΠΑΛΗ ΕΜΠΡΟΣ

Ξανὰ τὸ ράσο ἀνέμισε.
Βροντᾶ τ' ἀστροπελέκι!
Ὁρθώθη τὸ ντουφέκι,
παντιέρες ξένες γκρέμισε!...

Ἐμπρός! Στὴν πάλῃ ἀτρόμαχοι
γιὰ λευτεριά καὶ νίκη.
Ἡ Κύπρος μᾶς ἀνήκει.
Στὴ μάχη ὅλοι ἐμπρός!

Ψηλὰ κρατᾶτε τ' ἄρματα
καὶ μ' ἓνα ὄρκο ἱερὸ]
διώξτε ἀπ' τὴν Κύπρο τὸν ἐχθρό,
στῆς νίκης τὰ χαράματα!

Στὴν Κύπρο τὴν ἀέρινη,
—στὴ ματωμένη γῆ—,
μὲ τοῦ Αἰγαίου τὴν ὄρμη
μὲ τὰ καράβια ἕς πᾶμε!...

Πάνος Ἀντωνόπουλος

ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΔΗΣ

Δημοτικό Κύπελλο

Ἐψὲς πουρνό, μεσάνυχτα, στῆς φυλακῆς τὴ μάντρα
μὲς τῆς κρεμάλας τὴ θηλιά σπαρτάραγε ὁ Βαγόρας.
Σπαρτάραγε ξεψύχησε, δὲν τᾶκουσε κανέννας.
Ἡ μάννα του ἦταν μακρυά, κι' ὁ κύρης του δεμένος
κι' οὔλοι οἱ συμματηθᾶδες του μαῦρο ὄνειρο δὲν εἶδαν.
Ἐψὲς πουρνό μεσάνυχτα θάψαν τὸν Εὐαγόρα.

Σήμερα Σάββατο, ταχειά, ὅλη ἡ ζωὴ σὰν πρῶτα
ἐκεῖνος πάει στὸ μαγαζί, ἐτοῦτος πάει στὸν κάμπο.
Ψηλώνει ὁ χτίστης ἐκκλησιά, πανὶ ἀπλώνει ὁ ναύτης
καὶ στὸ σχολεῖο ὁ μαθητῆς συλλογισμένος πάει.
Χτυπᾶ κουδούνι, μπαίνουμε στὴν τάξη ἕνας-ἕνας.
Μπαίνει ἡ πρώτη ἡ ἄταχτη κι' ἡ τρίτη ποὺ διαβάζει
μπαίνει κι' πέμπτη ἀμίλητη' ἡ τάξη τοῦ Εὐαγόρα.
— Παρόντες ὅλοι; — Κύριε, ὁ Εὐαγόρας λείπει.
Παρόντες λέει ὁ δάσκαλος καὶ μὲ φωνὴ ποὺ τρέμει,
— Σῆκω Εὐαγόρα νὰ μᾶς πῆς Ἑλληνικὴ Ἱστορία:
χωρὶς μιλιὰ ὅλοι γύρισαν στὸ ἄδειο τὸ θρανίο.
— Στάσου, Εὐαγόρα, ὀρθὸς ἐκεῖ στὴ θέση σου ὅπως πρῶτα.

ἌΟ δίπλα, οἱ ἄλλοι μαθητές, βουβοὶ καὶ δακρυσμένοι
ἀναρωτιοῦνται στὴν ἀρχή, ὥσπου ἡ σιωπὴ τοὺς κᾶμνει
νὰ πέσουν μ' ἀναφιλητὰ ἐπάνω στὰ θρανία.
Παλληκαρίδη, ἄριστα! Εὐαγόρα, πάντα πρῶτος!
κλαμένος λέει ὁ δάσκαλος ἀνάμεσα στὸ θρήνο,
— «Στοὺς πρῶτους πρῶτος! ἄγγελε πατρίδας δοξασμένης
σὺ, μέχθς τῆς μάννας σου ἐλπίδα κι' ἀκοκούμπι
καὶ τοῦ σχολείου σου σήμερα δευτέρα παρουσία.»

Εἶπε, κι' ἀπλώθηκε σιωπὴ πὰ στὰ κλαμένα νειᾶτα,
ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνο τ' ἄδειανό, παντοτεινὰ γεμάτο,
ποὺ προοῦμητα γεμίζανε τῆς τάξης τὰ θρανία.

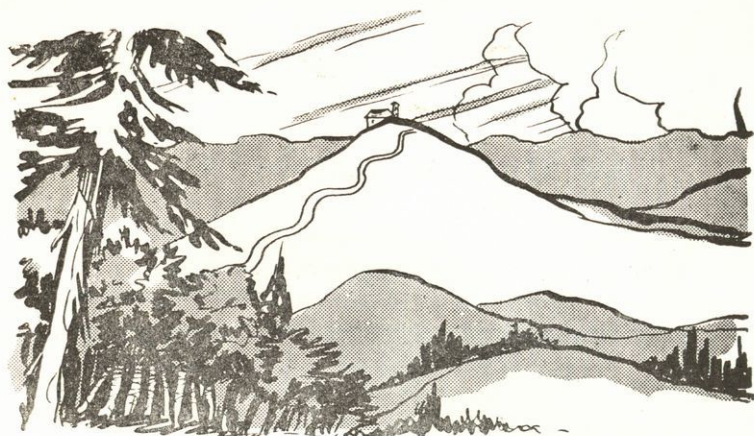

ΕΜΠΡΟΣ ΓΕΝΝΑΙΟΙ

Σὰν θάρθη τοῦ πολέμου ἡ μόρα
κι' ὁ ἐχθρὸς σου, Μάννα, τὴ φωτιά σκορπίζει
μεγαλωμένος θάμαι κείν' τὴν ὥρα
καὶ μὲ καρδιά λιοντάρη θά πέσω
στὴ μάχη, τὸν ἐχθρὸ ποῦρθε νὰ σ' ἀφανίση
πίσω στὰ χώματά του νὰ τὸν στρέψω.,.

Κι' ἡ σάλπιγγα θά ἤχῃ στὴ μάχη.
Θά πολεμοῦμε μ' ἓνα θάρρος. Μιὰ ἰαχὴ
θ' ἀκούγεται ἀπ' ἄκρη—σ' ἄκρη:
Ἡ νίκη εἶναι δική μας καὶ ἡ τιμὴ.
Ἐμπρὸς γενναῖοι! Ἡ Ἑλλάδα ἀνάβει
τις λαμπάδες, νὰ ἰδοῦν οἱ σκλάβοι
πῶς λευτερώνεται ὁ ραγιαῖς!...

Πάνος Ἀντωνόπουλος

Π Ι Ν Δ Ο Σ

Τῶν προγόνων βλαστοί, μ' ἄτσαλένια κορμιὰ
τοῦ πολέμου περνώντας τῆ φρίκη,
τῆς καρδιάς μας τῆ φλόγα τῆ φέραμε μιὰ,
ὡς ἐκεῖ πού μᾶς πρόσμενε ἡ Νίκη.

Μὲ τὴ λόγγη χαράξαμε ἄδρὸ στὰ βουνὰ
τ' ὄνομά μας γαλάζιο λουλουδι
νὰ τό πάρη ὡς τὰ πέρατα ὁ θρῦλος ξανά,
στοὺς λαοὺς νὰ τὸ κάνη τραγούδι.

Προσταγὴ στὴ φυλὴ μας, σὰ νόμος βαρειά,
τὸ παλιό ν' ἀναστήσουμε θάμα,
νᾶναι αἰώνια σέ τούτη τῆ γῆ ἡ Λευτεριά,
κάποιας μοίρας ὀρίζει τὸ τᾶμα.

Μάννα Ἑλλάδα, δική σου μιὰ σάλπιγγα ἤχει,
λὲς κι' ἀκόμα στῆς Πίνδου μιὰ κόχη
στοὺς λαοὺς νὰ θυμίζη γεμᾶτο ψυχῆ,
τὸ τρανὸ πού ξεστόμισες «ΟΧΙ».

Στ. Σπεράντζας

ΩΔΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΛΗ

Ὅρθώσου, Ἑλληνική φυλή! Πέπλον ἀνάριο λησμονιάς
στή συμφορὰ σου ρίξε,
καὶ τὸ γλυκὸ χαμόγελο ποῦ σοῦ πηγαίνει ἀσύγκριτα
στὰ χεῖλη πάλι δεῖξε.

Ἄν ἀπὸ τόπους ἱερούς, ποῦ φοινικιά ἦσαν ὡς τὰ χτέες,
μοιάζεις σὰν κλαδεμένη
ἢ ρίζα σου στὰ βάθη τους— κανεῖς ἐχθρὸς δὲ θὰ τὴ βρεῖ—
αἰώνια εἶναι καὶ μένει.

Μὲς τοὺς αἰῶνες ποῦ κυλοῦν—κι' ὅπου γιὰ σένα εἶναι στιγμές.
πόσα δεινὰ δὲν εἶδες;
μὰ νέφη ἦταν περαστικά καὶ νὰ σὲ λίγο σκόρπιες
σὰν ἥλιος τὶς ἀχτίδες.

Πόσες φορὲς οἱ βάρβαροι μ' ὀνόματα λογίς-λογίς,
δὲν πάτησαν τὴ γῆ σου;
Ὅμως ποτὲ δὲν μπόρεσαν, φυλή μου, τὴν ἀθάνατη
νὰ σβύσουνε πνοή σου

Ὅρθώσου Ἑλληνική Φυλή! Πέπλον ἀνάριο λησμονιάς
στή συμφορὰ σου ρίξε
καὶ τὸ γλυκὸ χαμόγελο ποῦ σοῦ ταιριάζει ἀσύγκριτα
στὰ χεῖλη πάλι δεῖξε

Ιωτῆρης Σκίπης

Η ΣΟΥΛΙΩΤΙΣΣΑ ΤΟΥ 40

Ἐσὺ ἴσαι πατριώτισσα
λεβέντισσα Ἑπειρώτισσα

ποὺ μὲ ψυχὴ ἀντιστάθηκες γιὰ νὰ μὴ γίνης σκλάβα,
στῆς Τρεμπεσίνας τὰ βουνά, στὰ χιόνια τοῦ Μοράβα
κι' ἦσουν πολύτιμος βοηθὸς γιὰ τοῦ τσολιᾶ τὸ διάβα...

Ἐσὺ ἴσαι πατριώτισσα
λεβέντισσα Ἑπειρώτισσα

ποὺ ἴχεις καρδιὰ ἐλληνικὴ, ἀδάμαστη αἰώνια
καὶ ἀψηφώντας τῶν ἐχθρῶν τοὺς ὄλμους καὶ τὰ χιόνια
μέσ' στῆς σκλαβιάς δὲν θέλησες νὰ ζῆς τὴν καταφρόνια.

Ἐσὺ ἴσαι πατριώτισσα
λεβέντισσα Ἑπειρώτισσα

τῆς Δέσπω; τῆς Σουλιώτισσας κοπέλλα δοξασμένη
ποὺ ῥίγες ἐσκαρφάλωνες μὲ κίσσεσ φορτωμένη
καὶ στὸ χωριό σου γύριζες μεταρρουτοκαπισμένη...

Σὲ εἶδανε ἔτσι ἀκούραστη κι' ὄλοι γιὰ σὲ ρωτήσανε
τὸ αἷμα καὶ τὸ δάκρυ σου τίς πέτρες τίς ποτίσανε
κι' ὅταν σημαία στὸ Ἰβάν, θεριά-τσολιάδες στήσανε
γελοῦσες Πατριώτισσα
λεβέντισσα Ἑπειρώτισσα

Δ. Γιαννουκάκης
(Ἐφημ. «ΕΜΠΡΟΣ»)

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στους λόγγους τούτην άνοιξη
πουλιά δέν κελαϊδοῦσαν.
Οί κοῦκοι έβουβάθηκαν
καί τά κλαριά μαράθηκαν...
Βάρβαρα τυραννοῦσαν
τ' άφρόπλαστο νησί μας!

Στά γαλανά νερά του
τό μισοφέγγαρο κυλά.
Παφλάζουν άπό κάτω
τῆς Ἄφροδίτης κύματα!
Μιά κλαίει, μιá γελά·
καί στ' άλαφρά της βήματα
άντρειεύεται και πάλι.

Ἄκολουθοῦν γενναῖοι
κι' ύψώνουν τό κεφάλι.
Τοῦ νησιοῦ μας ώραῖοι,
τῆς γεννιάς μας δυνατοί
γκρεμῖστε τοῦς τυράννους
μέ μιάν άντρίκειά όρμη!

Πάνος Ἀντωνόπουλος

Ε Μ Π Ρ Ο Σ

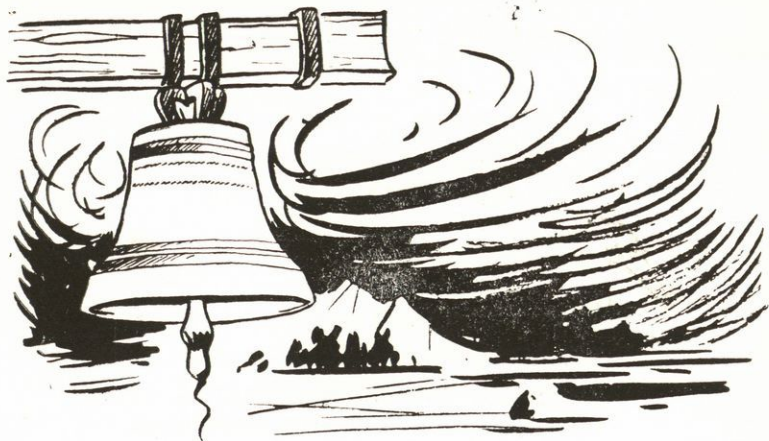
Ἐμπρός! Μὲ ὀρθή, μεσούρανη
τῆς λευτεριάς τῆ δάδα
ἀνοίγεις δρόμο, Ἑλλάδα,
στὸν ἄνθρωπο. Ἐμπρός!

Ὅρμᾶνε πῶτοι οἱ Ἕλληνες
κι' ὅλοι οἱ λαοὶ σιμά Σου,
μεγάλο τ' ὄνομά Σου!
βροντοφωνᾶν «Ἐμπρός».

Ἐμπρός, νὰ γίνουμε ὁ τρανὸς
στρατὸς, πού θὰ νικήση,
σ' Ἀνατολή καὶ Δύση,
τὸ μαῦρο φίδι· Ἐμπρός.

Ἐμπρός, κι' ἡ Ἑλλάδα σκώθηκε
καὶ διασκορπάει τὰ σκότη!
Ἀνάστα ἡ Ἀνθρωπότη
κι' ἀκολουθεῖ τὴν! Ἐμπρός.

Ἄγγελος Σικελιανὸς

Η ΝΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ

Χτυπά ή καμπάνα...Πόλεμος! Βοιίζει τὸ χωριό.
Περήφανες ὑψώνονται σημαίες στὸν ἀγέρα.
Σκύβουν λεβέντες καὶ φιλοῦν τὸ χέρι τὸ δεξιὸ
τῆς μάνας, τοῦ πατέρα.

Τὸ τρέμουλο ἀπὸ τῆ φωνή, νὰ κρῦψουν οἱ γονιοὶ
μάταια πασχίζουν ὅταν λέν: «Παιδιά μὲ τὴν εὐχή μας!»
κι' αὐτοί, ἀποχα ιρετώντας τους ξεσοῦν σὲ μιὰ ἰαχή:
«Ἡ Νίκη εἶναι δική μας!»

Σωτήρης Σκίπης

Ε Μ Π Ρ Ο Σ

Γιά τή Νίκη εμπρός,
Εἶν' ὁ δρόμος λαμπρός.
Νά ἡ δόξα πού ἀνοίγει στή μάχη.
Τά χρυσά της φτερά
Σάν μιάν ἄλλη φορά,
Στῶν Ψαρῶν τήν ὀλόμαυρη ράχη.

Καί ἄν εἶν' σκοτεινιά
καί βαρειά καταχνιά,
κι' ἄν ἡ νύχτα δέν ἔχει φεγγάρι,
Λαμπρὸ φῶς ὀδηγεῖ
Στήν δαφνόσπαρτη γῆ,
Ὁ Δαυλὸς τοῦ Κανάρη.

Τίμος Μωραϊτίνης

Στὴν Πατρίδα μου

Γιὰ μᾶς παιγνίδι ὁ πόλεμος
καί τὸ ντουφέκι γλέντι,
τὰ βόλια πού σφυρίζουνε
δὲ σκιάζουν τό λεβέντη.
κι' εἶναι χαρὰ, Πατρίδα μου,
γιὰ σὲ νὰ πολεμήσω
καί τὴ ζωὴ πού μοῦδωσες
νὰ σοῦ τὴ δώσω πίσω.

Γ. Οἰκονομίδης

Ο ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΕ

Στους κάμπους πού ὁ Ἄπιδανός ὁ διάφανος κυλάει,
στή Φάρσαλο, γκρεμίστηκαν τ' Ἀχιλλεϊκὰ παλάτια.
Δένει ἐκεῖ τώρα ἡ κορασιά χρυσὰ σταριοῦ δεμάτια
καὶ τῆς σκλαβιάς τὸ θρηνηρὸ τραγοῦδι τραγουδάει.

Μὰ πάντα οἱ θρύλοι διαλαοῦν πὼς ὁ Ἀχιλλέας, σὰν Ἄρης,
— κάμποι, βουνὰ τ' ἀντιλαοῦν κι' ἄς πέρασαν αἰῶνες—
ὠδήγησε στὴ μακρινὴ τὴν Τροία τοὺς Μυρμιδόνες
κι' ἀστροπελέκια σκόρπιζε στ' ἄρμα του καβαλάρης.

Ἦ, ξύπνα, γιὰ τῆς θέτιδας, ἡ μάχη ν' ἀρχινήσει!
Νέοι Μυρμιδόνες λαχταροῦν τὸ σάλπισμα νὰ ἠχήσει,
ν' ἀστράψουν τὰ γυμνὰ σπαθιά, νὰ τανιστοῦν τὰ τόξα.

Κι' ἀκαρτεροῦν τὸ βροντηρὸ ν' ἀκούσουν πρόσταγμα σου,
τῶν Πανελλήνων ἀρχηγὸ νὰ ἴδουν στὴ νέα θωριά σου
καὶ τὸ λαμπρὸ σου μέτωπο νὰ στεφανώσ' ἡ δόξα!

1942

Στεφ. Τσατσούλας

ΟΡΚΟΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Θὰ τὰ κρατῶ τὰ ὅπλα αὐτὰ καὶ δὲ θὰ τὰ ντροπιάσω,
καὶ μόνος καὶ μὲ συντροφιά κι' ἐδῶ κι' ὅπου κι' ἂν λάχω,
θὰ πολεμήσω ἀκούραστα καὶ ἀφρόντιστα θὰ πέσω
καὶ τὴν πατρίδα μιὰ φορὰ μεγάλῃ θὰ τὴν κάνω
καὶ τοὺς δικαίους θ' ἀγαπῶ καὶ θὰ τηρῶ τοὺς νόμους,
θὰ κατατρέχω τὸ κακό, θὰ σφάζω τὸν προδότη:
Κι' ἂν ἴσως ψέμματα μιῶν κολᾶστε με, Θεοὶ μου.

Μετάφρ. Κ. ΠΑΛΑΜΑ

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΗΝ ΑΕΡΙΝΗ

Στήν Κύπρο τήν ἀέρινη,
στή ματωμένη γῆ,
προβάλλει πάλι ἡ Λευτεριά
μ' ὀλόγυμνο σπαθί.

—Κύπρο, γαλάζιο μας νησί,
ποῦ σέ γεμίζουν πόνο,
σέ καρτερεῖ ἡ Ἑλλάδα μας
νάρθης τοῦτο τὸ χρόνο...

Κι' ἂν σέ πατῆσαν βάρβαροι,
Φράγκοι, Λουζινιᾶνοι,
Τοῦρκος ἂν ἦρθε ἢ Βρεττανός
γι' ἀφέντης θά πεθάνη!

Πᾶνος Ἀντωνόπουλος

ΤΟ ΤΑΜΑ ΤΟΥ ΚΑΝΑΡΗ

Μεσάνυχτα ὁ πυρπολητῆς ἐγύρισε
καὶ πήδησε ἀπ' τὸ γρήγορο καϊκι,
πιστός, νὰ φέρη, μὲ τὰ πόδια ὀλόγυμνα
στήν ἐκκλησιά τὸ τάμα γιὰ τὴ νίκη.

Τὸ χέρι, ποῦ ἄτρεμο ἔσπειρε τὸ θάνατο
μὲ τὸ δαυλὸ—τὸ φοβερὸ τὸ χέρι—
τώρα ταπεινωμένο καὶ τρεμάμενο
στήν Παναγιά ἀνάφτει ἔν' ἀγιοκέρι.

Γ. Δροσίνης

Ὡ Πατρίδα μας

Ἑλλάδα

Ὡ πατρίδα μας Ἑλλάδα
οὐρανὸς καὶ γῆ Σὲ ψάλλει
καὶ στὸν κόσμον δὲν εἶν' ἄλλη
χώρα ὡραία ὅπως Ἐσύ.

Στὰ γαλάζια τ' ἀκρογιάλια
καθρεφτίζ' ἡ ὀμορφιά Σου
καὶ στὸ γλυκογέλασμά Σου
ξεφυτρώνουν χρυसानθοί.

Σὺ εἶς' ἡ πιὸ τρανή μ' ἀγάπη
περηφάνεια καὶ χαρὰ μου,
σ' ἔχω μέσα στὴν καρδιά μου
χώρα ὡραία ζηλευτή.

Σὰν πεθάνω θὰ φορέσω
ἀπ' τῆς γῆς Σ' ἓνα λουλούδι
καὶ στερνό, στερνὸ τραγούδι
τὸ τραγούδι Σου θὰ πῶ.

Ι. Πολέμης.

Η ΣΗΜΑΙΑ ΜΑΣ

Πάντα κι' ὅπου Σ' ἀντικρύζω
μὲ λαχτάρα σταματῶ
καὶ περήφανα δακρύζω
ταπεινὰ σὲ χαιρετῶ.

Δόξα ἀθάνατη στολίζει
κάθε θεία Σου πτυχή,
καὶ μαζί Σου φτερουγίζει
τῆς Πατρίδος ἡ ψυχή.

Ὅταν ξάφνου Σὲ Χαϊδεύη
τ' ἀεράκι τ' ἀλαφρό,
μοιάζεις κῦμα, πού σαλεύει
μὲ χιονόλευκον ἄφρό.

Κι' ὁ σταυρὸς πού λαμπυρίζει
στήν ψηλὴ Σου κορυφή.
εἶν' ὁ φάρος, πού φωτίζει
μιὰν ἐλπίδα μας κρυφὴ.

Σὲ θεωρῶ κι' ἀναθαρρεύω
καὶ τὰ χέρια μου χτυπῶ,
σὰν ἀγία Σὲ λατρεύω,
σὰν μητέρα Σ' ἀγαπῶ.

Καὶ στὰ στήθη μου ἀνεβαίνει
μιὰ χαρούμενη φωνή,
νᾶσαι πάντα δοξασμένη,
ὦ Σημαία γαλανή!

Ἰωάννης Πολέμης

Ζήτω τὸ Σαράντα

Α' Ἑλληνόπουλο

Εἶμαι τώρα ἓνα παιδάκι,
μὰ μιὰ μέρα θὰ με δῆτε,
πού θὰ γίνω φανταράκι
καὶ θὰ με χειροκροτῆτε.
Θὰ εἶμαι τότε παλληκάρι
καὶ στὸ νοῦ μου θᾶχω πάντα
μὲ πολὺ, πολὺ καμάρι
τοὺς λεβέντες τοῦ Σαράντα.

Β' Ἑλληνοπούλα

Εἶμ' ἐγὼ μιὰ Ἑλληνοπούλα
πού σὰν μιὰ Σουλιωτοπούλα
ἀγαπῶ με τὴν καρδιά μου
τὴν πατρίδα τὴ γλυκειά μου.
Κι' ἂν ἐχθρὸς μᾶς ἔρθῃ πάλι,
μὲ σκοπὸ νὰ τὴν προσβάλλῃ
ΟΧΙ! δὲν θὰ τὸν ἀφήσω
καὶ θὰ τοῦ φωνάξω πίσω!

Γ' Ὅλοι μαζὺ

Ἑλληνόπουλα ἓνα κι' ἓνα
διαλεχτὰ καὶ προκομμένα
εἶμαστε γιὰ τὴν Πατρίδα
μιὰ τρανὴ χαρὰ κι' ἐλπίδα.
Τὴν Ἑλλάδα τὴν γλυκειά μας
κλείνοῦμ' ὅλα στὴν καρδιά μας
καὶ γι αὐτοὺς θὰ ζοῦμε πάντα.
Ζήτω! Ζήτω! τὸ Σαράντα.

Α. Παπαθανασίου

ΧΑΡΑ ΜΟΥ

Χαρά μου πού γεννήθηκα σ' αὐτὴ τὴ χώρα.
Κάθε τῆς ὥρα πού εἶν' ἀγκωνάρι
γιὰ νὰ χτιστῆ στοὺ μεγαλεῖο
προσκυνητάρι.
Κάθε τῆς βῆμα πού εἶν' ἓνα θάμα
καὶ μὲς στοὺ κλάμα, κάθε τῆς δάκρυ
μαργαριτάρι.

Χαρά μου πού γεννήθηκα σ' αὐτὰ τὰ χρόνια.
πού μὲς στοὺν ἄνισο ἀγώνα
βρῆκε ἡ γενιά μας νὰ ξαναχτίση
τὸν Παρθενώνα.
Πού μὲς στὴ θλίψη καὶ στὴν ὀδύνη,
βράζει καμῖνι πού θὰ φωτίση
μὲς στοὺν αἰώνα.

Ρ. Ρηγόπουλος

ΓΙΑΤΙ ΠΟΛΕΜΑΕΙ

(Σ κ έ τ ς)

Πρόσωπα : Στρατιώτης — Πολίτης

Στρατ.: "Αι! Τίς εἶ;

Πολίτης: Πολίτης. "Εσύ;

Στρατιώτης: Πολεμιστής.

Πολίτης: Πολεμᾶς γιά τήν Πατρίδα;

Στρατιώτης: Νάι, πολεμῶ γιά τήν πατρίδα, γιά τή δόξα, τήν τιμή!

Πολίτης: "Ας τὸ ὄπλο σου καυμένη, πόλεμοι πολέμων εἶναι...

Σήκω, σῦρ' στή φαμελιά σου.

Στρατιώτης: Κι' ἡ πατρίδα;

Πολίτης: Πόσοι πέσανε γιά δαύτη, τίποτα καλὸ δὲν εἶδαν. "Ετσι χάσανε τὰ νειάτα. Κι' ὅταν σκοτωθῆς ποιὸς σέ εἶδε; Μόνο χῶματα θὰ σοῦχουν τὸ κεφάλι σου σκεπάσει!...

Στρατιώτης: "Οχι! Φῦγε ! Δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ξεχάσῃ ὁ "Ελληνας τὴ γλυκειά του τὴν πατρίδα. Δὲν ἀξίζουνε τὰ νειάτα, οὔτε τὸ σπῆτι του, καὶ γιά κείνη πολεμᾶ καὶ γιά τὴν πίστη του. Γιά τὴ δόξα, τὴν τιμή, τὴ λευτεριά, ποῦναι βγαλμένη ἀπ' τὰ κόκκαλα τῶν "Ελλήνων τὰ ἱερά! Καὶ θερμαίνει τίς ψυχές μας σὰν λαμπάδα!

Φῦγε σοῦ λέω !

Πάντα ὁ "Ελληνας θὰ πολεμᾷ γιά τὴν Πατρίδα του, τὴν δόλογλυκεια "Ελλάδα!!!

Τάκης Αύγερινός

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΨΑΡΩΝ

Στῶν Ψαρῶν τὴν δόλομαυρη ράχη
περπατῶντας ἡ δόξα μονάχη,
μελετᾷ τὰ λαμπρὰ παλληκάρια
καὶ στὴν κόμη στεφάνι φορεῖ
γινόμενο ἀπὸ λίγα χορτάρια
ποῦ εἶχαν μείνει στὴν ἔρημη γῆ.

Α. Σολωμὸς

ΜΑΥΡΗ ΕΪΝΑΙ

Η ΝΥΧΤΑ ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ

Μαύρ' εἶν' ἡ νύχτα στὰ βουνά,
στοὺς βράχους πέφτει χιόνι,
στὰ ἄγρια τὰ σκοτεινά,
Σταῖς τραχιαῖς πέτρες στὰ στενά,
ὁ κλέφτης ξεσπαθώνει

Στὸ δεξιὸ χέρι τὸ γυμνὸ
βαστᾷ ἀστροπελέκι,
παλάτι ἔχει τὸ βουνὸ
καὶ σκέπασμα τὸν οὐρανὸ
κι' ἐλπίδα τὸ τουφέκι.

Φεύγουν οἱ τύραννοι χλωμοί,
τὸ μαῦρο του μαχαίθι,
μ' ἰδρωτὰ βγάζει τὸ ψωμί
ξέρει νὰ ζήσει μὲ τιμὴ
καὶ ν' ἀποθάνῃ ξέρει.

Α. Ραγκαβῆς

ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Χαρά σ' ἐκείνον πού γυρνᾷ στήν πατρική του γῆ,
μόλις προβαίνει ἀπ' τὸ βουνό τοῦ ἡλίου ἢ πρώτη ἀχτίδα !
Κι' ὄλα μαζί τὰ χαιρετᾷ, τὴ ζήση, τὴν αὐγή,
τὴν εὐτυχία, τὸν οὐρανό, τὸ φῶς καὶ τὴν πατρίδα !

Πῶς λαχταρᾷ στήν ἱερὴ κείνη στιγμή ἢ καρδιά,
πού τὸ λιμάνι φαίνεται, κι' ἀκούγετ' ἢ καμπάνα...
Πατρίδα ! ὦ λέξη φοβερὴ μαζί καὶ θεϊκιά,
ἀγάπη ἐσὺ ἀνεξήγητη, πατρίδα ! ὦ, γλυκομάνα !

(Μεταφρ. ἀπὸ τὸν Ἄλφρε ντὲ Μυσὲ) Μυετιώτισσα

ΣΤΗ ΣΗΜΑΙΑ

Θέλω σημαία μου ἱερή,
στή γῆ ὅλη νὰ λάμψης
μὲ τὰ γλυκά σου χρώματα
«Ἑλλάς» παντοῦ νὰ γράψης.

Νὰ σὲ χαϊδεύη ὁ ζέφυρος,
νὰ σ' ἀνεμίζη ἢ αὔρα,
νὰ γίνη ὁ κόσμος μιὰ φορὰ
γιὰ σὲ Ἁγία Λαύρα!

! Βουγιουκλάκης

Τὸ γράμμα τῆς μάνας

Πολέμα, κεῖ πέρα Γιάννο μου
νᾶρθουν μεγάλοι χρόνοι,
νά γιγαντώση τὸ δεντρὶ
νά βγοῦν καινούργιοι κλῶνοι.

Πολέμα, κεῖ πέρα Γιάννο μου,
στά σκλαβωμένα μέρη,
νά δοῦν καὶ κεῖνα λευτεριά.
νά σοῦ φιλοῦν τὸ χέρι.

Πολέμα, κεῖ πέρα Γιάννο μου,
μὲ λόγχη καὶ μὲ βόλι
ν' ἀνοίξης δρόμο γιὰ νά μπῆς
μέσ' τοῦ ἐχθροῦ τὴν πόλη.

Πολέμα, κεῖ πέρα Γιάννο μου,
ὅσο βαστᾶ ἡ ψυχὴ σου
Κι' ἂν σκοτωθῆς παιδάκι μου,
ἡ εὐχούλα μου μαζί σου.

Ἀγνώστου (προσαρμογὴ Ἀ. Παπανδρέου)

ΘΟΥΡΙΟΣ ΥΜΝΟΣ

(Ἀπόσπασμα)

Ὡς πότε παλληκάρια θά ζῶμεν στὰ στενά,
μονάχοι σάν λιοντάρια στίς ράχες στὰ βουνά;
Σπηλιές νά κατοικοῦμε, νά βλέπουμε κλαδιά,
νά φεύγουμε ἀπ' τὸν κόσμο γιὰ τὴν πικρὴ σκλαβιά;
Νά χάνουμε ἀδέλφια, πατρίδα καὶ γονεῖς,
τοὺς φίλους, τὰ παιδιά μας κι' ὄλους τοὺς συγγενεῖς;
Καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωῆ,
παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά καὶ φυλακῆ.
Τὶ σ' ὠφελεῖ κι' ἂν ζήσης καὶ εἶσαι στὴν σκλαβιά;
Στοχάσου πὼς σὲ ψήνουν καθ' ὥρα στὴ φωτιά!

Ρήγας Φεραῖος

ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ

Τραγοῦδια σοῦ ταιριάζουνε τρανόφετρα. Πινδαρικοὶ
σοῦ πρέπουν ὕμνοι, Ἐσέ.
κι' ὄπου περνᾶς καμαρωτός, σιρωμένα τὰ βαγιόκλαρα,
Ἑλληνικὲ στρατέ.

Μὲ σύνθημα στὰ χεῖλη σου τὸ «Ἐλευθερία ἢ θάνατος»,
τὰ ἔργα τὰ εἰρηνικὰ
παράτησες καὶ χύμηξες-ἀγρίμι πρωταμόλητο.
στὰ θυρικὰ βουνά.

Καὶ στὸν ἐχθρὸ τὸν πάνοπλο, ἐφάναξες βροντόλαλα :
«Δὲ θά περάσης ὄχι!»
Τὸ λὲν ἡ Πίνδος, τὸ Ἰβάν, τὸ λέει ἡ Μοράβα...
τοῦ τσολιά τί ἀξίζει ἡ ξιφολόγη!

Σωτ. Σκίπης

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Στήν ἀγία Σοφιά ἀγνάντια
βλέπω τὰ εὐζωνάκια,
μέσ' τοὺς ἥλιους μαυρισμένα,
τὰ εὐζωνάκια τὰ καῦμένα.
Κλέφτικο χορὸ χορεύουν
καὶ τ' ἀντίπερα ἀγναντεύουν.

Κι' ἀγναντεύοντας τὴν Πόλη,
τραγουδοῦν καὶ λένε:
Πάλι θὰ γενοῦν δικὰ μας,
νὰ ἡ μεγάλη Ἐκκλησιά μας!
Τοῦτοι εἰν' οἱ χουσοὶ τῆς θόλοι.
"Αἴ! κατακαῦμένη Πόλη...

Στὴν κυρὰ τῆ Δέσποινά μας
πὲς νὰ μὴ λυπάται.
στὶς εἰκόνες νὰ μὴ κλαῖνε
τὰ εὐζωνάκια μας τὸ λένε.

Κι' ὁ παπᾶς ποῦναι κρυμμένος
πίσω στ' ἅγιο Βῆμα
τὰ εὐζωνάκια δὲ θ' ἀργήση
νὰ βγῆ νὰ τὰ κοινωνήση.
Καὶ σὲ λίγο βγαίνουν τ' Ἄγια,
μέσα σὲ μύστιες καὶ βάγια

Δημοτικὸ

Ο ΤΣΟΛΙΑΣ

Κοιμήσου σὺ Πατρίδα μου
καὶ γὰρ φυλάω γιὰ σένα
κι ὅποιος τὰ κάλλη σ' ὄρεχθῆ
θὰ γίνη νέος Μαραθῶν
καὶ νέο Εἰκοσιένα.

Αὐτὸ τὸ ξέρουν οἱ ἔχθροί,
λουφάζουνε σὰ λύκοι.
"Ἄν τοὺς βαστᾶ, ἄς μετρηθοῦν.
θὰ μάθουν τότε τί θὰ πῆ
Τσολιάς, Ἄερα, Νίκη.

Ἡλ. Σώτηρας

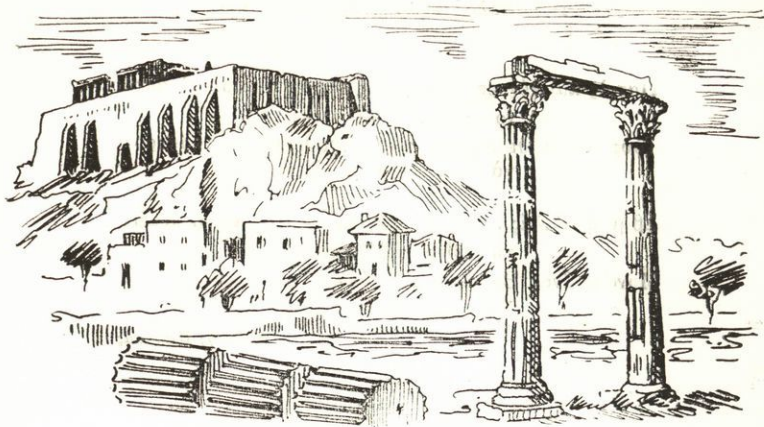
ΓΙΑ ΣΕ ΓΛΥΚΕΙΑ ΠΑΤΡΙΔΑ

Τὶ τιμὴ θάναι γιὰ μένα
ἂν γιὰ σὲ γλυκεῖα Πατρίδα
τῆς καρδούλας μου τὸ αἷμα
χύσω ὡς τὴ στερνὴ ρανίδα.

Τὶ τιμὴ καὶ περηφάνεια
ἂν στὸν πόλεμο κρατήσω
τὴν ἑλληνικὴ σημαία
καὶ μαζί της ξεψυχήσω.

Θᾶμαι τότε εὐτυχισμένος
δὲ θὰ θέλω τίποτε ἄλλο.
Θᾶμαι τότε δοξασμένος,
ἂν γιὰ σὲ γλυκεῖα πεθάνω.

Ἡλ. Σώτηρας

ΕΛΛΑΔΑ ΔΟΞΑΣΜΕΝΗ

Ἐλλάδα χώρα δοξασμένη
γλυκεῖα πατρίδα σὲ λαχταρῶ.
Σὺ ἔσαι τὸ φῶς στὴν οἰκουμένη
τῆς λευτεριάς τὸ λαμπερό!

Τῆς λευτεριάς μέσα στὴ μάχη,
τοῦ πνεύματος σὺ εἶσαι τὸ φῶς!
Κάθε ἐχθρός σου τώρα ἐχάθη.
Σὺ εἶσαι ὁ πολιτισμός!

Μὲ τὴ φωνή σου τὴ γενναία
ἐμπρός βαδίζει ἡ φυλὴ
ψηλὰ κρατώντας τὴ σημαία
«Ἡ πρὸς τὴ νίκη ἢ τὴ θανά!»

Ἐλλάδα χώρα δοξασμένη
γλυκεῖα πατρίδα σὲ λαχταρῶ.
Σὺ ἔσαι τὸ φῶς στὴν οἰκουμένη
τῆς λευτεριάς τὸ λαμπερό!

1953

Π. Ἀντωνόπουλος

ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Πατρίς και ξένους μάγεψε τῆς λευτεριάς σου τ' ἄστρο
τὸ φῶς τοῦ Εἰκοσιένα!

Τοῦς εἶδε κάθε κάμπος σου, κάθε βουνὸ και κάστρο
νὰ σκοτωθῶν γιὰ Σένα.

Σβὴν ἢ Ἑλλάς... λάμψη στερνὴ σὲ λίγο νὰ σκορπάει
τὴ φοβερὴ ἔξοδό της.

Μονάχα ἕνας Βούλγαρος εὐρέθηκε και πάει
Στὸν Ἴμπραὴμ προδότης!

Κωστῆς Παλαμᾶς

ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

«Γύρω πολλοὶ βασιλικοὶ, μὰ ὁ βασιλιάς εἶν' ἕνας.
Στ' ἄλογο ἀπάνω ἀσύγκριτος και σὰν τὸν Ἄρη ὄρατος,
κι' ὄλο σὰν ἀγωνίζεται μὲ τ' ἄτι νὰ πετάξῃ.

Χίλιωνε δρόμων ἴδρωτας σταλάζει ἀπ' τὸ κορμὶ του,
χίλιων πολέμων οἱ φωτιές μὲς' τὶς ματιές του καινε.
Και μέσα στὴν καρδιά του κλεῖ τὴν ἴδια τὴν Ἑλλάδα!»

Κ. Παλαμᾶς

ΑΥΤΟ ΤΟ ΛΟΓΟ

«Αὐτὸ κραταί ἀνάλαφρα μὲς' τὴν ἀνεμοζάλη
τὸ ἀπὸ τοῦ κόσμου τὴ βοή πρεσβυτικὸ κεφάλι,
αὐτὸ τὸ λόγο θὰ σᾶς πῶ, δὲν ἔχω ἄλλο κανένα:
Μεθῦστε μὲ τ' ἀθάνατο κρασί τοῦ Εἰκοσιένα!

Κωστῆς Παλαμᾶς

ΜΕΣ' ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Μέσ' τὴν Ἁγία Σοφία
σταματημένη ἢ λειτουργιά·
οὔτε καντήλια, οὔτε κεριά,
μύρο μετάληψη, λαμπάδες.

Οὔτε θυμιάσματα, ἁγιασμοί.
Εὐχές, τροπάρια καὶ ψαλμοὶ
ὕμνοι, δοξαστικά, ὠσαννά.
παιδιῶν ἀγγελικῆς φωνῆς,

—θόμβησες ἄγιες, μακρονές;

Διάκοι, παπάδες, πουθενά:
Καὶ τὰ χρυσὰ θρόνιά ἀδειανά...
Μόνο τὸ μάτι ἀκοίμητο
τοῦ θείου Παντοκράτορα,
—πάλι μὲ χρόνια, μὲ καιροὺς,
ἀνάμεσα σὲ δυὸ αἰετοὺς,
βλέπει τὸν Ἀυτοκράτορα.

Κ. Κωνσταντινίδης

ΚΥΠΡΟΣ

Στὰ πόδια τῆς Ἴσπερος Θάλασσας
δεξιὰ μεριὰ στὴν Κρήτη
γαλανομάτα κάποτε
πρόβαλε ἡ Ἄφροδίτη.

Καὶ ὁ ἄφρὸς τὴν ἔσπρωξε
σιγὰ-σιγὰ κι' ἀγάλι
καὶ τὴ θεὰ ἀπίθωσε
στ' ἀμμουδερὸ ἀκρογιάλι.

Ἦταν ἡ Κύπρος τ' ὄμορφο,
τὸ λιόχαρο νησάκι,
ποὺ δόξες τόσες γνώρισε,
μὰ τώρα ; Τὸ φαριμάκι !

Τὴ λευτεριά στερήθηκε
ἑκατοντάδες χρόνια
καὶ στὴν καρδιά της ἔνοιωσε
σκλαβιάς τὴν καταφρόνια.

Μὰ ἔχει ψυχὴ ἀδούλωτη
φωνάζει κάθε μέρα :
« Ἐλευθεριά ἢ θάνατος !
Ἐπάνω τους ! Ἀέρα !.. »

Δημ. Ντοῦζος

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟΣ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

... Ἄνθισαν τάχα οἱ λεμονιῆς στῆς Κύπρου τὰ περβόλια ;
Ἄνοιξαν τὰ τριαντάφυλλα; Μοσχοβολοῦν οἱ κρήνοι;
Τάχα οἱ βαρκοῦλες φεύγουνε ἀπὸ τ' ἀραξοβόλια
νὰ προπαντήσουν στ' ἀνοικτὰ τὴν νικηφόρα Εἰρήνη;

Ἄπ' τ' ἀκρογιαλίας τοῦ νησιοῦ φυσάει τ' ἀγέρι πρῶμα
ναρθοῦμε ἀπ' τὴν Ἄνατολὴ ψηλὰ κατὰ τὴν Δύση;
Τὸ ἀφρόλευκο, ποὺ γέννησε τὴν ὀμορφιά, τὸ κῦμα,
φεύγει ἀπ' τὴν Πάφο πρὸς ἄραρο στὸ Φάληρο νὰ σβήσῃ;

Καὶ τ' ἄλλο κῦμα τὸ τρανό, ποὺ ἠλιόλουστο φουσκώνει
στὸ Αἰγαῖο, στὸ Ἰόνιο, στὸ Μυρτώο, στὸ πέλαγος τῆς Κρήτης
καὶ ὡσὰν μὲ πόνο μητρικὸ στὴν ἀγκαλιά του ἀπλώνει,
θὰ φθάσῃ τάχα στὸ νησί τώρα τῆς Ἀφροδίτης;

Κῦμα ἱερὸ, ποὺ σ' ἔφτιασε πολλῶν αἰῶνων δάκρυ
καὶ κλείνεις τὴν ἀπαντοχὴ καὶ κλείνεις τὴν ἐλπίδα,
ἀγκάλιασέ μας τὸ νησί ἀπ' ἄκρη σ' ἄλλην ἄκρη
Καὶ δός του τὸ γλυκὸ φιλί, ποὺ λαχταρᾷ ἡ Πατρίδα.

Γ. Ἀθάνας

Ἡ γαρά τῆς Λαμπρῆς *

Στίχοι
ΓΙΑΝΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Μουσική
Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΚΟΥ

Στοῦ σπι - τιοῦ μας τὴν αὐ - λή ———
ποῦ. ναι τοῦ χω.ριοῦ τὰ. λώ. νι ——— ἤρ.δαν ὄ.λοι τῆ λαμ -
πρή ——— ξεῖ νοι καὶ γει - τό. νοι. —
Βά. λα.νε μαν.τή.λιαιοῖνεῖς — γιουρ.ντες φό.ρε.σαν οἱ
γρηές — ντύ. δη.κε με.τα.ξω. τά ——— τό κο.
ρι.τσι τοῦ πα. πᾶ ——— -κί' ὄ. λες μπῆ.καν στὸ χο.
ρό. ——— σῦρ. τε τον νὰ σᾶς χα. ρῶ ——— μέ χα.
μό. γε.λο στὰ χεῖ. λια σᾶν τὰ ρό.δα τὴν αὐ -
γή ——— σᾶν τὰ χα. μο. μή. λια. ——— στὸ λει

* Καθηγητοῦ τῶν ἀνωτέρων θεωρητικῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν.

δά-δι τ'άν-θη-ρό — — — — — ἔ-στησαν κί-οί-νεί-οι χο-ρό — — — — —
 φό-ρε-σαν τίς φου-στα-νέλ-λες νά-ζη-λεύ-ουν οἱ κο-
 πέλ-λες — — — — — Πάρ' ἑ-κεῖ-οἱ πρε-σβύ-τε-ροι
 ποῦ-μοι-ζαν κα-λύ-τε-ροι νά-εἴ-σαν-τε στή-
 νειά-τα τους πί-νουν τὴν κα-νά-τα τους τρα-γου-δοῦν — — — — — πού
 γέ-ρα-σαν, τό-σα χρό-νια πέ-ρα-σαν — — — — —
 Ρῆ-να μας κέρ-να τὸ κρα-σί, — — — — — εὐ-λό-γα το πα-πᾶ κι' ἔ-
 σού. — — — — — Χρι-στός 'Α-νέ-στη ῥέ- και-διά, χο-
 ρεῦ-τε ὁ-λοὶ με-χα-ρά, — — — — — ξέ-νοι, δι-κοί, γει-
 Ἀργά Χρι-στός 'Α-νέ-στη, Χρι-στός 'Α-
 τό-νοι. — — — — — Χρι-στός 'Α-νέ-στη, Χρι-
 νέ-στη Χρι-στια-νοί
 στός, Χρι-στια-νοί, περ-νοῦν γορ-γὰ οἱ χρό-νοι.

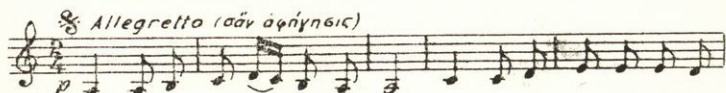
allegro

Κό. φτε με. ζέ. ό. πό τ'άρ. νί. ————— του
 πό. νο. υά. σ. λεί. ψη. ή. φω. νή. ————— κρα. σί. φέρ. τε. να
 λυ. γά.
 πι. ο. υ. — με. Χρι. στός. 'Α. νε. — — — στη. 'ας. π. ο. υ. με. —

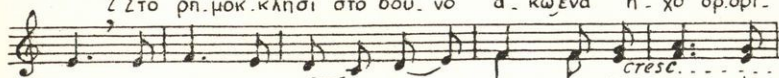
Πρωινό

Στίχοι
ΠΑΝΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

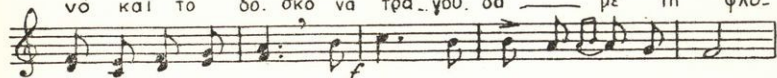
Μουσική
Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΚΟΥ

1. Θε. λω νά. νε. βω στο βου. νό να φτά. σω τόν Αύ. γε. ρι.
2 Στο ρη. μοκ. κλήσι στο βου. νό α. κω̄ενα ή. χο όρ. θρι.

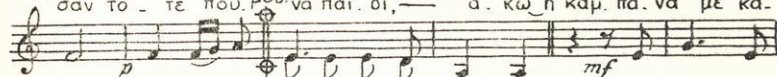
νό την Πού. λια, τὸ — φεγ — γά. ρι, νά. δῶ τόν
νό και τὸ δο. σκό να τρα. γου. δᾶ — με τὴ φλο-

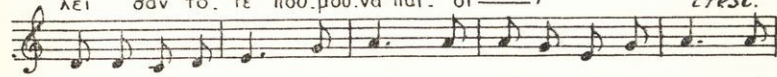
ή. λιο τὸ πρῶ. ί πού θγαί. νει στήν 'Α - να. το - λή
γέ. ρά θλι. βε. ρά. 'Α. κῶ ή καμ. πά. να με κα. λει

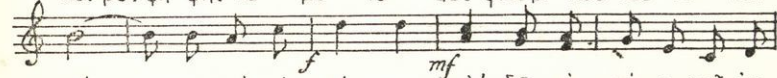
κί' ὄ. λη - τὴ γῆ — φω τὰ. ει, πού θγαί. νει στήν 'Α. να. το.
σάν τὸ - τε πού. μου. να παι. δί, — α. κῶ ή καμ. πά. να με κα.

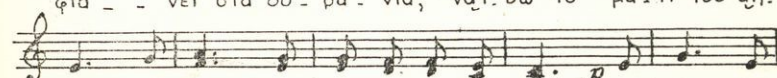
λη κί' ὄ. λη τὴ γῆ — φω. τὰ. ει. } Νὰ θγῶ στήν
λει σάν τὸ. τε πού. μου. να παι. δί. } *cresc.*

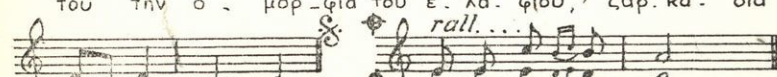
κο. ρυ. φή ψη. λά με τὸ Ξε. φτέ. ρι πού πε. τᾶ και

φτά - - νει στὰ οὐ - ρά. νια, νά. δῶ τὸ μά. τι τοῦ ἄη.

τοῦ τὴν ὁ - μορ - φιά τοῦ έ. λα. φιοῦ, ' ζαρ. κά. δια

στὰ - ρου. μά. νια. πού. μου. να παι. δί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.		Σελ.
Παιδιά μου	3	Πρωινή προσευχή. Π. Ἀντωνοπούλου	24
ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ	5	Προσευχή στὴν Παναγία. Ρ. Μπούμη	25
Προσευχή τοῦ παιδιοῦ. Τ. Μωραϊτίνη	7	Βραδυνή προσευχή. Ἄντ. Γιωβᾶ	25
Στῆς ἐρημιᾶς τὰ μονοπάτια. Γ. Ἀθάνα	8	Ἡ προσευχή τοῦ καλοῦ καρδιοῦ.	
Ἡ Προσευχή μου. Π. Ἀντωνοπούλου	9	Τάξις Δόξα	26
Πρωινή προσευχή. Ζ. Παπαντωνίου	9	Ἡ σκέψη μου. Κ. Παπαπαναγιώτου	27
Σὺ ποὺ κόσμοις κυβερνᾷς	10	Νυχτερινή προσευχή. Παν. Ἀντωνοπούλου	27
Ὁ Ἀρχηγός. Γ. Βερίτη	10	Προσευχή. Α. Παντελή	28
Ἐσχὴ τῆς Μάνας. Πάνου Ἀντωνοπούλου	11	Προσευχή. Α. Ἀργυροπούλου	29
Πρωινή προσευχή. Π. Ἀντωνοπούλου	12	Προσευχή	29
Προσευχή μικροῦ. Στ. Σπεράντζα	13	Παιδικὸς ὕμνος. Τάκη Δόξα	30
Ἀνοξιότατη προσευχή. Ζ. Παπαντωνίου	13	Θεὸ μου. Π. Ἀντωνοπούλου	31
Τὸ πρῶτ ποὺ ξυπνῶ. Α. Παπαδήμα	14	Τὸ ἀγρόδι. Α. Κατακουζηνοῦ	31
Στὸν οὐράνιο Πατέρα. Α. Παπαδήμα	14	Στὴν Παγγαία. Α. Μαρτζώκη	32
Ἕμνοι στὸ Θεό. Π. Ἀντωνοπούλου	15	NANOYPIEMATA	33
Ἡ προσευχή τοῦ παιδιοῦ. Στ. Μόρφη (Ἀπὸ τὸ «Προσευχητάριο τοῦ Παιδιοῦ»)	16	Νανοῦρισμα	35
Ἡ ψυχούλα. Διον. Σολωμοῦ	17	Κοιμῶνται τὰ λουλούδια, μετ. Ἄθ. Ἀργυροπούλου	36
Πῶς θὰ μεταλάβω. Γιάννας Βέρα	17	Νάνι. Π. Ἀντωνοπούλου	36
Ὡ Παναγία Παρθένα. Π. Ἀντωνοπούλου	18	Ἄγγελουδι μου. Π. Ἀντωνοπούλου	37
Νυχτερινή προσευχή. (Ἀγν. προσαρμογῆς)	19	Νανοῦρισμα. Ζ. Παπαντωνίου	38
Πάνσοφε Δημιουργέ. Π. Ἀντωνοπούλου	19	Μωρό μου. Π. Ἀντωνοπούλου	39
Τὸ ἐρημικλήσι. Ἀγγ. Βλάχου	20	Νανοῦρισμα. Π. Ἀντωνοπούλου	39
Ὡσαννά. Π. Ἀντωνοπούλου	21	Ἔλα ὕπνε	40
Δόξα στὸν ἅγιο Θεό μας.		Νάνι	40
Ἔλα καὶ πάλι.		Νανοῦρισμα. Κ. Γούναρη	40
Θεὸ τὴν προσευχή μας. Α. Ἀργυροπούλου	22	Νανοῦρισμα	40
Ἐβλογημένη ἡμέρα. Π. Ἀντωνοπούλου	22	ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑ-ΣΧΑΛΙΑ	41
Κυριακὴ προσευχή.	24	Δένδρο τῶν Χριστουγέννων. Μ. Ἐ-δελσταῖν	43
		Ἄγια νύχτα.	43
		Μὴν ξεχάσεις. Ἄλκη Τροπαιάτη	44
		Κάλαντα Φώτων	44
		Οἱ τρεῖς Μάγοι μὲ τὰ δῶρα. Μ. Ἐ-δελσταῖν	45
		Τὸ μήνυμά τῆς χαρᾶς. Κλόη Ἀχαϊκοῦ	45
		Χριστοῦγεννα. Π. Ἀντωνοπούλου	47
		Τ' ἀστέρι. Ἄλκη Τροπαιάτη	48
		Χριστοῦγεννα. Ι. Πολέμη	48

Οἱ ποιμένες γονατίζουν.	49	Τοῦ σκύλου ἢ οὐρά. Ζ. Παπαντωνίου	77
Ἄγια νύχτα. Σ. Ρόδη	50	Πηγαίνω στὸ σχολεῖο. Σ. Κаланτζο-	
Χριστούγεννα. Γ. Δροσίνη	51	πούλου	78
Τὸ μάγο φῶς. Κ. Παλαμᾶ	51	Ἐντυπώσεις ἀπ' τὸ ταξίδι μου. Ὁ-	
Χριστούγεννα. Μυριωτίτισσας	52	σαρ Οὐαίλδ	79
Τὰ Κάλαντα. Κρέστοβιτς	53	Ἡ Δέηση τοῦ τυφλοῦ. Θ. Εὐδή	80
Χριστούγεννα. Ν. Χατζηδάκη	53	Τὸ φαράκι. Γ. Βιζυηνοῦ	80
Χριστὸς Ἀνέστη. Π. Ἀντωνοπού-		Ὁ Χρυσάχτης. Π. Ἀντωνοπούλου	81
λου	54	Καληνύχτα. Γ. Βιζυηνοῦ	82
Ἡ χαρὰ τῆς Λαμπρῆς. Π. Ἀντωνο-		Τριανταφυλλιά μου κόκκινη	82
πούλου	55	Κυκλάδες. Α. Καπάτου	84
Ραβὶ ἀθάνατε. Π. Ἀντωνοπούλου	56	Χελιδὸν μου. Π. Ἀντωνοπούλου	85
ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ	57	Κληματαριά. Α. Μάβιλη	85
Πρωῖνό. Π. Ἀντωνοπούλου	59	Ὁ τζιτζίκας. Ζ. Παπαντωνίου	86
Τὸ τραγούδι τοῦ Ἥλιου	60	Ἀπόδρομο. Γ. Δροσίνη	86
Φεγγαράκι μου	61	Ἢ πλουμιστὴ πεταλούδα. Ζ. Παπα-	
Πρώτη μέρα στὸ σχολεῖο. Τ. Ἄγρα	62	τωνίου	87
Στὸ σχολεῖο. Π. Γρανίτη.	62	Πρωταμαγιά. Α. Ἀργυροπούλου	87
Χωριό μου. Παν. Ἀντωνοπούλου	63	Στὴ μητέρα τῶν μητέρων. Γ. Πολέμη	88
Ἄλεπού Καλογριά. Δ. Καμπούρογλου	63	Μάννας. Α. Σημηριωτῆ	88
Ἐσθητεία. Ἄλκη Τροπαϊάτη	64	Ψυχές χερουδικές. Κ. Παπαπαναγιώ-	
Ἡ πηγὴ μας. Π. Ἀντωνοπούλου	64	του	89
Ὁ Μάης. Ν. Κόκκινου	65	Σκέπη τοῦ Κόσμου, Παναγία. Κ. Πα-	
Ὁ Ἄρρωστος. Π. Ἀντωνοπούλου	65	λαμᾶ	90
Μαθητικὸς ὕμνος. Α. Μαρμαρινοῦ	66	ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ	91
Ἡ φλαμουριά, μετ. Α. Ἀργυροπούλου	66	Στὴν πάλη ἔμπρός. Π. Ἀντωνοπούλου	93
Ὁ ἀργαλειός. Ἀγν. προσαρμογιῆς	67	Μήνυμα στὴν Κύπρο. Στ. Μπολέτση	94
Ὁ Μάϊος. Ἄγγ. Βλάχου	67	Ἐθαγόρας Παλληκαρίδης. Δημοτικὸ	
Ὁ φύτρος. Γ. Ἀθάνα	68	Κύπρου	95
Ὁ στίνας	69	Ἐμπρός γενναῖοι. Π. Ἀντωνοπούλου	96
Ὁ πεδικός. Ζ. Παπαντωνίου	69	Ὡδὴ στὴν ἑλληνικὴ φυλὴ. Σωτ.	
Χειμώνας. Τ. Παπαδόπουλου	70	Σκίπη	98
Τὰ μάτια. Κ. Παλαμᾶ	71	Ἡ Σουλωτίτισσα τοῦ 40. Δ. Γιαννου-	
Τὸ ποταμάκι. Ζ. Παπαντωνίου	71	νάκη	99
Χτίστε τὰ σχολεῖα. Κ. Παλαμᾶ	72	Στὴν Κύπρο. Π. Ἀντωνοπούλου	100
Ὁ μικρὸς μαθητῆς. Κ. Παῖζη	72	Ἐμπρός. Α. Σικελιανοῦ	101
Δελφοί. Παν. Ἀντωνοπούλου	73	Ἡ νίκη εἶναι δική μας. Σ. Σκίπη	102
Σχολάει τὸ σχολεῖο. Χρ. Κριμπᾶ	74	Ἐμπρός. Τιμ. Μωραϊτίνη	103
Τὰ παιδάκια. Δημοτικὸ	74	Στὴν Πατρίδα μου. Γ. Οἰκονομίδη	103
Ὁ φαράς. Γ. Πολέμη	75	Ὁ Ἀχιλλεὺς δὲν πέθανε. Στ. Τσα-	
Τὸ δειλινό. Α. Ἀργυροπούλου	75	τσούλα	104
Ὁ γεροδοσκός. Ζ. Παπαντωνίου	76	Ὁρκος Ἀρχαίων Ἐφήβων Ἀθη-	
Πέρδικα κι' ἀητός. Π. Ἀντωνοπού-	77	ναίων. (Μετ. Κ. Παλαμᾶ)	104
λου			

Σελ.		Σελ.		
	Στὴν Κύπρο τὴν ἀέρινη. Π. Ἀντωνοπούλου	105	Στὴν ἄγια Σοφία. Δημοτικὸ	115
	Τὸ τάμα τοῦ Κανάρη. Γ. Δροσίγη	105	Ὁ τσελιὰς. Ἡλ. Σώτηρα	116
	Ὡ, Πατρίδα μας Ἑλλάδα. Ι. Πολέμη	106	Γιὰ σέ γλυκεῖα Πατρίδα. Ἡλ. Σώτηρα	116
	Ἡ σημαία μας. Ι. Πολέμη	107	Ἑλλάδα δοξασιμένη. Π. Ἀντωνοπούλου	117
	Ζήτω τὸ Σαράντα. Α. Παπαθανασίου	108	Ἑλλάδα. Ἡλία Σώτηρα	117
	Χαρά μου. Ρ. Ρηγοπούλου	109	Τὸ φῶς τοῦ Εἰκοσιένα. Κ. Παλαμᾶ	118
	Γιατὶ ἰπολεμᾷ. Τάνη Αὔγερινου	110	Παλαιολόγος. Κ. Παλαμᾶ	118
	Ἡ καταστροφή τῶν Ψαρῶν. Δ. Σολωμοῦ	111	Αὐτὸ τὸ λόγο. Κ. Παλαμᾶ	118
	Μαύρη εἶναι ἡ νύχτα σὰ θουνά. Α. Ραγκαβῆ	111	Μέσ' στὴν ἄγια Σοφία. Κ. Κωνσταντινίδη	119
	Γυρισμός, (μετ. Μυρτιώτισσας)	112	Ἡ Κύπρος. Δημ. Ντούζου	120
	Στὴ σημαία. Ι. Βουγιουκλάκη	112	Ἀνοιξιάτικος χαϊρετισμὸς στὴν Κύπρο. Γ. Ἀθάνα	121
	Τὸ γράμμα τῆς μάνας. (Προσαρμ. Α. Παπανδρέου)	113	Ἡ χαρὰ τῆς Λαμπρῆς, (τονισμένο). Π. Ἀντωνοπούλου	122
	Θούριος ὕμνος Ρήγα Φεραίου	114	Πρωϊνὸ, (τονισμένο). Π. Ἀντωνοπούλου	125
	Στὸν ἑλληνικὸ στρατό. Σωτ. Σκίπη	114		

024000028045

1500/94

20